

**LATVIJAS
UNIVERSITĀTE**

Studiju virziena
IZGLĪTĪBA, PEDAGOĢIJA UN SPORTS
Studiju programmas
**Otrā līmeņa augstākās profesionālās izglītības
programma „Skolotājs”**

LICENCĒŠANAS ZIŅOJUMS

Studiju virziens akreditēts no 12.06.2013 – 31.12.2023

Studiju virziena vadītāja: LU PPMF dekāne, Prof. Malgožata Raščevska

APSTIPRINĀTS

Latvijas Universitātes Senātā 25.11.2019.

Senāta lēmums Nr. 49

APSTIPRINĀTS

Latvijas Universitātes Studiju programmu kvalitātes novērtēšanas komisijā 08.11.2019.

Komisijas lēmums Nr. 30

APSTIPRINĀTS

PPM fakultātes domē 17.10.2019.

Domes lēmums Nr. 30-2/130

Rīga 2019

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

EIROPAS SAVIENĪBA
Eiropas Sociālais
fonds

IEGULDĪJUMS TAVĀ NĀKOTNĒ

Projekts Nr. 8.2.1.0/18/I/004 “Latvijas Universitātes inovatīvas, pētniecībā balstītas studiju virziena "Izglītība, pedagogija un sports" studiju programmas”

SATURA RĀDĪTĀJS

I. Studiju programmas atbilstība studiju virzienam	3
1.1. Studiju programmas izveides pamatojums un atbilstība LU stratēģijai un studiju virzienam	3
1.2. Studiju programmas izstrādes procesa raksturojums.....	15
Programma tika apspriesta arī.....	18
1.3. Studiju programmas atbilstība nozares tendencēm Eiropas Savienības valstīs un pasaulē.....	18
1.4. Studiju programmas attīstības perspektīvas	20
II. Resursi un nodrošinājums.....	22
2.1. Studiju bāze	22
2.2. Informatīvais un metodiskais nodrošinājums	30
2.3. Finansiālā bāze	39
2.4. Materiāltehniskā bāze	41
III. Studiju saturs un īstenošanas mehānisms	51
3.1. Studiju programmas saturs.....	51
3.2. Studiju programmas īstenošanas mehānisms.....	53
3.3. Studējošo prakses nodrošinājums	57
3.4. Studiju programmas kvalitātes nodrošināšanas sistēma.....	60
3.5. Ieinteresēto pušu iesaiste studiju programmas pilnveidē.....	72
IV. Mācībspēki	75
4.1. Mācībspēku atlases kritēriji.....	75
4.2. Mācībspēku kvalifikācijas atbilstība normatīvo aktu prasībām	80
4.3. Mācībspēku kvalifikācijas paaugstināšana	80
VI. Pielikumi.....	84
1. pielikums Salīdzinājums ar citu augstskolu/ koledžu studiju programmām	84
2. pielikums Studiju programmas atbilstība valsts izglītības standartam	87
3. pielikums Studiju programmas atbilstība profesijas standartam	89
4. pielikums Studiju plānojums	90
5. pielikums Studiju kursu, moduļu apraksti	99
6. pielikums Studiju kursu kartējums.....	100
7. pielikums Studiju prakses nolikums	100
8. pielikums Studiju programmas atbilstība Standartu un vadlīniju kvalitātes nodrošināšanai Eiropas augstākās izglītības telpā (ESG) 1. daļai.....	110
9. pielikums Darba devēju nodomu līgumi par studējošo prakses nodrošināšanu	113
10. pielikums Studiju programmas īstenošanā iesaistīto mācībspēku saraksts	156
11. pielikums Studiju programmas atbilstība normatīvo aktu prasībām.....	160

I. Studiju programmas atbilstība studiju virzienam

1.1. Studiju programmas izveides pamatojums un atbilstība LU stratēģijai un studiju virzienam

Studiju programmas izstrādes nepieciešamība ir pamatojama ar izglītības politikas plānošanas reglamentējošiem dokumentiem un uz to pamata jau īstenotajām un vēl plānotajām darbībām. Piemēram, "Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030. gadam" (apstiprināta Saeimā 2010. gada 10. jūnijā) ietver atziņu par paradigmas maiņas nepieciešamību izglītībā visās tās pakāpēs; "Latvijas Nacionālais attīstības plāns 2014. - 2020. gadam" (apstiprināts Saeimā 2012. gada 20. decembrī) satur šādus rīcības virzienus – kompetences attīstība un pētniecība, inovāciju un augstākās izglītības attīstība; savukārt vidējā termiņa izglītības politikas plānošanas dokumenta "Izglītības attīstības pamatnostādnes 2014. - 2020. gadam", kas apstiprināts Saeimā 2014. gada 22. maijā, definēts mērķis "paaugstināt izglītības vides kvalitāti, veicot satura pilnveidi un attīstot atbilstošu infrastruktūru" un šādi mērķa sasniegšanai īstenojamie rīcības virzieni – uz zināšanu sabiedrībā pieprasītu kompetenci orientēta, radošumu, inovāciju un veselīga dzīvesveida veicinoša izglītības satura pilnveide (1.1.), pedagogu un akadēmiskā personāla motivācijas un profesionālās kapacitātes paaugstināšana (1.2.), 21. gs. atbilstīgas izglītības vides un izglītības procesa nodrošināšana (1.3.). Šajos dokumentos paredzēta kontekstuāla izglītība un skolotāja profesijas prestiža paaugstināšana un skolotāja profesionālās kompetences pilnveide, izglītības iestāžu attīstība, to funkciju paplašināšana, kam nepieciešama skolotāju izglītības satura un organizācijas maiņa visos tā īstenošanas posmos.

Sākoties 2018./2019. mācību gadam, visvairāk vakanču bija matemātikas, ķīmijas, fizikas, informātikas, angļu valodas, sākumskolas un pirmsskolas skolotājiem. (Neatkarīgā izglītības biedrība, 2018). Katra mācību gada sākumā pieprasījums pēc noteiktu mācību priekšmetu skolotājiem atšķiras, taču saglabājas salīdzinoši augsts pieprasījums pēc eksakto zinātņu – dabaszinātņu, matemātikas un tehnoloģiju jomu – mācību priekšmetu skolotājiem. Arī turpmāk šo jomu skolotājiem būs nodrošināts augsts nodarbinātības līmenis un šie speciālisti darba tirgū būs pieprasīti, jo pieaug vidusskolēnu vēlme studēt datozinības un inženierzinātnes, līdz ar to ir nepieciešami pedagogi, kas skolēnus spēj ne tikai ieinteresēt, bet arī sagatavot studijām, turklāt izglītības iestādes spētu piedāvāt vidusskolas izvēles grozus, kuros šie mācību priekšmeti tiek apgūti padziļināti, jo būtu skolotāji, kuriem ir nepieciešamās prasmes un zināšanas. Vidusskolēnu augošo interesi par minētajām mācību jomām atspoguļo viņu studiju izvēle, piemēram, 2019./2020. akadēmiskajam gadam ar 1. prioritāti Datorzinātnēs (Latvijas Universitātē)

pieteikušies bija 337 studētgrībētāji (2018./2019. akadēmiskajam gadam – 329 studētgrībētāji), Datorististēmas studiju programmā (Rīgas Tehniskā universitāte) pieteikušies bija 248 studētgrībētāji (2018./2019. akadēmiskajam gadam – 230 studētgrībētāji), Informācijas tehnoloģijas studiju programmā (Rīgas Tehniskā universitāte) pieteikušies bija 198 studētgrībētāji (2018./2019. akadēmiskajam gadam – 191 studētgrībētāji), savukārt Būvniecības studiju programmā (Rīgas Tehniskā universitāte) bija pieteikušies 172 (2018./2019. akadēmiskajam gadam – 166 studētgrībētāji) un Arhitektūras studiju programmā (Rīgas Tehniskā universitāte) bija pieteikušies 132 studētgrībētāji (2018./2019. akadēmiskajam gadam – 131 studētgrībētāji)¹. Turklāt 2018./2019. mācību gads bija Fizikas gads², 2019./2020. mācību gads – Tehnoloģiju gads³, kas aktualizē ne tikai skolēniem nepieciešamās prasmes un zināšanas šajās mācību jomās, bet arī skolotāju kompetenci, tādēļ tika organizētas dažādas profesionālās pilnveides aktivitātes. Minētās tendences pamato nepieciešamību piedāvāt dabaszinātņu mācību jomas un tehnoloģiju mācību jomas apakšprogrammas, kā arī matemātikas mācību jomas, jo tās ne tikai ir pieprasītas studiju programmas jauniešu vidū, tādejādi nepieciešami arī pedagogi, kas skolēniem padziļināti māca šīs mācību jomas, un pieprasītas darba tirgū⁴, bet tās ir arī nozīmīgas tautsaimniecības attīstībai. Tomēr ne visi absolventi strādā iegūtajā profesijā, saglabājoties augstam pieprasījumam pēc šiem speciālistiem darba tirgū⁵. Šo pastāvošo tendenci nav iespējams mainīt īsā laika posmā bez atbalsta programmām, taču studiju programma nodrošinās iespēju jaunaļiem speciālistiem iegūtās zināšanas izmantot cita veida profesionālajā darbībā – pedagoģijas jomā.

Darba tirgus situācijas izpēte no 2018. gada 1. septembra rāda, ka noteiktos Latvijas reģionos un pilsētās arī valodu, mūzikas, vēstures un mājturības skolotāju pieprasījums ir augsts un to trūkums izglītības iestādēs ietekmē izglītības kvalitātes rādītājus kopumā⁶. Esošajā situācijā speciālisti^{7,8} un

¹ Statistika par pieteikumiem pamatstudiju programmās. 2. kārtas apstiprinātie pieteikumi uzņemšanai pamatstudiju programmās. <https://www.latvija.lv/Epakalpojumi/EP190>

² Izglītības un zinātnes ministrija. Izglītības un zinātnes ministrijas svarīgākais paveiktais 2018. gadā (03.01.2019.) <https://www.izm.gov.lv/lv/aktualitates/3303-2018-gada-svarigakais-paveiktais-izglitibas-un-zinatnes-ministrijas-parzina-esosaja-jomas?highlight=WyJmaXppa2FzIl0=>

³ Izglītības un zinātnes ministrija. Jauno mācību gadu pasludina par "Tehnoloģiju gadu" (26.08.2019.). <https://www.izm.gov.lv/lv/aktualitates/3629-tehnologiju-gada-istenosanai-pieskirs-750-000-eur-finansejumu>

⁴ Latvijas Darba devēju konfederācija. Darba devēju visbiežāk minēto profesiju lokā arī šogad ir IT nozares specialitātes (05.07.2018.) <http://www.lddk.lv/notikums/darba-deveju-visbiezak-mineto-profesiju-loka-ari-sogad-ir-it-nozares-specialitates-2/>

⁵ SIA "RAIT Custom Research Baltic" (2019). Ziņojums "Darba tirgus īstermiņa prognoze 2019.gadam: darba devēju aptauja". http://www.nva.gov.lv/docs/31_5ca4bc35e9ddb6.82035019.pdf

⁶ Anstrate, V. (2018). Mācību gada priekšvakarā Rīgas skolās trūkst vairāk nekā 350 darbinieku. <https://www.lsm.lv/raksts/zinas/latvija/macibu-gada-prieksvakara-rigas-skolas-trukst-vairak-neka-350-darbinieku.a290191/>

⁷ Alijevs, R. (2016). Romāns Alijevs: Mēs neredzam jaunu pedagogu paaudzi. Neatkarīgā Rīta Avīze. <https://nra.lv/latvija/271737-pern-visvairak-lidzekli-neparedzietiem-gadjumiem-tika-satiksme-ministrijai.htm>

⁸ Bergmane, I. (2017). Skolotājs pašreiz savā ziņā jūtas iebiedēts un nedrošs. Latvijas Vēstnesis. <https://lvportals.lv/viedokli/289726-skolotajs-pasreiz-sava-zina-jutas-iebidets-un-nedross-2017>

nozares eksperti⁹ norāda uz jaunas skolotāju paaudzes trūkumu un nepieciešamību īstenot mērķtiecīgus ilgtermiņa pasākumus jauno skolotāju piesaistei. Turklāt, ņemot vērā demogrāfisko attīstību, izglītības sistēma nākotnē var piedzīvot strauju mācībspēku trūkumu, jo skolotāju vidējā vecuma rādītājs (47 gadi¹⁰) ir augsts un tuvāko 5-9 gadu laikā izglītības iestādēs būs nepieciešams nomainīt pensionēšanās vecuma skolotāju paaudzi. No 2018. gada aprīļa visos Latvijas reģionos vērojams nemainīgi izteikti augsts pieprasījums pēc pamatzglītības skolotājiem¹¹. Arī prognozes, ka pieprasījums nemazināsies arī 2019. gada pirmajā ceturksnī, apstiprinājās. 2019./2020. mācību gada sākumā Rīgā vien vakantas bija 385 pedagogu vietas (Rīgas domes Izglītības, kultūras un sporta departaments, 2019). Akūto skolotāju trūkumu nav iespējams atrisināt īstermiņā, taču studiju programma nodrošinās iespēju salīdzinoši īsā laikā iegūt skolotāja kvalifikāciju, kas veicinās ātrāku jauno skolotāju nokļūšanu izglītības iestādēs.

Analizējot skaitliskos rādītājus, 775 vispārīzglītojošajās skolās 2017. gadā kopā strādāja 22 614 skolotāji un mācījās 215 053 skolēni, 2016. gadā 790 vispārīzglītojošajās skolās – 22 754 skolotāji un 214 965 skolēni. Gada laikā vispārīzglītojošo skolu skaits ir samazinājies par 15 skolām, bet skolotāju skaits samazinājies par 140 skolotājiem, savukārt skolēnu skaits palielinājies par 88 skolēniem.¹² Šīs izmaiņas ir saistītas ar skolu reformām, kas notiek arī šobrīd, jo pašvaldības reorganizē savā pakļautībā esošās izglītības iestādes, optimizējot resursus un finanšu līdzekļus. Nepieciešams ņemt vērā gaidāmo plānoto teritoriālo (novadu) reformu, kur būs nepieciešama prognozējama resursu pārdale un optimizācija, kas skars arī skolotājus. Turklāt valstī tiek īstenota vispārējās izglītības satura reforma, kas paredz pāreju uz kompetences pieeju izglītībā. Minētie procesi veido situāciju, kurā izglītības iestādēs strādās konkurētspējīgākie un profesionālākie pedagogi, kas ir gatavi arī pārmaiņām, un studiju programmā sagatavotie jaunie speciālisti būs sagatavoti šīm pārmaiņām, jo studiju programma ir veidota balstoties uz kompetenču pieeju un tās nostādnēm.

Turpinot analizēt esošo situāciju izglītības jomā, jāsecina, ka daļa jauno speciālistu kā savu darba vietu neizvēlas izglītības iestādi, neraugoties uz to, ka katru gadu izglītības jomā augstskolu absolvē vairāki simti absolventu (2017. gadā – 604 augstskolu absolventi izglītības jomā¹³). Tas ir saistīts gan ar skolotāja amata prestižu un statusu, gan neatbilstošo atalgojumu un profesionālā

⁹ Skolotāja profesijas prestižs Latvijā. Pārskats par LIZDA interneta aptaujas rezultātiem (2016). http://www.lizda.lv/content/files/LIZDA_aptauja-publikacija-15-11-2016.pdf

¹⁰ Geske, A., Kiris, K., Kozlovska, A., Ozola, A., Rečs, N., Spridzāne, K. (2015). Skolotāji Latvijā un pasaulē. Monogrāfiju sērija Izglītības pētniecība Latvijā Nr.6. Rīga: LU PPMF Izglītības pētniecības institūts. https://www.ipi.lu.lv/fileadmin/_migrated/content_uploads/SkolotajiLatvijaUnPasaule_01.pdf

¹¹ Nodarbinātības valsts aģentūra. Darba tīrģus prognozes. <https://cvvp.nva.gov.lv/#/pub/pakalpojumi/prognozes/>

¹² Latvijas statistikas gadagrāmata 2018. <https://www.csb.gov.lv/lv/statistika/statistikas-temas/ekonomika/ikp/meklet-tema/285-latvijas-statistikas-gadagramata-2018>

¹³ Latvijas statistikas gadagrāmata 2018. <https://www.csb.gov.lv/lv/statistika/statistikas-temas/ekonomika/ikp/meklet-tema/285-latvijas-statistikas-gadagramata-2018>

atbalsta trūkumu izglītības iestādē, taču ir nepieciešams ņemt vērā, ka skolotāju atalgojuma līmenis pakāpeniski tiek palielināts. Ir izstrādāts Pedagogu darba samaksas pieauguma grafiks, un līdz 2020. gadam plānots sasniegt 900 euro algu par zemāko likmi¹⁴. Atalgojuma paaugstināšana ir viens no iespējamajiem faktoriem, kas var veicināt potenciālos studētgribētājus izvēlēties studiju programmu un apgūt skolotāja profesiju. Tajā pašā laikā skolotāja profesijas prestiža jautājums ir aktuāls un ir bijis aktuāls pēdējo gadu laikā, un ir konstatēts, ka tas ir zems^{15,16,17}. Lai gan ir veikti dažādi pasākumi skolotāja prestiža celšanai¹⁷, tā joprojām ir zema. Studiju programma neveicinās tūlītēju skolotāja profesijas prestiža celšanos, taču tā veicinās jaunu speciālistu piesaistīšanu pedagoģiskās izglītības ieguvei, kas ir viens no mērķiem profesijas pievilcības uzlabošanas kampaņām. Tādejādi valstī tiktu īstenota viena no profesijas pievilcības uzlabošanas kampaņām, potenciālajiem studentiem radot interesi par studiju programmu gan ar jaunu saturu un formu (praksē balstītām studijām), gan ar studiju ilgumu (1 gadu).

Latvijas Universitāte iepriekš sagatavoja topošos skolotājus otrā līmeņa studiju programmā, kurā studijas ilga 1,5, 2 vai 2,5 gadus, atbilstoši iepriekš iegūtajai augstākajai izglītībai. Nereti reģistrācijas posmā studētgribētājiem bija daudz jautājumu par to, kāpēc viņi nekvalificējas īsākajam studiju variantam – 1,5 gadiem. Garāks studiju ilgums ne vienmēr apmierināja studentus, jo studenti vēlējās pēc iespējas īsākā laika posmā iegūt skolotāja izglītību. Turklāt ne tikai studiju ilgums bija šķērslis studentu apmierinātībai. Absolventi aptaujās norādīja, ka daži kursi ir vērsti vairāk uz teorētiskām zināšanām, lai gan nepieciešamas praktiskās zināšanas un sasaiste ar praktisko darbību skolā. Studiju programma nodrošinās augsti kvalificētu speciālistu ienākšanu izglītības sistēmā, kas sekmēs kompetences pieejas īstenošanu mācību procesā, jo darba devēji varēs pieņemt darbā skolotājus, kas ir ieguvuši profesionālajai darbībai nepieciešamās prasmes un zināšanas darba vidē balstītās studijās. Darba vidē balstītas mācības pēdējo triju gadu laikā (kopš 2016. gada) darba devēju vidū ir atzinīgi novērtētas un valsts politikas līmenī tiek atbalstītas un veicinātas, atvieglojot arī ieinteresēto uzņēmēju iesaisti.¹⁸ Jau šobrīd darba devēji augstu vērtē absolventu studiju laikā iegūtās zināšanas un prasmes, kas tika uzsvērts seminārā par studiju programmu 2019. gada 4. aprīlī, taču, pateicoties padziļinātai pieredzei, ko studējošie varēs gūt

¹⁴ Izglītības un zinātnes ministrijas 2017. gada publiskais pārskats (2018). http://www.izm.gov.lv/images/parskati/2017_IZM_PUBLISKAIS_GADA_PARSKATS.pdf

¹⁵ Latvijas Izglītības un zinātnes darbinieku arodbiedrība (LIZDA) (2016). Skolotāja profesijas prestižs Latvijā. Pārskats par LIZDA interneta aptaujas rezultātiem. <https://www.lizda.lv/wp-content/uploads/2019/08/Skolotaju-prestizs.pdf>

¹⁶ Geske, A., Ozola, A. (2015). *Skolotāju apmierinātība ar savu darbu*. No: Geske, A. (red.). *Skolotāji Latvijā un pasaulē*. Monogrāfiju sērija Izglītības pētniecība Latvijā Nr.6. Rīga: LU PPMF Izglītības pētniecības institūts. <http://sf.viaa.gov.lv/library/files/original/SkolotajiLatvijaUnPasaule.pdf>

¹⁷ European Commission/EACEA/Eurydice. (2015). *Skolotāja profesija Eiropā: prakse, profesijas uztvere un politika*. Eurydice ziņojums. Luksemburga: Eiropas Savienības Publikāciju birojs.

¹⁸ Izglītības un zinātnes ministrija (2018). Atvieglo uzņēmēju iesaisti darba vidē balstītās mācībās <https://www.mk.gov.lv/lv/aktualitates/atvieglo-uznemeju-iesaisti-darba-vide-balstitas-macibas>

darba vidē, ļaus sekmīgāk jau studiju laikā apgūt aktīvai profesionālai darbībai nepieciešamās kompetences. Turklāt salīdzinoši īsa studiju ilgums spēs konkurēt ar citām studiju programmām, un īsākā laika posmā students varēs iegūt skolotāja diplomu, būt sasaistē ar praktisko darbību. Topošie skolotāji būs ne tikai savas jomas speciālisti, jo ir ieguvuši paziļinātu izpratni pamatstudijās vai maģistra studijās, bet arī skolotāji, kuri būs ieguvuši profesionālās zināšanas un iemaņas praktiskajā darbībā studiju laikā.

Globālās attīstības tendences liecina, ka turpmāk darba tirgus situāciju ietekmēs tehnoloģiju attīstība, kur primāri nākotnē būs izteikti automatizācijas procesi, līdz ar ko nozaru attīstība būs atkarīga no jomas speciālistiem, kuriem būs nepieciešamas daudznozaru prasmes. Darba devēji meklēs speciālistus, kuri ir ne tikai spējīgi pildīt noteikta amata prasmes, bet arī spēj savā darbā apvienot daudzveidīgu pienākumu izpildi, ko iepriekš pildīja atsevišķi noteiktu nozaru speciālisti katrs savā pozīcijā. Lai veicinātu skolu absolventu spēju konkurēt šādā darba tirgū, arī skolotājiem būs jāspēj strādāt, akcentējot starppriekšmetu saikni un realizējot starpdisciplināras mācību stundas. Studiju programma ir veidota, balstoties uz jauno kompetenču pieeju, kas uzsver starpdisciplināritātes nozīmi mācību procesā. Skolotāja profesionālā darbība neietver sevī vairs tikai savas jomas pārzināšanu un mācību procesa organizēšanu, un tas ir liels izaicinājums gan pašiem skolotājiem, gan augstskolām, veidojot studiju programmas. Studiju programmā ir ietverts šis aspekts un studiju procesā studentiem tiks veicināta izpratne par pedagoģiskās kompetences attīstību skolēncentrēta mācību procesa plānošanā, īstenošanā, vērtēšanā, palīdzot ievirzīt skolēnu pašvadītā, skolēna izaugsmi veicinošā mācīšanās procesā.

Turpinot analizēt darba tirgu, Latvijas valsts izvirzītās prioritātes – virzība uz zināšanām bagātas sabiedrības veidošanu – pamatā ir zinošu un profesionālu skolotāju darbība. Lai gan demogrāfijas tendenču negatīvo ietekmi uz darbaspēka piedāvājumu mazinājis iedzīvotāju ekonomiskās aktivitātes pieaugums, izvērtējot Ekonomikas ministrijas sagatavoto Latvijas Ekonomikas attīstības pārskatu¹⁹, redzams, ka turpmākie darba tirgus izaicinājumi būs saistīti ar darbaspēka novecošanos un atbilstošas kvalifikācijas darbinieku trūkumu visas tautsaimniecības nozarēs. Tur jau iepriekš ir paredzams, ka nepieciešams sagatavot multimodālus speciālistus, kur nozīmīgs darbs ir jāiegulda jaunās paaudzes skolotājiem. Kopš 2014. gada Latvijā skolotāju vidējais vecums palielinās. 64% skolotāju ir vecumā no 40 līdz 60 gadiem, bet vecumā līdz 30 gadiem – vien 8%²⁰. Pēdējo gadu laikā nav notikusi strauja skolotāju paaudžu maiņa, tāpēc, ņemot vērā pārmaiņu vadības procesu tendences, tā ir gaidāma tuvākajā laikā. Turklāt joprojām izglītības

¹⁹ Latvijas Ekonomikas attīstības pārskats (2018). https://www.em.gov.lv/files/tautsaimniecibas_attistiba/leap/leap_2018.pdf

²⁰ OECD (2018), Education at a Glance 2018: OECD Indicators, OECD Publishing, Paris.
http://www.cnedu.pt/content/noticias/internacional/Education_at_a_glance_2018.pdf

iestādēs trūkst skolotāju, īpaši izteikts ir eksakto zinātņu skolotāju trūkumus. Līdz 2030. gadam jauniešu (līdz 34 gadiem) īpatsvars darba tirgū būs salīdzinoši mazs, jo paredzams, ka pēc esošajām demogrāfiskajām prognozēm iedzīvotāju skaits vecuma grupā no 15 - 64 gadiem samazināsies par 132,1 tūkstošiem jeb aptuveni 10%.²¹ *Citadele Index* pētījumā darba devēji norāda uz darbinieku trūkumu, kas rada apdraudējumu uzņēmumu darbībai.²² Prognozējams, ka tieši tāpēc arī būs nepieciešami speciālisti, kuri varēs pildīt vairāku amatu pienākumus vienlaicīgi. Speciālistu sagatavošanā liela nozīme būs izglītības iestādēs strādājošajiem skolotājiem. Būtisku pienesumu varētu sniegt arī jauni, kvalitatīvi sagatavoti skolotāji. Paredzams, ka skolotāju paaudzes maiņa nenotiks strauji, taču tā būs ļoti nepieciešama, lai sagatavotu speciālistus darbam nākotnes situācijā. Studiju programma nodrošinās iespēju ne tikai sagatavot jaunos skolotājus, bet arī sekmēs iespēju iegūt skolotāja izglītību un būt aktīviem darba tirgū arī tiem darbspējīgā vecumā esošajiem iedzīvotājiem, kuri nav nesen ieguvuši izglītību, bet nestrādā iegūtajā profesijā. Ekonomikas ministrijas sagatavotajā Latvijas Ekonomikas attīstības pārskatā norādīts, ka lielākais aizņemto darbavietu īpatsvars ir izglītības nozarē. Ņemot vērā, ka darba tirgū būs nepieciešamība pēc jaunām zināšanām un prasmēm, ko nespēj pilnībā nodrošināt esošā izglītības sistēma, tieši izglītības reforma palīdzēs potenciālajiem darba ņēmējiem adaptēties straujākām prognozējamām izmaiņām darba tirgū. Reforma izglītībā ir izaicinājums skolotājiem, jo notiek akcentu pārbīde no zināšanām uz zināšanu lietošanu daudzveidīgās situācijās un kontekstos; no gatavu zināšanu nodošanas un atprasīšanas uz sarunu, produktīviem uzdevumiem; no frontāla procesa uz sadarbību, iesaistīšanos; no tikai summatīvās vērtēšanas uz jēgpilnu atgriezenisko saiti par mācīšanās procesu. Kvalitatīva un mērķtiecīga skolotāju izglītība un tālākizglītība ir pamats kvalitatīvas izglītības nodrošināšanai Latvijas izglītības iestādēs. Jaunas studiju programmas izveide ir nozīmīgs solis jauno skolotāju sagatavošanai. Reformas izglītībā ir nozīmīgas un apjomīgas, tāpēc ir ļoti nozīmīgi, ka to ietvars un izpratnes veidošana par tām notiek studiju ietvaros, kas vēlāk palīdz topošajam skolotājam profesionālajā darbā, un nav tikai zināšanas par reformām un to nozīmi, bet padziļināta izpratne ar mērķi tās īstenot un pielietot praksē.

Otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības studiju programmas „Skolotājs” unikalitāti, kā tika minēts iepriekš, Latvijā pamato tās īstenošanas forma – darba vidē balstītas studijas. Pretendentiem ar bakalaura un arī maģistra grādu tā ir iespēja gada laikā iegūt pedagoģisko kompetenci darba vidē balstītās studijās augsti kvalificētu mācītspēku vadībā. Studiju programma piedāvā pamatotus risinājumus jaunajiem izaicinājumiem izglītības sistēmai, piemēram, skolotāju trūkums Latvijas izglītības iestādēs, skolotāju lomas maiņa kompetences pieejas kontekstā.

²¹ Informatīvais ziņojums par darba tirgus vidēja un ilgtermiņa prognozēm. www.lm.gov.lv/upload/publikacijas/1/emzino_06_160616.pdf

²² Citadele (2018). Citadele Index. Latvijas uzņēmēju aptaujas rezultāti. <https://www.cblgroup.com/lv/mediju-telpa/citadele-index/>

Studiju programma piedāvās iespēju jauniešiem speciālistiem pārkvalificēties un kļūt par skolotājiem, izmantojot savu iegūto kompetenci attiecīgajā zinātnes nozarē. Pieprasījums pēc skolotājiem būs augsts visos Latvijas reģionos, jo, ņemot vērā plānoto pašvaldību reformu un izglītības iestāžu reorganizāciju, prognozējamās arī augstākas prasības skolotāju profesionalitātei un spējai vadīt pārmaiņas.

Iepriekš aplūkotās darba tirgus tendences un darba devēju aptauja liecina, ka darba tirgū nepieciešamas prasmes un zināšanas, ko jaunie speciālisti ne vienmēr apgūst augstskolās, jo darba tirgū pārmaiņas notiek arvien straujāk. Darba devēju aptauja notika semināra ietvaros 2019. gada 4. aprīlī, kurā tika veikts studiju programmas izvērtējums, un darba devēji norādīja, ka studiju programma akcentēs praktiskās zināšanas un prasmes, kas iepriekš studentiem, uzsākot darbu izglītības iestādē, nebija pietiekamas. Taču jāatzīst, ka augstskolu studiju programmas saskaras ar izaicinājumu vienlīdz ātri pielāgoties izmaiņām, lai jaunie speciālisti varētu veiksmīgi iekļauties darba tirgū. Līdz ar to studiju programma ir nozīmīga Latvijas tautsaimniecībai, jo tā nodrošinās kvalificētu speciālistu ātrāku nonākšanu darba tirgū un ir veidota balstoties uz jaunākajām aktualitātēm izglītības jomā. Tas rada priekšrocības Latvijas skolotāju izglītības sistēmai Eiropas izglītības telpā.

Studiju programmas izveides un darbības pamatā ir atbilstība Latvijas Republikas likumdošanas aktiem – *Izglītības likumam, Augstskolu likumam, Latvijas Universitātes Satversmei un LU attīstības stratēģijai 2016. - 2020. gadam*, LU rīkojumiem un nolikumiem, kas regulē studiju procesu, kā arī izglītības satura un organizācijas tendencēm Eiropas Savienībā. Otrā līmeņa augstākās profesionālās izglītības studiju programma „Skolotājs” ir izveidota saskaņā ar:

- Ministru kabineta noteikumiem Nr. 27 “Darbības programmas “Izaugsme un nodarbinātība” 8.2.1. specifiskā atbalsta mērķa “Samazināt studiju programmu fragmentāciju un stiprināt resursu koplietošanu” pirmās un otrās projektu iesniegumu atlases kārtas īstenošanas noteikumiem”;
- Latvijas Universitātes Pedagogu izglītības attīstības plānu 2018. - 2023. gadam;
- LU studiju virziena “Izglītība, pedagogija un sports” koncepciju;
- Izglītības un zinātnes ministrijas informatīvo ziņojumu “Priekšlikumi konceptuāli jaunas kompetencēs balstītas izglītības prasībām atbilstošas skolotāju izglītības nodrošināšanai Latvijā”;
- kā arī atbilstoši Eiropas Komisijas nostādnēm un Latvijas izglītības reformu projekta “Skola 2030” izvirzītajām prasībām skolotājam, kam ir jāklūst par līderi ilgtspējīgas izglītības nodrošināšanā gan Latvijas, gan Eiropas mērogā.

- Profesijas standarts (2320 01 Profesionālās izglītības SKOLOTĀJS, 2330 01 Vispārējās vidējās izglītības SKOLOTĀJS, 2341 01 Vispārējās pamatizglītības SKOLOTĀJS, 2352 02 Speciālās izglītības SKOLOTĀJS, 2342 01 Pirmsskolas izglītības SKOLOTĀJS) saskaņots Profesionālās izglītības un nodarbinātības trīspusējās sadarbības apakšpadomes 2018. gada 23. maija sēdē, protokols Nr. 4.

LU loma ir nodrošināt Latvijas ekonomisko izrāvienu ar kvalificētu un izglītotu darbaspēku.

Īstenojot attīstības stratēģiju un pilnā apjomā pildot savas funkcijas, LU nodrošina studējošo, darbinieku, ārējo klientu un partneru apmierinātību, likumdošanas prasību ievērošanu, efektīvu resursu izmantošanu un nepārtrauktu pilnveidošanos visās jomās, īpaši ņemot vērā visu ieinteresēto pušu vēlmes un prasības universitātes darbības uzlabošanai.

Otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības studiju programma „Skolotājs” atbilst „LU Attīstības stratēģijai 2016.- 2020. gadam”, kurā teikts, ka „LU ir izšķiroša loma sabiedrības akadēmisko tradīciju, tautsaimniecības, izglītības, vides un veselības aizsardzības, latviešu valodas un kultūras attīstībā. LU koncentrē spēkus, lai nodrošinātu augstu investēto resursu atdevi, ilgtspējīgu un videi draudzīgu resursu izmantošanu, attīstītu savas zinātniskās izcilības nišas, veidotu starpnozaru un pārnozaru pētījumiem un studijām atvērtas struktūras. LU attīstās kā moderna akadēmiska apmetne, kas nodrošina vidi un infrastruktūru izciliem sasniegumiem pētniecībā, studijās un jaunradē.” LU stratēģijā ir noteikti stratēģiskie mērķi un vērtības, attīstības virzieni, veicamie uzdevumi, nepieciešamie instrumenti mērķu sasniegšanai un sagaidāmie rezultāti.

Būtiska stratēģijas sastāvdaļa ir sadarbības attīstība un pilnveidošana ar darba devējiem, komercsabiedrībām, pašvaldībām, valsts konsultatīvajām padomēm un nevalstiskām organizācijām. Viens no attīstības stūrakmeņiem ir pētniecības izcilība, zinātnes un studiju integrācija un internacionalizācija. Nozīmīga sadaļa ir augstākās izglītības atbilstība darba tirgus prasībām un sabiedrības vajadzībām, kas balstīta pētniecībā un personāla atjaunošanē.

Stratēģijas izstrādē ir piedalījušies visu ieinteresēto pušu pārstāvji, kuri snieguši būtisku ieguldījumu izvirzītās nākotnes vīzijas un stratēģiskās pieejas definēšanā. Izstrādes gaitā ir ņemti vērā gan nacionālā līmeņa augstākās izglītības un zinātniskās darbības politikas plānošanas dokumenti (t. sk. Latvijas Viedās specializācijas stratēģija), gan esošā situācija nozarēs un to attīstības potenciāls nākotnē, gan arī pasaules zinātnes telpā valdošās tendences.

Stratēģija ir izstrādāta, ievērojot ES un Latvijas plānošanas dokumentos noteiktos attīstības virzienus un prioritātes.

(Elektroniskā saite uz LU stratēģiju:
https://www.lu.lv/fileadmin/user_upload/lu_portal/zinas/2018/julij/LUstrat_Kopsavilk_250517.pdf).

Otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības studiju programmas „Skolotājs” mērķis:

nodrošināt iespēju studējošajiem ar bakalaura vai maģistra grādu kādā zinātņu nozarē (vai tai pielīdzināmā nozarē augstākajā izglītībā), kas nav pedagoģija, un ir atbilstoša apgūstamajai mācību jomai, attīstīt pedagoģiskajai darbībai nepieciešamo kompetenci un iegūt skolotāja kvalifikāciju atbilstīgi profesijas standartam „Skolotājs”²³ vienā no mācību jomu skolotāju apakšprogrammām/moduļiem, lai veiktu profesionālu pedagoģisko darbību kādā no izglītības pakāpēm un veidiem.

Studiju programmas mērķis pilnībā saskan ar LU misiju: sagatavot Latvijas un pasaules darba tirgus pieprasījumam un sabiedrības vajadzībām atbilstīgus cilvēkresursus, paplašināt zināšanu bāzi, izdarīt zināšanu pārnesi, veicinot tautsaimniecības un sabiedrības ilgtspējīgu attīstību atbilstīgi Latvijas Viedās specializācijas stratēģijā noteiktajām izaugsmes prioritātēm vai viedās specializācijas jomām.

LU garantē studējošajiem iespēju iegūt kvalitatīvu augstāko izglītību, profesionālās prasmes un attīstīties zinātniskās un mākslinieciskās jaunrades darbā.

Vispārējā mērķa sasniegšanai studiju programmai izvirzīti šādi uzdevumi

1. Organizēt pētniecībā un darba vidē balstītas studijas skolotāja profesijai nepieciešamo zināšanu, prasmju un kompetences pilnveidei mācību procesa plānošanā, īstenošanā un skolēnu mācību snieguma vērtēšanā, savas darbības pašnovērtēšanā.
2. Sekmēt studējošo gatavību un pieredzes pilnveidi veikt pedagoģisko darbību saskaņā ar izglītības standartiem un mācību priekšmetu jomām atbilstīgo zinātņu aktuālo saturu un mācību metodiku.
3. Veicināt atbilstošās jomas skolotājam nepieciešamo mācību satura un zināšanu pedagoģijā un psiholoģijā apguvi, lai veiktu profesionālu pedagoģisko darbību un izmantotu integrēto mācību metodiku praksē.
4. Sekmēt studējošo līdera prasmju attīstību sadarbībai ar kolēģiem, skolēniem, skolēnu vecākiem un studējošo kā skolotāju iesaistīšanos izglītības jomas un pedagoga profesijas attīstībā izglītības iestādes, vietējās kopienas un valsts līmenī.

---

²³ Profesijas standarts “Skolotājs”. SASKAŅOTS Profesionālās izglītības un nodarbinātības trīspusējās sadarbības apakšpadomes 2018. gada 23. maija sēdē, protokols Nr. 4, <https://visc.gov.lv/profizglitiba/dokumenti/standarti/2017/PS-048.pdf>

5. Rosināt studējošo pašizglītības vajadzību apzināšanos un motivāciju nepārtrauktai profesionālās kompetences pilnveidei mūžizglītībā.

Plānotie sasniedzamie rezultāti studiju programmas absolventam

Zināšanas:

- izprot izglītības zinātņu nozares būtiskākos jēdzienus un likumsakarības skolotāja profesionālās darbības kontekstos;
- teorētiski pamato mācību procesa plānošanas, īstenošanas un novērtēšanas principus;
- raksturo izglītības sistēmu, pedagoģiskās darbības specifiku dažādās izglītības pakāpēs un veidos;
- izprot savai kvalifikācijai atbilstīgās mācību jomas saturu un mācību metodiku.

Prasmes:

- plāno iekļaujošu mācību procesu saskaņā ar skolēnu attīstības vajadzībām un sasniedzamajiem mācību rezultātiem;
- īsteno sasniedzamajiem mācīšanās rezultātiem, izglītojamā individuālās attīstības vajadzībām atbilstošu un dzīves situācijām pietuvinātu mācību procesu;
- vērtē izglītojamā mācīšanās sniegumu un izaugsmi;
- profesionāli vada izglītojamo pašvērtēšanas procesu;
- formulē problēmas skolotāja profesionālajā darbībā un veic to izpēti;
- analītiski apraksta informāciju, problēmas un risinājumus izglītības zinātnēs un skolotāja profesijā, izskaidro un argumentēti diskutē par tām gan ar nozares speciālistiem, gan ar nespeciālistiem;
- patstāvīgi strukturē un virza savas mācības.

Kompetence

- izmantojot dažādus informācijas avotus, iegūst, atlasa un kritiski analizē informāciju par pedagoģisko procesu, savu profesionālo darbību un skolēnu sniegumu un izaugsmi, kā arī pieņem lēmumus, rod radošus risinājumus mainīgās vai neskaidrās situācijās skolotāja profesionālajai darbībai;
- pamatoti izvērtē, plāno un pilnveido savu profesionālo kompetenci un sadarbību ar citiem pedagogiem, ievērojot profesionālās ētikas prasības, lai mērķtiecīgi pilnveidotu pedagoģisko praksi izglītības iestādē;
- iesaistās izglītības iestādes un izglītības jomas attīstībā, uzņemoties atbildību un iniciatīvu, veicot darbu individuāli, komandā vai vadot citu cilvēku darbu.

Plānoto studiju rezultātu sasniedzamība un savstarpējā sasaiste novērtēta, veicot studiju rezultātu kartēšanu (skatīt 3.1. sadaļu un 6. pielikumu).

Studiju programmas mērķis atbilst studiju virziena „Izglītība, pedagogija un sports” stratēģiskajam mērķim – sagatavot augsti kvalificētus skolotājus.

Uzņemšanas prasības un kritēriji otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības studiju programmā „Skolotājs”²⁴

Iepriekšējā izglītība:

1.variants

Bakalaura un/vai maģistra grāds vai otrā līmeņa profesionālā augstākā izglītība, vai tai pielīdzināma augstākā izglītība izvēlētās mācību jomas (valodu (latviešu valodas un literatūras, latviešu kā otrā valoda, krievu valoda un literatūra, krievu valoda kā svešvaloda, angļu valoda, franču valoda, zviedru valoda, vācu valoda, spāņu valoda), matemātikas, tehnoloģiju, kultūras izpratnes un pašizpaušmes mākslā, dabaszinātņu, veselības un fiziskās aktivitātes, sociālā un pilsoniskā) atbilstošā zinātnes nozarē;

2.variants

Bakalaura un/vai maģistra grāds vai otrā līmeņa profesionālā augstākā izglītība un studiju programmas ietvaros apgūti mācību jomai (valodu (latviešu valodas un literatūras, latviešu kā otrā valoda, krievu valoda un literatūra, krievu valoda kā svešvaloda, angļu valoda, franču valoda, zviedru valoda, vācu valoda, spāņu valoda), matemātikas, tehnoloģiju, kultūras izpratnes un pašizpaušmes mākslā, dabaszinātņu, veselības un fiziskās aktivitātes, sociālā un pilsoniskā) atbilstoši studiju kursi 12 kredītpunktu apjomā;

---

²⁴ Sadarbībā ar izglītības iestādes vadību tiks veikta katra reflektanta atbilstības Bērnu tiesību aizsardzības likuma 72. panta piektajā un sestajā daļā minētajām prasībām izvērtēšana. Kā arī tiek ņemti vērā Izglītības likuma [50. panta 1. punktā](#) noteiktie ierobežojumi, ka “par pedagogu nedrīkst strādāt persona, kas sodīta par tīša noziedzīga nodarījuma izdarīšanu (neatkarīgi no sodāmības dzēšanas vai noņemšanas), izņemot gadījumu, kad pēc sodāmības dzēšanas vai noņemšanas MK noteikta institūcija, izvērtējusi, vai tas nekaitē izglītojamo interesēm, ir atļāvusi strādāt par pedagogu personai, kas bijusi sodīta par tīšu kriminālpārkāpumu vai mazāk smagu noziegumu”, attiecas arī uz augstskolās strādājošiem pedagogiem.

Izglītības iestādes vadītāja pienākums ir pieprasīt ziņas no Sodū reģistra.

Ja ir pamatotas aizdomas, ka reflektants ir pieļāvis bērna tiesību pārkāpumus vai pret to uzsākts kriminālprocess par noziedzīgu nodarījumu, kas minēts Bērnu tiesību aizsardzības likuma 72. panta piektajā un sestajā daļā, vai uzsākta administratīvā pārkāpuma lietvedība par Bērnu tiesību aizsardzības likuma 72. panta sestajā daļā minētajiem administratīvajiem pārkāpumiem, reflektantam tiek atteikta uzņemšana Otrā līmeņa augstākās profesionālās izglītības programmā “Skolotājs”.

3.variants

Bakalaura un/vai maģistra grāds vai otrā līmeņa profesionālā augstākā izglītība ar mācību jomu nesaistītā nozarē, bet LU iestājpārbaudījumā izvēlētajā mācību jomā (valodu (latviešu valodas un literatūras, latviešu kā otrā valoda, krievu valoda un literatūra, krievu valoda kā svešvaloda, angļu valoda, franču valoda, zviedru valoda, vācu valoda, spāņu valoda), matemātikas, tehnoloģiju, kultūras izpratnes un pašizpaušmes mākslā, dabaszinātņu, veselības un fiziskās aktivitātes, sociālā un pilsoniskā) iegūts vērtējums ļoti labi/teicami/izcili (8-10).

Piesaiste un atlase

Topošo studentu piesaistē un atlasē notiek cieša sadarbība ar citām izglītības organizācijām un valstisko sektoru, definējot nepieciešamo pieteikumu skaitu, kā arī jauno skolotāju sadalījumu gan pa jomām, gan reģioniem un skolu veidiem.

Kvalitatīvi atlasīti kandidāti ir motivēti, mērķtiecīgi, gatavi mācīties un ar labākām mācību jomas zināšanām, kas palielina iespēju, ka viņi paliks strādāt skolotāja profesijā. Augstākas kvalitātes studējošo nonākšana izglītības iestādēs, vairo skolotāja profesijas prestižu, kas turpmāk atvieglos un veicinās kvalitatīvu programmas kandidātu piesaisti.

Reflektantu ranžēšana tiek veikta pēc konkursa vērtējuma, kurā tiek summēti šādi konkursa kritēriji:

- vidējā svērtā atzīme ne zemāka par 7 ballēm;
- noslēguma pārbaudījumu kopējā (vai vidējā) atzīme;
- vērtējums iestājpārbaudījumā.

1.2. Studiju programmas izstrādes procesa raksturojums

Studiju programmas izstrādē piedalījās Latvijas Universitātes, Liepājas Universitātes, Latvijas Sporta pedagoģijas akadēmijas, Rēzeknes Tehnoloģiju akadēmijas, Daugavpils Universitātes, Latvijas Mūzikas akadēmijas mācībspēki, ESF projekta Nr. 8.3.1.1/16/I/002 “Kompetenču pieeja mācību saturā” eksperti un nodibinājuma “Iespējamā misija” eksperti. Kā konsultanti piedalījušies LU Pedagoģijas, psiholoģijas un mākslas fakultātes Profesionālā bakalaura studiju programmas „Skolotājs” Mājturības un tehnoloģiju, mājsaimniecības skolotāja apakšprogrammas, Informātikas un programmēšanas skolotāja apakšprogrammas, Sporta skolotāja apakšprogrammas, Latviešu valodas un literatūras skolotāja apakšprogrammas, Vizuālās mākslas skolotāja apakšprogrammas, Vācu un angļu valodas skolotāja apakšprogrammas studenti un LU Pieaugušo pedagoģiskās izglītības centra Pedagogu profesionālās pilnveides programmas “Pedagoģiskās darbības pamati” dalībnieki.

2. līmeņa studiju programmas „Skolotājs” izstrādes procesā tika veikta fokusgrupas diskusija Liepājas Universitātes bakalaura studiju programmas „Skolotājs” apakšvirzienu „Pamatizglītības skolotājs”, „Vēstures skolotājs”, „Mūzikas skolotājs” pilna un nepilna laika 3. un 4. kursa 42 studentiem (12.12.2018), maģistra studiju programmas „Vispārējās izglītības skolotājs” 1. un 2. kursa 43 maģistrantiem (18.01.2019), kā arī 1. līmeņa profesionālās studiju programmas „Pirmsskolas skolotājs” 1. un 2. kursa studentiem (09.01.2019; 17.01.2019). Rezultāti apliecina studentu pozitīvu attieksmi pret izstrādātās 2. līmeņa studiju programmas „Skolotājs” koncepciju, akcentējot tās aktualitāti, lietderību un atbilstību Latvijas darba tirgus prasībām. Pozitīvi tiek novērtēts studiju ilgums (1 gads). Novērtējot studiju programmas unikalitāti, tiek pausts viedoklis, ka teorijas un prakses integrācija pilnveido studējošo kompetences attīstību darbam dažādās izglītības vidēs.

Maģistra studiju programmas „Vispārējās izglītības skolotājs” studenti uzskata, ka atzinīgi vērtējams tas, ka, studējot šajā programmā, vienlaicīgi iespējams strādāt izvēlētajā profesijā (izvēlētajā mācību jomā) un kvalifikācija iegūstama īsā studiju laikā, jo tas skolās mazina skolotāju aizvietošanas problēmas, kad skolotāji apvieno studijas un darbu. 2018. gada 13. decembrī Liepājas Universitātes Pedagoģijas un sociālā darba kopsapulcē 18 mācībspēki tika iepazīstināti ar 2. līmeņa studiju programmas „Skolotājs” koncepciju un saturu. Tika komentēta un pozitīvi novērtēta studiju programmas pamatkonceptija, akcentējot tās unikalitāti – studējošo iespēju iegūt kvalifikāciju 1 gada laikā, kas varētu pozitīvi ietekmēt tautsaimniecības attīstību Latvijā. Tika diskutēts par vispārīzglītojošo kursu apjoma pietiekamību topošajiem skolotājiem, rekomendējot prakses uzdevumu saturu sasaistīt ar vispārīzglītojošo kursu saturu. Sapulcē tika

izteikti ieteikumi teorētisko kursu saturā iekļaut praktiskus uzdevumus. Diskusijā ierosināts studiju programmas saturā noteikti integrēt iekļaujošās izglītības saturu, pamatojot to gan ar MK noteikumiem par jaunas studiju programmas izstrādi, gan arī ar bērnu ar speciālām vajadzībām izglītošanas tendencēm Latvijā.

2018. gada 7. februārī Nordplus Horizontal projekta “Reducing Teacher Drop-Out Raye – ReTeD” NPHZ-2017/10067 ietvaros tika organizēts pieredzes apmaiņas seminārs Liepājas Raiņa 6. vidusskolā. Seminārā piedalījās jaunie skolotāji, skolotāji-mentori un skolu vadības pārstāvji no Latvijas, Lietuvas un Igaunijas. Kopumā seminārā piedalījās 27 dalībnieki. Semināra laikā tika diskutēts par jauno skolotāju iesaisti darba vidē un mentordarbības problemātiku Baltijas valstīs, kā arī dalībnieki tika iepazīstināti ar 2. līmeņa studiju programmu „Skolotājs”. Otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības studiju programmas “Skolotājs”, profesionālās bakalaura studiju programmas “Skolotājs”, maģistra studiju programmas “Izglītības zinātnes” seminārā 2019. gada 4. aprīlī gan darba devēji – Rīgas internātvidusskolas bērniem ar dzirdes traucējumiem direktore Kristiāna Pauniņa, Jelgavas Valsts ģimnāzijas direktore Inese Bandeniece, Rēzeknes Valsts 1. ģimnāzijas direktors Jānis Poplavskis, Rīgas Klasiskās ģimnāzijas direktors Romans Aļijevs, Rīgas Valda Zālīša sākumskolas direktore Elita Rītere, Imantas vidusskolas direktore Ingūna Helviga, Rīgas 64. vidusskolas direktors Ernests Sviklis, Kandavas K. Mīlenbaha vidusskolas direktore Daiga Puga, Aizputes vidusskolas direktore Gunta Vīdnere, Rīgas 34. vidusskolas direktora vietniece izglītības jomā Inga Sokolova, IZM ministres biroja vadītāja Ineta Kristovska –, gan arī skolotāji augstu novērtēja studiju programmas koncepciju – iespēju topošiem skolotājiem ar bakalaura vai maģistra grādu iegūt pedagoģisko kompetenci, iegūstot skolotāja kvalifikāciju konkrētā jomā un īsā studiju laikā, tādējādi veicinot skolotāju karjeras attīstības iespējas mūžizglītības kontekstā.

Latvijas Izglītības un zinātnes darbinieku arodbiedrības vadītāja Inga Vanaga, Latvijas Izglītības vadītāju asociācijas vadītājs Rūdolfs Kalvāns un Aivars Mednis, Neatkarīgās izglītības biedrības vadītāja Zane Ozola un biedrības biedri, Latvijas Pedagogu dome, Latvijas Mājturības pedagogu biedrības un Latvijas pašvaldību pārstāvji iepazinušies ar studiju programmu, snieguši savus ieteikumus un izteikuši viedokli par studiju programmas virzīšanu licencēšanai.

Studiju programmas saturs tika apspriests un analizēts arī LU PPMF Skolotāju izglītības nodaļas personāla pilnsapulcē.

ESF projekta “Kompetenču pieeja mācību saturā” eksperti konsultēja par jautājumiem, kas saistīti ar jauno kompetences saturu, mācību jomām un jaunajiem skolotājiem nepieciešamo kompetenci, īstenojot mūsdienīgas *lietpratības izglītības* mērķus. Nodibinājuma “Iespējamā misija” pārstāvji Edīte Millere, Jānis Erts, Jēkabs Jurdžs, Inese Saldābola iesaistījās praksē balstītu mācību

koncepta izstrādē studiju programmas saturā, akcentējot pedagoģiskās prakses saturu, potenciālo studentu piesaistes metožu un atlases kritēriju definēšanu, kā arī skolu atlases kritēriju formulēšanu.

No darba devēju puses rakstisku atzinumu sniedza Austrumlatvijas Tehnoloģiju vidusskolas direktors Aivars Vilkaste, Cēsu Jaunās pamatskolas direktore Agnese Pilsuma, Daugavpils Stropu pamatskolas-attīstības centra direktore Marika Raičonoka, Daugavpils Vienības pamatskolas direktore Edīte Zdanovska, Daugavpils 13. vidusskolas direktore p. i. Elita Saveljeva, Daugavpils 16. vidusskolas direktore Olga Dukšinska, J. Pilsudska Daugavpils Valsts poļu ģimnāzijas direktora p. i. Andžejs Začiņajevs, Liepājas Valsts 1. ģimnāzijas direktors Helvijs Valcis, Profesionālās izglītības kompetences centra Daugavpils Dizaina un mākslas vidusskolas “Saules skola” direktore Inguna Kokina, Raunas vidusskolas direktors Edgars Plētiens, Salaspils 1. vidusskolas direktore Vera Kalniņa.

No profesionālo organizāciju puses studiju programmas koncepciju vērtēja Latvijas mājturības pedagogu biedrības prezidente Līga Barbara, Latvijas Pedagogu domes valdes priekšsēdētājs Andrejs Mūrnieks, Liepājas pilsētas pašvaldības iestādes “Liepājas pilsētas Izglītības pārvalde” vadītāja Kristīne Niedre-Lathere, nodibinājuma “Iespējamā misija” valdes locekle Inese Saldābola.

Ieinteresētās puses – gan darba devēji, gan profesionālās organizācijas, gan mācībspēki no dažādām augstskolām un fakultātēm – sniedza ieteikumus par studiju programmas satura pilnveidi, diskutēja un rosināja iekļaut integrēto mācību jomu metodiku, apsprieda un piedāvāja satura un prakses organizēšanas dažādus risinājumus, izskatīja sadarbības iespējas, piemēram, kursu docēšanu, kvalitātes nodrošināšanas procedūras u. c. studiju programmas izstrādē aktuālus jautājumus. Tika secināts, ka turpmākajā studiju programmas pilnveidē augstskolu mācībspēki ir būtiska daļa, jo, ņemot vērā mācībspēku zinātnisko darbu un interesi par jaunākajiem pētījumiem attiecīgajā zinātnes nozarē, tie īsteno inovatīvus risinājumus problēmjautājumiem, kā arī periodiski aktualizē un papildina studiju kursu saturu atbilstoši nozares aktualitātēm un studiju procesā izmantojamās literatūras sarakstus.

Salaspils 1. vidusskolas direktore Vera Kalniņa uz sarunu aicināja vienu no studiju programmas izstrādes ekspertiem, lai pārrunātu jaunās studiju programmas konceptu, mērķus un uzdevumus, apliecinot studiju programmas atbilstību darba devēju vajadzībām un darba tirgus prasībām, kā arī uzsverot turpmākās sadarbības iespējas. Turklāt darba devēji un nozaru organizācijas arī turpmāk tiks iesaistītas studiju programmas pilnveidē, ņemot vērā darba tirgus un nozares attīstības tendences.

Studiju programmas īstenošana sadarbībā ar darba devējiem ir daļa no kvalitātes nodrošināšanas būtiskām sastāvdaļām, jo darba devēji studentiem studiju laikā nodrošina darba vietas nepilnā slodzē, bet pēc studiju beigām absolventiem ir iespēja turpināt savu profesionālo darbību konkrētajās izglītības iestādēs. Līdz ar to arī darba devēji ir ieinteresēti veidot sadarbību, lai piesaistītu jaunus skolotājus. Jaunais studiju programmas koncepts ir orientēts uz darba vidē balstītām studijām, un uz šādas pieejas nepieciešamību norādīja visi potenciālie darba devēji, uzsverot, ka tas ļauj jaunajiem speciālistiem jau studiju laikā iepazīt darba specifiku un vērst savu uzmanību uz nozares aktualitātēm.

“Nolikums par noslēguma pārbaudījumiem Latvijas Universitātē” (27.12.2011. Nr.183)²⁵ nosaka, ka profesionālo studiju noslēguma pārbaudījumu komisijas priekšsēdētājs un vismaz puse no komisijas sastāva ir nozares profesionālo organizāciju vai darba devēju pārstāvji. Darba devējiem būs iespēja ne tikai piesaistīt jaunos skolotājus savās izglītības iestādēs, bet arī līdzdarboties, piedaloties valsts pārbaudījumu komisijas darbā, izvērtējot studentu profesionālo darbību un kompetenci, tādējādi uzņemoties līdzbildību par jauno speciālistu izglītību un profesionālās kompetences novērtēšanu.

Programma tika apspriesta arī Izglītības un zinātnes ministres vadītajā konsultatīvajā padomē “Izglītība visiem”, kur guva pozitīvu vērtējumu un atbalstu īstenošanai.²⁶

1.3. Studiju programmas atbilstība nozares tendencēm Eiropas Savienības valstīs un pasaulē

Skolotāju izglītības sistēmas Eiropas Savienības valstīs ir apkopotas Eiropas Komisijas platformā *Eurydice*: <https://eacea.ec.europa.eu/national-policies/eurydice/content/bachelor>. Izpētot šajā platformā sniegto informāciju, var secināt, ka Eiropas Savienības atsevišķu valstu augstskolās tiek piedāvātas 60 ECTS (40 KP) studiju programmas, kuru absolventi var saņemt diplomu par skolotāja kvalifikāciju.

Salīdzinot 2. līmeņa profesionālās augstākās izglītības studiju programmu “Skolotājs” ar citām Eiropas valstīs piedāvātajām programmām, tika izmantota Eiropas Komisijas platforma *Eurydice* <https://eacea.ec.europa.eu/national-policies/eurydice/content/bachelor>, – augstskolu mājaslapas, kur atrodama informācija par programmām, kuras paredzētas personām ar augstāko izglītību, lai iegūtu skolotāja kvalifikāciju, kā arī klātienē ārvalstu augstskolu, piemēram, Oksfordas Brūksa Universitātes (*Oxford Brookes University*) apmeklējums, lai sarunās ar studentiem un

²⁵ Nolikums par noslēguma pārbaudījumiem Latvijas Universitātē. Latvijas Universitātes Senāta lēmums Nr.183. Pieņemts 27.12.2011.

²⁶ IZM (2019). Izglītības un zinātnes ministres vadītajā konsultatīvajā padomē “Izglītība visiem”. <https://www.izm.gov.lv/lv/aktualitates/3497-izglitiba-un-zinatnes-ministre-vada-konsultativo-padomi-izglitiba-visiem>

mācībspēkiem noskaidrotu Oksfordas Bruksa Universitātē piedāvātās „School Direct” darba vidē balstītas skolotāju izglītības programmas priekšrocības un izaicinājumus. Tā kā Oksfordas Brūksa Universitātes piedāvātā programma nav tieši salīdzināma pēc kredītpunktiem un piedāvātajiem kursiem, tad iegūtā informācija tika ņemta vērā, izstrādājot 2. līmeņa profesionālās augstākās izglītības studiju programmas “Skolotājs” saturiskos moduļus un plānojot sadarbību ar izglītības iestādēm.

Otrā līmeņa augstākās profesionālās izglītības programma „Skolotājs” ir salīdzināta ar ārvalstu studiju programmām, kas tiek īstenotas universitātēs. Salīdzināšanai tika izmantoti kritēriji, kas ir salīdzināmi ar Latvijas studiju programmu un ir svarīgi šīs programmas realizēšanai: skolotāju kvalifikācijas iegūšanas iespēja pēc bakalaura studijām, ECTS, kas tiek konvertētas KP (60 ECTS = 40 KP), studiju ilgums, studiju saturs, studiju rezultāti un noslēguma pārbaudījumi.

Salīdzinājumam (skat. 1.pielikumu) tika izvēlētas Austrumsomijas Universitāte (University of Eastern Finland, Somija) piedāvātā skolotāju izglītības studiju programma un Bristoles Universitātes (University of Bristol) pēcdiploma studiju (Postgraduate study) programma. Saskaņā ar OECD datiem, Somija ieņem vadošo pozīciju pasaulē izglītības kvalitātes ziņā, līdz ar to skolotāju izglītības pieredze šajā valstī ir vērtīgs piemērs Latvijai.

Veicot atbilstošas ārvalstu studiju programmu salīdzinošu analīzi, var secināt, ka:

- 1) studiju programmās ir līdzīgs studiju ilgums – 2.semestri, attiecīgi tam pakārtots KP skaits. Ārvalstu programmu ilgums ir viens studiju gads – gan Austrumsomijas Universitātē, gan Bristoles Universitātes studiju programmas paredz 40 KP (60ECTS), kas pilnībā sakrīt ar Latvijas Universitātes studiju programmā paredzēto apjomu – 40 KP.
- 2) Visu programmu absolventiem ir tiesības strādāt par skolotājiem, Bristoles Universitātes studiju programmas akcentētas tiesības strādāt arī par speciālās izglītības skolotājiem, studentiem ir iespēja izvēlēties mācību priekšmetus.
- 3) Visās studiju programmās iekļauti studiju kursi, kas ietver pedagoģijas, didaktikas un audzināšanas saturu, akcentēts likts uz studentu profesionālo prasmju apguvi mācību jomu (priekšmetu) metodikās, mūsdienīgas un iekļaujošas mācību vides izpētē; kā arī mācību procesa diferenciācija, individualizācija un personalizācija, izmantojot dažādas mācību metodes u.c. Ārvalstu programmās mazāks akcentētas psiholoģijas studijas, tēmas ietverot pedagoģijas teorijas moduļos.
- 4) Gan Latvijā, gan ārvalstīs piedāvātajās programmās nozīmīga studiju procesa sastāvdaļa ir prakse, kas nodrošina teorētisko zināšanu integrāciju izglītības praksē. Bristoles Universitātes studiju programmas saturu var apgūt darba vidē balstītās studijās.

- 5) Beidzot studijas, paredzēts diplomprojekts, nobeiguma eksāmens vai pārbaudījums, kas apliecina skolotāja profesionālo kompetenci.

Analizētajās universitātēs tiek īstenotas 40 KP (60 ECTS) studiju programmas, kas nodrošina skolotāja kvalifikāciju. Informācija universitāšu mājaslapās ir pieejama angļu valodā, un tas ļauj ar to iepazīties visiem ekspertiem.

2. līmeņa augstākās profesionālās izglītības studiju programma “Skolotājs” Baltijā ir unikāla, jo Lietuvā un Igaunijā 60 ECTS (40 KP) skolotāju izglītības studiju programmas galvenokārt paredzētas maģistra līmeņa studijās, līdz ar to studiju laiks ir garāks vai arī tās tiek īstenotas augstākās izglītības iestādēs, kas nav universitātes. Veiktais programmu salīdzinājums apstiprina nepieciešamību Latvijā īstenot 2. līmeņa augstākās profesionālās izglītības programmas “Skolotājs”, kas piedāvā īsā laika periodā apgūt skolotāja profesiju.

1.4. Studiju programmas attīstības perspektīvas

Saskaņā ar Latvijas Viedās attīstības stratēģiju Izglītības, pedagoģijas un sporta virziens ir uzskatāms par nozari ar nozīmīgu horizontālo ietekmi un ieguldījumu tautsaimniecības transformācijā, kuras prioritātes ir modernas IKT un mūsdienīga izglītība. Latvijas Universitāte, attīstot otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības programmu „Skolotājs”, turpmāk varēs veidot, paplašināt un elastīgi attīstīt studiju modulus atbilstoši nozares pieprasījumam. Otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības studiju programmas „Skolotājs” attīstība ir saistīta ar modernu izglītības vidi un unikālu pieredzi, t.i., darba vidē balstītām studijām. Darba vide var tikt pētīta, lai veidotu jaunas darba vidē balstītas studiju programmas ne tikai Latvijas Universitātē, bet arī citās augstākās izglītības iestādēs Latvijā, Lietuvā un Igaunijā.

Otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības studiju programmas „Skolotājs” attīstības un ilgtspējas perspektīvas ir 1) citu LU studiju programmu un fakultāšu profesionālas sadarbības, kvalitātes kontroles un vadības sistēmas pilnveidošana (studiju programmas izstrādē un īstenošanā ir iesaistītas Pedagoģijas, psiholoģijas un mākslas fakultāte, Bioloģijas fakultāte, Datorikas fakultāte, Fizikas, matemātikas un optometrijas fakultāte, Ķīmijas fakultāte, Ģeogrāfijas un zemes zinātņu fakultāte, Humanitāro zinātņu fakultāte), 2) studiju satura sistemātiska pilnveidošana atbilstoši darba tirgus prasībām un, ņemot vērā jaunākos zinātnes sasniegumus, it īpaši inovāciju ieviešana studiju procesā, 3) jauno docētāju atlase un sagatavošana akadēmiskajam darbam (doktorantu, post-doktorantu plaša iesaiste docēšanā), 4) vieslektoru piesaistes aktivizēšana, profesoru un asociēto profesoru sastāva nostiprināšana, 5) studiju kursu īstenošanas metožu un organizācijas formu daudzveidības paplašināšana, izstrādājot un ieviešot katru gadu jaunus

materiālus un e-materiālus studentu mācīšanās atbalstam, kā arī aktualizējot un modernizējot jau esošos metodiskos materiālus MOODL'e vidē, 6) inovatīvu pieeju ieviešana izglītības iestādēs, 7) studiju programmas popularizēšana un īstenošana, sadarbojoties IZM, nodibinājumam „Iespējamā misija”, pašvaldībām un izglītības iestādēm, 8) sadarbības veidošana ar ārzemju universitātēm, kuras īsteno līdzīgas studiju programmas, lai nepārtraukti īstenotu studiju programmu un tās īstenošanā iesaistīto mācībspēku, skolotāju, mentoru, studentu profesionālās kompetences pilnveidi, 8) studiju programmas popularizēšana un īstenošana, sadarbojoties ar IZM un nodibinājumu „Iespējamā misija”, pašvaldībām un izglītības iestādēm, t.i., kopīgas valsts mēroga reflektantu un izglītības iestāžu piesaistes un atlases kampaņas veidošana; kā arī pastiprinātās profesionālā atbalsta sistēmas nodrošināšana studējošiem (mācību grupas, mērķstipendijas, atbalsta turpināšana vēl vienu gadu pēc programmas absolvēšanas (indukcijas gads)).

II. Resursi un nodrošinājums

2.1. Studiju bāze

Studiju programmas studiju bāzi veido plašs infrastruktūras un aprīkojuma klāsts LU Akadēmiskā centra Torņakalnā Dabas mājā un Zinātņu mājā lokalizētajās LU fakultātēs un PPMF (līdz LU Rakstu mājas uzcelšanai) infrastruktūra.

Otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības studiju programmas „Skolotājs” īsteno sekojošās LU ēkās:

- Pedagoģijas, psiholoģijas un mākslas fakultātē Imantas 7.līnijā 1.
- Latvijas Universitātes Akadēmiskā centra Torņakalnā Dabas mājā Jelgavas ielā 1.
- Latvijas Universitātes Akadēmiskā centra Torņakalnā Zinātņu māja Jelgavas ielā 3.

Telpu novērtējums: fakultātes ēkas **Imantas 7. līnijā 1** kopējā platība ir gandrīz 9000 m². Ēka ir labā tehniskā stāvoklī. Tajā ir 38 telpas, kas pielāgotas ērtam studiju procesam, kuru ietilpība ir no 12 līdz 200 personām. Ēkā darbojas bibliotēka ar lasītavu, visā ēkā ir nodrošināts bezvadu internets. Studentu vajadzībām paredzēti brīvpiecejas printeri/kopētāji (ar elektroniskām kartēm). PPMF bibliotēkā studentiem ir iespējas izstrādāt un noformēt studiju darbus. Ēkā ir arī ēdnīca, sporta zāle un deju mēģinājumu zāle, plašs pagals ar rekreācijas zonām, āra sporta laukums. Ēka ir pieejama cilvēkiem ar kustību traucējumiem, ir pacēlājs pie kāpnēm un atbilstīgi ierīkota tualete. Telpu novietojums ir ļoti ērts transporta ziņā, tieši blakus atrodas autobusa pietura, dzelzceļa stacija „Zolitūde”, teritorijā atrodas autostāvvietas studentu un mācībspēku vajadzībām. Pieejamības un kvalitātes ziņā studiju virzienam paredzētā infrastruktūra uzskatāma par pilnīgi atbilstīgu studiju programmas īstenošanai.

Visas studiju auditorijas ir aprīkotas ar datoriem un multiprojekcijas aparāturu, dažas arī ar interaktīvajām tāfelēm un/vai dokumentu kamerām.

Telpu skaitā ir četras datorklases, kopā 96 darbstacijas. Viena klase aprīkota ar iMac datoriem, trīs PC datorklases ar *Windows 10* operētājsistēmu, *Microsoft Office 365 ProPlus* biroja lietotnēm. Trijās datorklasēs instalēta un pieejama SPSS datu statistiskās apstrādes programmatūra.

Studiju programmas īstenošanai 2020.gada janvārī tiks izveidota “Aktīvo mācību laboratorija” LU PPMF attīstības projekta “*Inovātīvo mācību materiālu izstrāde jaunajām izglītības, pedagoģijas un sporta virziena studiju programmām*” ietvaros, kas paredz inovatīvu mēbeļu un jaunās paaudzes tehnoloģiju iegādi.

Latvijas Universitātes Akadēmiskā centra Torņakalnā

Latvijas Universitātes Akadēmiskā centra Torņakalnā Dabas un Zinātņu mājas ēkas ir projektētas tā, lai tā radītu vienlīdzīgas iespējas ikvienam sabiedrības loceklim to izmantot un saņemt nepieciešamos pakalpojumus. Ir ievēroti priekšnosacījumi, lai būtu nodrošinātas katra indivīda patstāvīgas pārvietošanās iespējas, piekļūšana objektam, elementāro vajadzību nodrošināšana un iespēja patstāvīgi veikt nodomāto darbību un saņemt pakalpojumus.

Dabas mājā Jelgavas ielā 1.

Ēkai ir divas galvenās ieejas: no Jelgavas ielas puses un no pagalma puses 2.stāva līmenī, atsevišķas ieejas ir paredzētas arī bibliotēkas/kafejnīcas daļā. 200 velo novietnes. Velonovietnes ir aprīkotas ar videonovērošanas kamerām un ēkā pastāvīgi dežūrē apsargs, kas uzrauga kārtību ēkā un apkārtējā teritorijā. 100 auto stāvvietas. Apsargāta autostāvvietā. Pašreizējais risinājums paredz elektroniskas caurlaižu kartes.

Ēkai ir septiņi virszemes stāvi, pagrabstāvs un jumta stāvs. Iekštelpu kopējā platība: 17 000 m². Pirmo divu stāvu pieejamība 24 stundas diennaktī, pārējie stāvi no 8:00 līdz 22:00. Auditorijas, laboratorijas, biroji. Kapsulas radošam grupu darbam, letes individuālam darbam, zvilņi un dīvēni gaitenīs 300-vietīga garderobe, arī auditorijās ir paredzēta vieta virsdrēbēm, gaitenīs – skapji halātiem. Dzeramais ūdens 1.un 2.stāvā. Videonovērošanas kameras visā ēkā. Gudrās mājas apkalpojošā sistēma. Kondicionēšanas sistēma komfortablai temperatūrai ēkā, siltie/aukstie stāvu pārsegumi, atverami logi. Moderni iekārtota atpūtas zona plašajā iekšpagalmā 5 lifti, 2 kāpņutelpas. Dzīvie augi un koki. Kopumā 30 auditorijas. Lielākā 300 vietīga auditorija: ar modernu audiovizuālo aprīkojumu ar iespēju nodrošināt sinhrono tulkojumu vieslekciju vai starptautisku konferenču vajadzībām. Lielākās auditorijas ir izvietotas amfiteātra veidā jeb kāpņuveidā. Interaktīvās vai baltās tāfeles auditorijās, kā arī multimediju projektori un projekcijas ekrāni. Ēkā izbūvētas 73 studentu mācību laboratoriju telpas un 65 zinātniski pētnieciskā darba laboratoriju telpas. Jaunas iekārtas un aparātūra mācību darba modernizēšanai, laboratorijas iekārtotas ar augstas klases velkmes skapjiem Waldner no Vācijas, jauniem dažāda rakstura darbiem paredzētiem laboratoriju galdiem, izlietnēm un citām laboratorijas mēbelēm.

Studentiem ir pieejama arī virtuve, kur var uzsildīt un apēst līdzpaņemto ēdienu. Atpūtas telpa ar virtuvi darbiniekiem ir katrā stāvā. Bezvadu interneta pieslēgums autorizētajiem lietotājiem. Lielas jaudas multifunkcionāli krāsu printeri stāvos un viens ploteris lielformāta drukai. Portatīvo datoru vai mobilo ierīču lādēšanas vajadzībām lielākajā auditorijā paredzēta viena rozete uz 2 vietām, pārējās auditorijās – grīdas kārbas ar sešām rozetēm ik pēc 3 metriem Vairāku mobilo sakaru operatoru iekārtas, lai nodrošinātu kvalitatīvu pārklājumu visā ēkā un apkārtējā teritorijā. Stacionārie telefoni kabinetos.

Zinātņu mājai Jelgavas ielā 3 ir septiņi virszemes stāvi, pagrabstāvs un jumta stāvs.

Zinātņu mājas telpu kopējā platība sasniedz 20 tūkstošus kvadrātmetru. Tajā ir iespēja uzņemt līdz 2000 studentu, kā arī izveidotas darba vietas 450 zinātniskajiem un akadēmiskajiem darbiniekiem. 8 semināru telpas (katrā 10-20 vietu).

15 auditorijas:

- lielā auditorija ar 320 vietām;
- 6 vidējas auditorijas ar vietu skaitu virs 50;
- 8 mazās auditorijas ar vietu skaitu zem 50.

78 zinātniskās un mācību laboratorijas;

2 datorklases ar 48 darba vietām.

Ēkas centrā atrodas iekštelpu ātrijs, pret kuru ir novietoti kabineti un laboratorijas. Ātrija centrā izbūvētas galvenās kāpnes, kas ved no 1. uz 2. stāvu un kuras var tik izmantotas gan par atvērto auditoriju, gan vietu, kur notiek lieli pasākumi vai izstāžu atklāšanas. Zinātņu mājā ir izbūvēta LU pirmā tā sauktā “tīro telpu” (*clean room*) jeb laboratorija ar piesārņojuma kontroli. Pateicoties īpašai gaisa attīrīšanas sistēmai, telpā ir ļoti zems putekļu, mikrobu un dažādu ķīmisko daļiņu līmenis.

Studiju bāze Latvijas Universitātes filiālēs.

Latvijas Universitāte (turpmāk tekstā – LU) 2019./2020.akadēmiskajā gadā nodrošina iespēju iegūt augstāko izglītību Latvijas reģionos, tuvāk dzīves vietai, īstenojot studiju procesu astoņās LU filiālēs: Alūksnes filiālē, Madonas filiālē, Jēkabpils filiālē, Bauskas filiālē, Cēsu filiālē, Kuldīgas filiālē, Tukuma filiālē, Ventspils filiālē. LU izveidots Reģionālais centrs (turpmāk – RC), LU pamatstruktūrvienība, kas izveidota, lai sekmētu sadarbību starp LU un pašvaldībām cilvēkresursu attīstības, izglītības un starpnozaru pētniecības jomā. Atbilstoši LU Reģionāla centra (turpmāk – RC) nolikumam (apstiprināts ar LU Senāta 08.01.2018. lēmumu Nr.176), RC uzdevumi ir:

- sadarbībā ar LU filiāļu direktoriem organizēt un koordinēt LU filiāļu ikdienas darbu;
- attīstīt sadarbību ar Latvijas pašvaldībām, nodrošinot reģionālām vajadzībām atbilstošus pakalpojumus dažādām iedzīvotāju grupām;
- koordinēt LU fakultāšu un filiāļu sadarbību studiju procesa īstenošanā un akreditācijā filiālēs un sekmēt jaunu studiju programmu izstrādi un ieviešanu sadarbībā ar LU fakultātēm un citām LU struktūrvienībām;
- veikt norēķinus ar LU fakultātēm un citām struktūrvienībām par studiju un tālākizglītības programmu īstenošanu filiālēs;
- sekmēt pētniecību reģionālās attīstības jomā;

- sekmēt sadarbību kultūras, mākslinieciskās darbības, sporta un citās jomās;
- informēt sabiedrību par aktualitātēm un inovācijām cilvēkresursu un reģionālās attīstības jomā.

Pilnu darba laiku strādājošiem pieaugušiem ģimenes cilvēkiem ir apgrūtināši mērot ceļu uz Rīgu, tādēļ, lai dotu iespēju profesionālai izaugsmei, mūžmācīšanās, kā arī pārkvalifikācijas iespējas, jāveicina programmas īstenošana LU filiālēs. LU filiālēs īstenotajā Otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības studiju programmas „Skolotājs” tiks īstenota pēc tā paša PLK studiju plāna un ar to pašu augsti kvalificēto akadēmisko personālu, kurš nodrošina studiju programmas īstenošanu Rīgā. Mācībspēku kvalifikācija ir atbilstoša, jo programmas īstenošanā iesaistīti gan mācībspēki, kuri aktīvi veic pētniecisko darbību, gan konkrētā nozarē atzīti profesionāļi, kuri tieši un pastarpinātā veidā dalās ar savu praktiskā darba pieredzi, pilnveidojot studentu prasmes.

Nodarbības tiek plānotas atbilstoši nodarbību dienām katrā LU filiālē un LU PPMF plānotāja sagatavo mācībspēku sarakstu, kuri, ar LU kopējo transportu tiek nogādāti uz studiju programmas īstenošanas vietu kādā no LU filiālēm. LU transportu nodrošina LU Infrastruktūras departaments.

Studiju programmu iespējams realizēt vairākās filiālēs vienlaicīgi pamatojoties uz to, ka filiālēs studijas tiek īstenotas atšķirīgās dienās un iespējams elastīgi plānot nodarbību grafiku, kā arī pielāgoties mainīgam pieprasījumam pašvaldībās, katru gadu neizsludinot uzņemšanas iespējas katrā no filiālēm – bet tikai tajās, kur konkrētajā laikā ir pieprasījums. LU Uzņemšanas noteikumi (LU 21.05.2019. rīkojuma Nr. 1/198 “Par studiju vietu skaitu uzņemšanai 2019./2020. akadēmiskā gada rudens semestrī ” minimālais studiju vietu skaits uzņemšanai rudens semestrī 2.līmeņa PSP Skolotājs – 15 studentu) jau paredz, ka studiju programmas var īstenot, ja ir sasniegts atbilstošs grupas dalībnieku skaits, līdz ar to, ja konkrētā filiālē netiek sasniegts minimālais grupas lielums, studiju programma netiek īstenota un tas nerada finansiālus riskus. Ja filiālē neizveidojas studentu grupa, studentiem tiek piedāvāta vistuvākā filiāle dzīvesvietai, kurā tiek īstenota studiju programma vai arī studijas Rīgā. Elastīga plānošanas pieeja ļautu rekrutēt motivētus reflektantus, nepārslogot mācībspēkus, uzturēt augstu kvalitāti un pilnvērtīgu ieguldījumu darbā ar studentiem.

Lai nodrošinātu mācībspēku savstarpējo sadarbību kursu satura pilnveidē, reizi mēnesī, programmas direktors veic regulāras pārrunas un veido darba grupas gan ar mācībspēkiem, gan studentiem par studiju kursa saturu, kas ļauj nepārtraukti uzlabot studiju kvalitāti. Atbilstoši LU RC nolikumam, par sadarbības sekmēšanu starp LU un pašvaldībām cilvēkresursu attīstības, izglītības un starpnozaru pētniecības jomā, RC direktore regulāri piedalās šajās pārrunās, lai pārrunātu studiju procesa nodrošināšanu LU filiālēs. Kā arī reizi mēnesī studiju programmas

direktors piedalās LU administrācijas sēdēs ar LU filiāļu direktoriem par aktualitātēm studiju kvalitatīvā nodrošināšanā un organizēšanā.

Mācībspēki, kas nodrošina studiju programmu Rīgā un LU filiālēs, regulāri pilnveido un paaugstina savu kvalifikāciju, LU rīkotās zinātniski metodiskās konferencēs un semināros.

Otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības studiju programmas „Skolotājs” īsteno sekojošās LU filiālēs:

- Alūksnē, Pils iela 21, Alūksne, LV-4301;
- Bauskā, Rīgas iela 8. Bauskas novads, LV - 3901
- Cēsīs, Lielā Katrīnas iela 2, Cēsu novads, LV-4101;
- Jēkabpilī, Rīgas iela 210A, LV – 5202;
- Kuldīgā, Kalna iela 19, Kuldīgas novads, LV-3301.
- Madonā, Valdemāra bulvāris 6, Madonas novads, LV – 4801;
- Tukums, Pils iela 14, Tukuma novads, LV – 3101

LU ir gatava elastīgi reaģēt uz pašvaldību pieprasījumu, lai pašvaldības nodrošinātu ar nepieciešamajiem speciālistiem – dažādu priekšmetu skolotājiem Latvijas reģionos.

Interesi par LU Otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības studiju programmas „Skolotājs”, izrāda pašvaldības visos Latvijas reģionos (pašvaldību vēstules skat. 9.pielikumā). Pašvaldību izglītības iestādēs ir augsts pieprasījums pēc dažādu mācību priekšmetu skolotājiem, gan eksakto zinātņu, gan arī valodu, mūzikas, vēstures un mājturības skolotājiem. Lielais skolotāju trūkums izglītības iestādēs nelabvēlīgi ietekmē gan izglītības kvalitātes rādītājus kopumā, gan individuālos skolēnu sasniegumus mācību priekšmetos.

Ņemot vērā demogrāfisko attīstību Latvijā un darba tirgus situācijas izpēti no 2018. gada 1. septembra, varam novērot tendenci, ka noteiktos Latvijas reģionos un pilsētās ir liels jaunās skolotāju paaudzes trūkums, kas norāda nepieciešamību nomainīt pensionēšanas vecuma skolotāju paaudzi. Šo tendenci apstiprina arī Alūksnes, Gulbenes un Balvu novada pašvaldības savās atbalsta vēstulēs, ka strādājot pie izglītības iestāžu tīkla pilnveides, pašvaldības izvērtējušas situāciju par nodrošinājumu ar pedagogiem tuvākajiem desmit gadiem un secinājušas, ka vidējais novadu pedagogu vecums, piemēram, Alūksnes izglītības iestādēs ir 50 – 54 gadi (41%), līdz ar to, savlaicīgi jārisina jautājums par pedagogu nodrošinājumu. Savukārt, Cēsu un Priekule novada pašvaldības akcentē studiju programmas piedāvāto studiju modeļu piedāvājumu, kas ir nozīmīgs novadam pedagogu sagatavošanai iegūstot izvēlēto mācību priekšmeta skolotāja kvalifikāciju.

Tukuma novada pašvaldība atbalsta Tukuma filiālē uzsākt otrā līmeņa augstākās profesionālās izglītības studiju programmas “Skolotājs” īstenošanu, lai nodrošinātu profesionālu skolotāju

sagatavošanu dabaszinātņu, matemātikas, tehnoloģiju, kultūras izpratnes un pašizpaušmes mākslās mācību satura jomās arī apkārtējiem novadiem – Engures, Jaunpils, Kandavas, Dobeles, Talsu un citos Zemgales un Kurzemes reģionu novados un pilsētās. Kuldīgas novada pašvaldība uzsver resursu konsolidēšanu un elastības nodrošināšanu studiju procesu nodrošināt tuvāk dzīves vietai un norāda, ka katru gadu arvien vairāk izjūtama nepieciešamība pēc augstvērtīgi un profesionāli sagatavotiem specialistiem, īpaši, ja tā ir iespēja studējošiem citā zinātņu nozarē, kas nav “pedagoģija”, iegūt atbilstošu mācību priekšmetu skolotāja kvalifikāciju. Bauskas novada Dome atbalsta studiju programmas īstenošanu LU Bauskas filiālē, uzsverot, ka tas dos iespēju personām ar augstāko izglītību iegūt pedagoga profesiju vai pedagogiem pārkvalificēties citā jomā, jo izglītības iestādēm nepieciešami dabaszinātņu, informācijas tehnoloģiju, valodu, u.c. profesionāli, kas spētu jauno izglītības saturu ieviest pilnvērtīgi citā kvalitātē, ar profesionālu un dziļu pieeju attiecīgajai jomai. Pilsētu un novadu Domes un pašvaldības sniegs atbalstu arī nodrošinot studentu prakses vietas, ko apliecina septiņi noslēgtie Nodomu līgumi (skat. 9. pielikumā).

LU ir noslēgusi sadarbības līgumus, kuru ietvaros ir paredzēta sadarbība sporta, kultūras un citos virzienos: ar Alūksnes, Apes, Balvu, Baltinavas, Rugāju, Gulbenes, Viļakas, Brocēnu, Alsungas, Jēkabpils, Bauskas, Talsu, Saldus, Skrundas, Cēsu, Kuldīgas, Ventspils pilsētas un Ventspils novadu pašvaldībām. Sadarbības pamatā LU un pašvaldība vienojas par sadarbību Pašvaldības novada iedzīvotāju izglītības līmeņa paaugstināšanai, mūžizglītības koncepcijas īstenošanai un novada ekonomikas straujākai attīstībai.

Sadarbības līgumā mērķu realizācijai Puses vienojas par sekojošiem sadarbības veidiem:

1. informācijas apmaiņa;
2. studējošo prakses iespējas;
3. sadarbība bibliotēku izmantošanā un bibliotēku fonda paplašināšanā;
4. kopīga projektu izstrāde;
5. kopīga konferenču un semināru organizēšana un piedalīšanās Pušu organizētajos semināros un konferencēs;
6. studējošo kvalifikācijas, bakalaura un maģistra darbu tematu virzienu izstrādē saskaņā ar novada attīstības programme.
7. kursu organizēšana mērķauditorijām;
8. iespējami arī citi sadarbības veidi, pa kuriem Puses vienojas atsevišķi.

Administratīvā un tehniskā personāla nodrošinājums.

Administratīvais un tehniskais personāls nodrošina kvalitatīvu studiju procesu studentiem filiālē.

Visās filiālēs ir administratīvais personāls – filiāles direktore un metodiķe. Administratīvais personāls ir ar augstāko izglītību dažādās zinātņu nozarēs, tai skaitā ar maģistra grādu. Darbinieku

skaits filiālēs ir atkarīgs no studentu kopēja skaita konkrētā filiālē, piemēram, Cēsu filiālē ir vairāk kā 500 studentu divu dažādu nozaru sešās studiju programmās, tādēļ studiju procesu studentiem nodrošina filiāles direktore un divas metodiķes, savukārt, Alūksnes filiālē ap 100 studentu trīs nozaru piecās studiju programmas, studiju procesu nodrošina filiāles direktore un viena metodiķe. Filiāles administrācija regulāri sadarbojas ar LU fakultātēm, piedāvāto studiju programmu direktoriem un mācībspēkiem. Katrai studentu grupai ir izvēlēts grupas vecākais, kurš regulāri tiekas ar filiāles direktori, lai precizētu dažādus jautājumus, kas radušies gan studiju procesā, gan realizējot prakses uzdevumus. Metodiķe atbilstoši amata aprakstam veic darbu ar studējošiem.

Filiāles direktors vada filiāles ikdienas darbību atbilstoši normatīvo aktu prasībām, LU satversmei, LU Senāta lēmumiem, LU rīkojumiem un citiem normatīvajiem aktiem. Sadarbojas ar pilsētu un novadu pašvaldībām, nodrošina aktuālu informācijas apriti, reģiona un pašvaldību nepieciešamību pēc atbilstošiem speciālistiem. Sagatavo jaunus sadarbības līgumus ar pašvaldībām un institūcijām. Nodrošina informatīvo atbalstu, sagatavo informatīvos materiālus un papildina materiāli tehnisko bāzi studiju programmas īstenošanai filiālē. Informē studētgrībētājus un nodrošina informāciju par uzņemšanas prasībām un nosacījumiem. Nodrošina studiju procesu un reklāmas darbu, izmantojot vietējos medijus, tai skaitā, novadu avīzes un bezmaksas novadu pašvaldību avīzes. Aktualizē ārējo komunikāciju.

Metodiķe nodrošina nepieciešamo atbalstu studējošiem studiju procesā. Sniedz informāciju studētgrībētājiem gan klātienē, gan telefoniski. Veic uzņemšanas komisijas darba pienākumus, pieņem dokumentus no reflektantiem un ievada datus LU informācijas sistēmā (LUIS). Oriģinālu kopēšana, reflektantu fotografēšana (studentu apliecībām), sagatavo parakstīšanai studiju līgumus, sagatavo un izsniedz pieprasītās izziņas reflektantiem un studentiem, informē un sniedz praktisku informāciju par studiju kredītiem un to pieteikšanos, veic lekciju sarakstu ievietošanu un izmaiņu veikšanu LUISĀ.

Lietvedis sniedz studiju konsultācijas, palīdz ikdienas jautājumos, kas saistīti ar mācību procesu, kārtu studiju lietvedību, konsultē par Latvijas Universitātes informācijas sistēmu (LUIS).

Lai nodrošinātu studiju programmas īstenošanu LU filiālēs:

Studija virziena īstenošanā iesaistīto struktūrvienību/personāla uzskaitījums un to galvenie uzdevumi.

Reģionālais centrs (direktors un izpilddirektors): Uzrauga LU filiāļu ikdienas darbību, to attīstību; koordinē centra sadarbību ar LU filiālēm, LU fakultātēm, LU institūtiem, LU Studentu padomi un citām struktūrvienībām un institūcijām; sagatavo LU vadībai priekšlikumus lēmumiem par centra un LU filiāļu darbības nodrošināšanu un pilnveidošanu; īstenot centra administratīvo un saimniecisko darbību; nosaka darbinieku pienākumu sadali, kontrolē personāla darbu; sadarbībā ar

fakultāšu vai citu struktūrvienību izpilddirektoriem/direktoriem veic norēķinus ar attiecīgajām struktūrvienībām par studiju un tālākizglītības programmu īstenošanu filiālēs atbilstoši izstrādātai norēķinu kārtībai.

LU filiāle (administratīvais un tehniskais personāls): Nodrošina studiju procesu filiālē un vada personālu. Plāno, organizē, koordinē informācijas apriti filiālē un koordinē sadarbību ar LU struktūrvienībām. Organizē uzņemšanas procesu, konsultē studējošos par mobilitātes programmām, studiju, sociālajiem un kultūras jautājumiem, konsultē un organizē mācības par karjeras jautājumiem. Organizē studējošo adaptācijas pasākumus, nodrošina kuratoru, organizē sadarbību ar darba devējiem u.c.

Studiju programmas īstenošanā iesaistīto struktūrvienību un nepieciešamā palīgpersonāla apraksts ir atbilstoši studiju programmas nodrošināšanai Rīgā, Pedagoģijas, psiholoģijas un mākslas fakultātē.

2.2. Informatīvais un metodiskais nodrošinājums

Metodiskais nodrošinājums studiju programmas īstenošanai ir plašs un sagatavots atbilstoši nozares specifikai. LU tiek nodrošināta pieeja vairāk nekā 170 000 abonētajiem e-resursiem dažādās zinātņu nozarēs. Studiju kursu daudzveidības paplašināšanai tiek izstrādāti un ieviesti jauni e-studiju kursi un aktualizēti un modernizēti jau esošie metodiskie materiāli MOODL'e vidē, veidojot materiālus arī angļu valodā. Latvijas Universitātes informācijas sistēmas (LUIS) principi paredz, ka visu studiju programmu visi studiju kursi tiek ievietoti e-studijās (MOODLE vidē), nodrošinot LU rīkojuma Nr. 1/348 (2013. gada 10. decembrī) izpildi. E-studijās ievietoto studiju kursu satura pilnveidošana un papildināšana notiek atbilstīgi LU rīkojuma Nr. 1/183 (2015. gada 29. jūnijā) 1. un 2. punkta prasībām. PPMF notiek visu studiju kursu aktualizācija atbilstīgi LU noteiktajai kārtībai, kuras ietvaros studiju kursu izstrādātāji pieņem lēmumu par literatūras atbilstību studiju kursa prasībām. E-studiju vide tiek izmantota arī zināšanu novērtēšanā un studentu un mācībspēku komunikācijā, studentu novērtēšanas sistēma un kritēriji, kā arī regulatorie normatīvie akti ir skaidri un pieejami LU informatīvajā sistēmā (LUIS).

Otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības studiju programmas „Skolotājs” mācībspēki regulāri izdod un strādā pie jaunu metodisko materiālu un mācību līdzekļu izveides. Tie iekļauti šī dokumenta pielikumā “Mācībspēku ar studiju programmu saistīto pēdējo sešu gadu zinātnisko publikāciju saraksts”. (Skat. 10. pielikumā).

Studiju programmas attīstības gaitā izveidojami atbalsta materiāli (rokasgrāmatas) studentiem darba vidē balstītu studiju īstenošanai, pedagoģiskās prakses norisei un analīze, atbalsta materiāls prakšu vadītājiem (mentoriem), vadlīnijas noslēguma darbu izstrādei. Studiju programmas docētāji ir iesnieguši projektus jaunu mācību materiālu (e-grāmatas un videomateriāli) izstrādei un jau saņēmuši pozitīvu atbildi LU PPMF attīstības projektā “*Inovātīvo mācību materiālu izstrāde jaunajām izglītības, pedagoģijas un sporta virziena studiju programmām*”, kas paredz inovatīvu studiju materiālu izstrādi un jaunās paaudzes tehnoloģiju iegādi jauno programmu studiju kursiem, kas tiek izstrādāti SAM 8.2.1. ietvaros.

Latvijas Universitātes (LU) Bibliotēkas vispārīgs raksturojums.

Latvijas Universitātes Bibliotēka iekļauta Kultūras ministrijas Bibliotēku reģistrā (BLB1000), 2017. gada 22. jūnijā saņēmusi Bibliotēkas akreditācijas apliecību, un tai atkārtoti uz pieciem gadiem piešķirts valsts nozīmes bibliotēkas statuss.

Bibliotēkas darba laiks, pieejamība informācijas resursiem un pakalpojumi.

Bibliotēkas darbības pamatprincips ir tās pakalpojumu pieejamība ikvienam lietotājam, nodrošinot vienādu pakalpojumu klāstu un kvalitāti visās struktūrvienībās, tai skaitā visu filiāļu studentiem. Piedāvāto pakalpojumu daudzveidība, bibliotēkas telpu plānojums un tās darba laiki arī turpmāk būs cieši saistīti ar lietotāju informacionālo vajadzību apmierināšanu.

LU Bibliotēkas 8 nozaru bibliotēku darba laiks ir pielāgots studentu ērtībām. Bibliotēkas klientiem darba dienās darba laiks ir nodrošināts no plkst. 9.00-21.00, atsevišķās nozaru bibliotēkās tas ir no plkst. 9.00.-18.00, bet sestdienās no plkst. 9.00.-17.00. Savukārt Dabaszinātņu bibliotēka un Zinātņu mājas bibliotēka ir pieejamas 7 dienas nedēļā 24 stundas diennaktī. Četras nozaru bibliotēkas klientiem ir atvērtas visu gadu, arī vasaras periodā.

Izglītības zinātņu un psiholoģijas bibliotēka, kurā izvietots pedagoģijas un izglītības nozares krājums, ir atvērta studējošiem ērtā laikā 53 stundas nedēļā. Izglītības zinātņu un psiholoģijas bibliotēka izvietota 6 telpās, kuru kopējā platība ir 347,70 m², tā atrodas Rīgā, Imantas 7. līnijā 1. Nozaru bibliotēkās tiek nodrošināti visi pakalpojumi, kas veicina patstāvīgu studiju veikšanu. Pakalpojumi tiek sniegti saskaņā ar LU Bibliotēkas lietošanas noteikumiem, kas apstiprināti 2017. gada 1. februārī ar LU rektora rīkojumu Nr. 1/39. Pakalpojumus atbilstoši lietošanas noteikumiem var izmantot LU studenti, mācībspēki, personāls, citas bibliotēkas, citu augstskolu studenti, kā arī ikviens iedzīvotājs. LU Bibliotēka sniedz bezmaksas pamatpakalpojumus un maksas pakalpojumus.

Bezmaksas pamatpakalpojumi

- Informācijas resursu elektroniskā pasūtīšana, rezervēšana, izmantošanas termiņu pagarināšana Valsts nozīmes bibliotēku kopkatalogā un informācijas resursu saņemšana izmantošanai uz vietas bibliotēkas lasītavā vai ņemšanai uz mājām. Pakalpojums pieejams LU Bibliotēkā reģistrētajiem lietotājiem, izmantojot Kopkatalogu no jebkuras mobilās ierīces un vietas, kur pieejams internets.
- Informācijas resursu piegāde. LU akadēmiskajam personālam, pētniekiem un doktorantiem, pasūtot informācijas resursus Kopkatalogā no jebkuras bibliotēkas, ir iespēja norādīt rezervētā informācijas resursa ērtāko saņemšanas vietu – nozares bibliotēku. Pārējiem lietotājiem šī iespēja ir pieejama, pasūtot informācijas resursus tikai no Krātuves.
- Pašapkalpošanās. Visās nozaru bibliotēkās lietotājiem tiek piedāvāts pašapkalpošanās skenēšanas pakalpojums, piecās nozaru bibliotēkās ir pieejamas pašapkalpošanās iekārtas grāmatu izsniegšanai, nodošanai, pagarināšanai. Ar iekārtu palīdzību lietotāji patstāvīgi

var saņemt un nodot informācijas resursus, pagarināt to lietošanas termiņu. LU Zinātņu mājas bibliotēkā lietotājiem pieejama arī pašapkalpošanās datoru siena ar 36 portatīvajiem datoriem.

- Brīvpieejas lasītavu, datoru un interneta izmantošana. Lasītavās iespējams izmantot uzzīņu literatūras un periodisko izdevumu krājumu, stacionāros un portatīvos datorus (gan LU Bibliotēkas, gan lietotāju personīgos), interneta pieslēgumu, tostarp WI-FI, kas darbojas visās LU ēkās. Izglītības zinātņu un psiholoģijas bibliotēkā lietotājiem ir pieejamas 46 darba vietas (17 datorizētas un 29 nedatorizētas darba vietas). Lasītavas studentiem ir ne tikai studiju un pētniecības, bet arī tikšanās un brīvā laika pavadīšanas vietas.
- Nakts abonements, informācijas resursu iepriekšēja rezervēšana. Lietotāju ērtībai tiek piedāvāts pakalpojums “Nakts abonements”, kura mērķis ir nodrošināt lietotājiem – LU studentiem, mācībspēkiem un darbiniekiem – iespēju atsevišķu uz vietas izmantojamo informācijas resursu patapināt no bibliotēkas slēgšanas brīža līdz bibliotēkas atvēršanas brīdim vai iepriekš rezervēt uz noteiktām stundām. Pakalpojums ir bezmaksas, bet, ja informācijas resurss netiek nodots laikā, par patapinājuma termiņa nokavēšanu tiek piemērots līgumsods saskaņā ar LU Bibliotēkas maksas pakalpojumu cenrādi.
- Informācijas resursu piegāde vasarā. Izmantojot minēto piedāvājumu, lietotāji divas reizes nedēļā sev ērtākajā nozares bibliotēkā (Bibliotēka Kalpaka bulvārī, Raiņa bulvārī, Dabaszinātņu bibliotēka, Zinātņu mājas bibliotēka) saņemt nepieciešamos informācijas resursus arī no tām 4 nozaru bibliotēkām, kuras vasaras periodā ir slēgtas.
- Uzziņas un konsultācijas. Viena no galvenajām bibliotēkas darba jomām ir lietotāju informacionālā apkalpošana – konsultēšana, uzzīņu sniegšana, lietotāju apmācības un atbalsts pētniecībā. LU Bibliotēkas galvenais uzzīņu konsultants (bibliotēkā Aspazijas bulvārī) nodrošina Bibliotēkas oficiālo un kopējo informacionālās apkalpošanas servisu. Lietotājiem ir iespējams saņemt individuālās konsultācijas un uzzīņas bibliotēkā, pa e-pastu (info-bibl@lu.lv), pa telefonu (28623551), izmantojot *Skype* (adrese: LU Bibliotēkas konsultants). Konsultācijas sniedz arī ikviens nozares bibliotēkas darbinieks uz vietas bibliotēkā vai pa tālruni, vai, izmantojot e-pastu vai *Skype*. Bibliotēkas konsultants un nozaru bibliotēku personāls sniedz bibliogrāfiskās, tematiskās, faktogrāfiskās, adresu, precizējošās u. c. uzzīņas un konsultācijas LU studentiem, akadēmiskajam, zinātniskajam un vispārīgajam personālam. Neskaidrību gadījumos lietotāji var izmantot arī LU portāla bibliotēkas sadaļā pieejamās iespējas “Jautā bibliotēkaram”, “Biežāk uzdotie jautājumi”, “Izsaki savu viedokli”.

- Lietotāju apmācības. Studiju līmeņa paaugstināšanā būtiskas ir indivīda zināšanas un prasmes strādāt patstāvīgi, atrast, novērtēt un izmantot kvalitatīvus informācijas resursus un e-vides rīkus. Lietotāju prasmju un iemaņu pilnveidei LU Bibliotēkā ir izveidota apmācību sistēma. Bibliotēkā ir izstrādāti 3 mācību nodarbību varianti, kurus Bibliotēkas darbinieki izmanto, vadot nodarbības “Elektroniskais kopkatalogs Tavām veiksmīgām studijām”, “E-resursi mobilām studijām”, “E-resursi nozarē”.

Maksas pakalpojumi.

LU Bibliotēkas maksas pakalpojumu saraksts un cenrādis apstiprināts ar LU rektora 07.03.2016. rīkojumu Nr. 1/111.

- Informācijas resursu saraksta sastādīšana. Pakalpojums sniedz informacionālu atbalstu ikvienam lietotājam. LU Bibliotēkas speciālisti maksimāli īsā laikā sagatavo informācijas resursu sarakstu par lietotājam interesējošo tēmu, piemēram, studiju vai cita veida darba izstrādes procesā. Lietotājs sarakstu var pasūtīt, elektroniski aizpildot elektronisko pieteikuma formu, kurā ir iespējams norādīt vēlamo hronoloģisko aptvērumu, valodas, informācijas resursu veidus (grāmatas, raksti žurnālos, elektroniskie resursi u.c.), u. c.
- SBA, SSBA pakalpojums. Informācijas resursus, kuru nav Latvijas bibliotēkās, LU Bibliotēka saviem lietotājiem piedāvā pasūtīt no citām bibliotēkām un dokumentu krātuvēm Latvijā, izmantojot Starpbibliotēku abonementa un visā pasaulē, izmantojot Starptautisko starpbibliotēku abonementa pakalpojumu, kā arī saņemt zinātnisko rakstu elektroniskās kopijas izdrukas veidā un pa e-pastu.

Bibliotēkas krājums.

LU Bibliotēka krājumu veido atbilstoši Universitātes studiju un zinātniskā darba virzieniem, studiju programmu prasībām, tādējādi nodrošinot ar informāciju visus LU studiju līmeņus – bakalaura, maģistra, doktora, kā arī zinātniskās pētniecības jomas. Papildinot krājumu ar informācijas resursiem, kā prioritāte ir noteikta e-resursu iegāde.

Krājuma jaunieguvumu komplektēšana tiek veikta saskaņā ar LU centralizēti piešķirto finansējumu, kuru katru gadu apstiprina ar LU rīkojumu. Piešķirto finansējumu struktūrvienības izmanto studiju procesa nodrošināšanai, nepieciešamo grāmatu iegādei, nozarē abonēto datubāzu apmaksai un periodisko izdevumu abonēšanai. Bibliotēka nodrošina informācijas resursu²⁷ iegādi pēc LU akadēmiskā personāla pasūtījumiem, studentu pašpārvaldes priekšlikuma vai Bibliotēkas darbinieku ierosinājumiem, kas tiek ievadīti LUIS, un tos ir apstiprinājis fakultātes dekāns vai izpilddirektors. Tāpat ikviens interesents var ieteikt konkrēta izdevuma iegādi krājumam,

---

²⁷ Informācijas resurss – iespieddarbs, nepublicēts materiāls un elektronisks izdevums.

iesniedzot savu priekšlikumu mutiski vai rakstiski bibliotēkas darbiniekiem. Ja izteikto priekšlikumu atbalsta konkrētās fakultātes dekāns vai izpilddirektors, Bibliotēka iegādājas interesenta ieteikto izdevumu.

2019. gadā Bibliotēkas lietotājiem ir pieejami 1,6 milj. vienību informācijas resursu. Atbilstoši LU studiju un pētniecības infrastruktūrai LU Bibliotēkas krājums ir izvietots 8 nozaru bibliotēkās un Krātuvē.

LU Bibliotēkas krājumā ar atbilstību otrā līmeņa profesionālai studiju programmai “Skolotājs” no 2014. gada 1. janvāra līdz 2019. gada 1. martam ir iekļauti **42 953** eksemplāri drukāto izdevumu.

1.tabula. Drukātie izdevumi (eksemplāri)

Otrā līmeņa profesionālai studiju programma “Skolotājs” (kopā LU Bibliotēkas krājumā)		
Drukātie izdevumi (eks.)		
Grāmatas	Seriālizdevumi, periodiskie izdevumi	Citi izdevumu veidi
30 782	10 112	2059
Kopā: 42 953 eksemplāri		

LU Bibliotēka sadarbībā ar LU Informāciju tehnoloģiju departamentu klientiem nodrošina LU e-resursu repozitorija izmantošanu. LU e-resursu repozitorijā bibliotēka, publikāciju autori, LU struktūrvienības vai LU izdevumu pārstāvji regulāri ievieto savu publikāciju elektroniskās versijas, digitalizētos informācijas resursus ar kultūrvēsturisku vērtību, LU mācībspēku promocijas darbus un to kopsavilkumus, lai nodrošinātu LU zinātnisko sasniegumu apkopošanu, saglabāšanu, brīvu un nemainīgu tiešsaistes piekļuvi. LU e-resursu repozitorijs (<http://dspace.lu.lv>) izveidots 2011. gadā. Šobrīd tajā kopumā atrodamas vairāk nekā 47 004 publikācijas, konkrēti – 5299 publikācijas Pedagoģijas, psiholoģijas un mākslas fakultātes sadaļā. Atbilstoši LU stratēģiskajam plānam no 2010.-2020. gadam LU Bibliotēka mērķtiecīgi palielina e-resursu īpatsvaru un attīsta e-resursu attālinātās piekļuves iespējas, lai nodrošinātu lietotājiem iespēju izmantot resursus attālināti. Bibliotēkai piešķirtā finansējuma ietvaros datu bāzu skaits tiek mērķtiecīgi izvērtēts. Katru gadu tiek analizēta abonēto datu bāzu izmantojamība un aptaujāti lietotāji par jaunu datu bāzu iegādes nepieciešamību. Datu bāzu pārlūkošanu atvieglo LU portālā Bibliotēkas sadaļā pieejamais e-resursu saraksts no A līdz Z. Plašāka informācija par e-resursiem pieejama LU Bibliotēkas tīmekļa vietnē “E-resursi no A līdz Z” (<https://www.biblioteka.lu.lv/resursi/httpswwwbibliotekalulve-resursia-za/>).

LU piedāvā iespēju izmantot abonētos elektroniskos informācijas resursus (datubāzes, e-grāmatu platformas) ārpus LU datortīkla, pieslēdzoties tiem ar LUIS lietotājevārdu un paroli.

Abonētie daudznozaru e-resursi, kas ietver materiālus otrā līmeņa profesionālai studiju programmai “Skolotājs”

EBSCO Academic Search Complete – viens no vērtīgākajiem zinātniskās informācijas resursiem, tajā pieejama informācija no vairāk nekā 12 500 pilnā teksta, to skaitā 7 300 zinātniski recenzētiem žurnāliem. Datubāze piedāvā iespēju arī apskatīt anotācijas no 12 500 žurnāliem un 13 200 grāmatām, ziņojumiem un konferences materiāliem.

EBSCO PsycARTICLES – zinātnisko rakstu pilnu tekstu un apskatu datubāze psiholoģijā.

Emerald Insight – pilntekstu e-žurnālu datubāze vadībzinību, izglītības, bibliotēkzinātnes un informācijas zinātnes, ekonomikas, grāmatvedības nozarēs.

JSTOR – žurnālu, grāmatu un pirmavotu datubāze, kurā pieejami žurnāli no vadošajām izdevniecībām *Sage Publications, Springer, Taylor & Francis, Blackwell Publishing, Cambridge University Press, Oxford University Press, John Wiley & Sons* u. c. Žurnālu hronoloģiskais aptvērums sniedzas līdz pat to izdošanas pirmsākumiem.

Letonika – uzziņu un tulkošanas sistēma, kuras galvenais mērķis ir sniegt sistematizētu, enciklopēdisku uzziņu un tulkošanas informāciju. Letonika piedāvā meklēt un strādāt ar informāciju, kas atrodama 11 enciklopēdijās u. c. uzziņu resursos, 13 vārdnīcās (tulkojošās, skaidrojošās, terminoloģijas), kā arī kolekcijās ar 10 000 attēliem, audioierakstiem un video materiāliem. Datubāzē pieejama arī latviešu literatūras bibliotēka ar 200 pilnteksta literārajiem darbiem un valodas atbalsta krātuve ar palīgmateriāliem latviešu valodai. *Letonika.lv* kalpo kā ceļvedis Latvijas kultūrā, vēsturē, valodā, dabā un literatūrā.

LETA – ziņas un arhīvs – piedāvā iespēju operatīvi meklēt publicētas ziņas, foto, video, preses relīzes, rakstus no Latvijas preses izdevumiem, statistiku un citu informāciju.

OECD iLibrary – pilntekstu datubāze, kas apkopo Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas (*Organisation for Economic Cooperation and Development* (OECD), kā arī organizāciju IEA (*International Energy Agency*), NEA (*Nuclear Energy Agency*), OECD Development Centre, ITF (*International Transport Forum*) un PISA (*Programme for International Student Assessment*) izdotās grāmatas, rakstus, ziņojumus un statistiku izglītībā, vadībzinātnēs, ekonomikā, valsts pārvaldē, demogrāfijā, attīstības politikā, vietējā un reģionālajā attīstībā, vides zinātnēs, sociālajos jautājumos, veselības aizsardzībā u. c. nozarēs.

Oxford Journals – kolekcija sniedz pieeju vairāk kā 280 autoritatīviem un vadošiem žurnāliem, kas izdoti sadarbībā ar pasaulē nozīmīgākajām zinātniskajām organizācijām. Datubāzē ietilpst pilnteksta žurnāli ar augstiem citējamības indeksa rādītājiem dažādās zinātnes nozarēs – vadībzinībās, izglītībā, sociālajās zinātnēs, tiesību zinātnē, humanitārajās zinātnēs un mākslā, medicīnā, dzīvības zinātnēs, matemātikā, fizikā un citās eksaktajās nozarēs.

Pirmsskolā – e-žurnāls par aktuālo, kas saistīts ar izglītību līdz skolas gaitu uzsākšanai: psihologu ieteikumi, praktiska pirmsskolu pieredze, metodiskie materiāli.

Physical Review Journals – sniedz piekļuvi *American Physical Society (APS)* izdotajiem žurnāliem, kas aptver tādas fizikas nozares kā atomfizika, optika, molekulārā fizika, elementārdaļiņu fizika, plazmas fizika, gravitācija, kosmoloģija u. c. Pieejami žurnāli, sākot no pirmā numura līdz jaunākajam.

ProQuest Dissertations & Theses Global – plašākā disertāciju un maģistra darbu datubāze pasaulē, kas satur vairāk kā 2,3 miljonus darbu dažādās nozarēs, tostarp izglītības zinātnēs.

SAGE Journals Online – izdevniecības SAGE pilntekstu žurnālu datubāze, kas piedāvā rakstus no vairāk nekā 500 žurnāliem. Datubāzē pārstāvētas dažādas humanitārās, sociālās u. c. zinātnes.

SAGE Research Methods – pētījumu metožu bibliotēka, kurā ir vairāk nekā 1000 grāmatu, uzziņu izdevumu, žurnālu rakstu un citu resursu no pasaules vadošajiem zinātniekiem sociālajās zinātnēs. *SAGE Research Methods* ir nozīmīgs tiešsaistes rīks pētniekiem. LU ir pieejamas divas no tām – *SAGE Research Methods – Books and Reference* un *SAGE Research Methods Cases*.

ScienceDirect – izdevniecības *Elsevier* datubāze humanitārajās un sociālajās zinātnēs, kā arī dabas un tehniskajās zinātnēs, dzīvības zinātnēs un medicīnā. Datubāze satur informāciju par vairākiem tūkstošiem *Elsevier* izdoto žurnālu un grāmatu. LU pieejams ap 2650 žurnālu pilno tekstu, kas izdoti galvenokārt no 2002. gada līdz jaunākajam žurnāla numuram, kā arī vairāk nekā 350 e-grāmatu.

Skolas Psiholoģija – e-žurnāls par emocionālo vidi un attiecībām skolā, par saskarmes jautājumiem starp skolotājiem, skolēniem un vecākiem, par bērnu uzvedību, skolotāja darbu, sevis iepazīšanu, apzināšanu un izprašanu.

Skolas Vārds – e-žurnāls izglītības iestāžu vadītājiem, skolotājiem un atbalsta personālam, satur analītiskus rakstus par aktuālām izglītības problēmām, lēmumu skaidrojumus, skolu projektu pieredzi u. c. aktuālu informāciju.

SpringerLink - kompānijas *Springer Nature* žurnālu pilntekstu datubāze, kas piedāvā piekļuvi vairāk nekā 6 miljoniem rakstu no vairāk nekā 3 400 žurnāliem, aptverot eksakto, humanitāro un sociālo zinātņu jomas.

Taylor & Francis Social Science & Humanities Library sniedz pieeju pilntekstiem no vairāk kā 1100 zinātniskajiem žurnāliem. Plašais tematiskais aptvērums iekļauj izglītības, antropoloģijas, mākslas, humanitāro zinātņu, reliģijas, biznesa, mediju, politikas, reģionālo studiju, veselības un sociālās aprūpes, socioloģijas un citas nozares.

Times Higher Education – tiek atspoguļota aktuāla un kvalitatīva informācija par augstāko izglītību pasaulē un izglītības veidošanas tendences, kā arī oficiālais pasaules augstskolu un universitāšu reitings.

Scopus – izdevniecības *Elsevier* daudznozaru zinātnisko publikāciju bibliogrāfiskās un citēšanas informācijas datubāze.

Zentralblatt MATH jeb **zbMATH** – pilnīgākā rakstu apskatu un recenziju datubāze mate-mātikā, kas satur vairāk kā 3 miljonus bibliogrāfisko ierakstu ar recenzijām un apskatiem no vairāk kā 3000 žurnāliem un turpinājumizdevumiem un 170 000 grāmatām, aptverot laika periodu no 1868. gada līdz mūsdienām.

LU Bibliotēkā pieejamās e-grāmatas, kas ietver informācijas resursus otrā līmeņa profesionālai studiju programmai “Skolotājs”.

Dawsonera – e-grāmatu platforma, kurā pieejami 528 izdevumi no LU Bibliotēkas iegādātām e-grāmatām izglītības zinātnēs atbilstoši otrā līmeņa profesionālai studiju programmai “Skolotājs” no pasaulē vadošajām izdevniecībām (*Springer Verlag, Cambridge Scholars Publishing, Routledge, Sage Publications, Peter Lang* u. c.)

ProQuest Ebook Academic Complete – e-grāmatu platforma, kurā pieejami 63 izdevumi no LU Bibliotēkas iegādātām e-grāmatām atbilstoši otrā līmeņa profesionālai studiju programmai “Skolotājs” no pasaulē vadošajām izdevniecībām (*McGraw-Hill Education, Bloomsbury Publishing, Princeton University Press, Emerald Publishing Limited, IOS Press, Indiana University Press* u.c.)

Brīvpieejas resursi, kas ietver informācijas resursus otrā līmeņa profesionālai studiju programmai “Skolotājs”.

Ad*Access, Ancient History Encyclopedia, ArXiv.org, Beazley Archive, BHA and RILA, Bibliomania, BioOne Complete, BioRxiv, Bookboon, Bookyards, Cambridge Dictionary, ChemSpider, Cogent OA, CogPrints, DART-Europe E-theses Portal, Darwin Online, Directory of Open Access Books, Eurostat Data, Encyclopedia of Life (EOL), EuDML (The European Digital Mathematics Library), Europeana Collections, Hindawi, IEEE Open, IMSLP Petrucci Music Library, Journals for Free, Language Science Press, LearnChemistry, LR Centrālās Statistikas Pārvaldes datubāze, OAPEN (Open Access), Old Maps Online, Online College Classes, Open Access Research Database (International Journal of Scientific and Research Publications), OpenGeoscience, Open Humanities Press, Open Library of Humanities (OLH), Palgrave Macmillan Open Access Books, Palgrave Macmillan Open Access Journals, Project Gutenberg, PLOS Journals, PubChem, Read Print, Science Books Online, Sciendo, SCOAP3 Repository, SpringerOpen, swMATH, The Encyclopedia of Earth, The Journal of Interactive Technology

and Pedagogy, Wiley Open Science, World Digital Library, Wolfram MathWorld, World Factbook, WorldWideScience.org, Google Scholar, Periodika.lv, Zenodo.

Primo Discovery meklētājprogramma.

Lai modernizētu elektronisko resursu pieejamību, LU Bibliotēka 2016. gada rudenī uzsāka jaunāko tehnoloģiju tīmekļa servisa *Primo Discovery* un *SFX* ieviešanu. *Primo Discovery* ir meklētājprogramma, kas piedāvā iespēju vienlaikus meklēt LU Bibliotēkas informācijas resursu kopā – LU iMākonī (abonētajās un atvērtās piekļuves tiešsaistes datubāzēs, digitālajās bibliotēkās, elektroniskajā katalogā, LU Bibliotēkas veidotajās bibliogrāfiskajās datubāzēs), piekļūt pilntekstiem, pasūtīt un pagarināt LU Bibliotēkas krājumā esošos informācijas resursus u.c. Programma sakārto rezultātu sarakstu pēc atbilstības, nodrošina meklēšanas rezultātu pielāgošanu pēc 10 kritērijiem, piekļuvi lietotāja konta informācijai u.c. pakalpojumus, kas pieejami Kopkataloga lietotājiem.

Lai nodrošinātu *Primo Discovery* pakalpojumus, paralēli tiek ieviesta papildprogramma *SFX*, kas nodrošina informācijas resursu (datubāzu un to satura vienību) savstarpējo tīklošanu un sasaisti ar *Primo* centrālo indeksu, kurā notiek informācijas meklēšana.

Bibliotēkas krājums kopumā atbilst studiju īstenošanai un zinātniskās pētniecības attīstīšanai, jo katru gadu tas tiek papildināts ar aktuālākajiem informācijas resursiem saskaņā ar akadēmiskā personāla un studentu informacionālajām vajadzībām.

Informatīvais un metodiskais nodrošinājums LU filiālēs.

LU filiālēs studenti var izmantot visus pieejamos resursus kā studenti, kuri studē Rīgā.

Bibliotēkas krājums kopumā atbilst studiju īstenošanai un zinātniskās pētniecības attīstīšanai, jo katru gadu tas tiek papildināts ar aktuālākajiem informācijas resursiem saskaņā ar akadēmiskā personāla un studentu informacionālajām vajadzībām.

LU Bibliotēka sadarbībā ar LU filiālēm, nodrošina studentiem un mācībspēkiem piekļuvi plašam grāmatu fondam, zinātnisko rakstu bāzēm klātienē. Papildus studenti bibliotēku e-vietnēs pasūta nepieciešamo literatūru un tā tiek atsūtīta uz filiāli, izmantojot LU autotransportu, kas ved arī mācībspēkus uz filiāli, nodrošinot studiju procesu. Rezultātā studenti var saņemt arī klātienē nepieciešamo literatūru, kāda nepieciešama studiju procesa nodrošināšanai, īpaši nozīmīga grāmatu pasūtīšana ir gados vecākiem studentiem, kuri vairāk vēlas izmantot grāmatu klātienē nevis digitālajā vidē.

Sākoties jaunajam studiju gadam, LU Bibliotēkas darbinieki LU filiālēs studentus iepazīstina ar pakalpojumiem, grāmatu krājumu un elektroniskajām datubāzēm. Arī turpmāk LU Bibliotēka priekšroku dos elektronisko, ne drukāto jaunu izdevumiem iegādei.

2.3. Finansiālā bāze

Pedagoģijas, psiholoģijas un mākslas fakultātes studiju programmas tiek finansētas atbilstoši LU Senāta apstiprinātam fakultātes budžetam. Budžets tiek veidots vienots visām fakultātes studiju programmām. LU Pedagoģijas, psiholoģijas un mākslas fakultātes finansiālā bāze, kas nepieciešama studiju programmu īstenošanai, tiek nodrošināta ar ieņēmumiem no studējošo studiju maksām un valsts budžeta finansējuma studijām (dotācija). LU PPMF studiju finansiālā bāze ir pietiekama un tiek regulāri uzraudzīta, tai skaitā regulāri tiek pārskatītas studiju programmu izmaksas un studiju maksas.

Otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības studiju programmā „Skolotājs” paredzētas tikai valsts budžeta finansētās studiju vietas. Studiju programmas izmaksas tika aprēķinātas, izmantojot LU Finanšu un uzskaites departamenta izstrādāto LU finanšu instrumentu studiju programmu izmaksu noteikšanai un rentabilitātes plānošanai. Rezultāti tika iegūti, analizējot studiju programmas reālās izmaksas, pamatojoties uz informāciju par programmā docējamo kursu apjomu, studējošo skaitu, iesaistīto docētāju kvalifikāciju, fakultātes infrastruktūras uzturēšanas izmaksas un citas 2.tabulā minētās izmaksas studiju nodrošināšanai.

2.tabula. Programmas faktiskā ienesīguma aprēķins

Faktiskā ienesīguma aprēķins	Studenti skaits	Programma EUR gadā	Uz studentu EUR gadā
Maksas studenti	0	0	0
Studenti pēc individuāla plāna vai ar atļaidēm	0	0	0
IZM bāzes finansējums			1 519
Līmeņa koeficients (bak-mag-dokt)			1,5
Studiju jomas koeficients			1,1
Valsts dotētie studenti	50	125 316	2 506
<i>t.sk. LU dotētie studenti</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	
KOPĀ IEŅĒMUMI	50	125 316	2 506
Mācībspēku izmaksas (= ar pašizm. apr.)		52 008	1 040
Vispārējais personāls (= ar pašizm. apr.)		11 846	237
Citas izmaksas (= ar pašizm. apr.)		5 000	100
Infrastruktūras izdevumi (proporcionāli)		18 055	361
Manta un pakalpojumi (proporcionāli)		1 990	40
Netiešās izmaksas (proporcionāli)		32 582	652
KOPĀ IZMAKSAS		121 481	2 430
FAKTISKAIS IENESĪGUMS		3 835	77

Piezīme: Tabulā nav iekļauts: mentoru mācības un atalgojums, prakses vadītāja atalgojums, ievadnodarbību vadīšana ārpus LU telpām jūlijā/augustā („vasaras mācības”), indukcijas gada izmaksas, studentu piesaistes un atlases izmaksas; skolu piesaistes un atlases izmaksas, mācību grupu atbalsta izmaksas, stipendijas gan kvalifikācijas, gan indukcijas gada laikā.²⁸

LU Studiju departamentā veiktā studiju programmas izmaksu analīze parāda, ka Otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības studiju programma „Skolotājs” ir rentabla.

Informācija par finansiālo bāzi LU filiālēs.

Finansiālā bāze LU filiālēs, veidojas līdzīgi fakultātes finansiālai bāzei, t.i., kas nepieciešama studiju programmas īstenošanai. Studējošo studiju maksas ieņēmumi un valsts budžeta finansējums studijām (dotācija). LU Filiāļu administrācijas darbinieki uzrauga studiju procesu, tai skaitā, regulāri pārbauda studiju programmas izmaksas un studentu studiju maksas.

²⁸ IZM (2019). Informatīvais ziņojums “Darba vidē balstīta studiju programma skolotāju sagatavošanai: īstenošana un attīstība” LR Ministru kabineta tiesību aktu projekti. <http://tap.mk.gov.lv/lv/mk/tap/?pid=40476411>

2.4. Materiāltehniskā bāze

Studiju programmas studiju bāzi veido plašs infrastruktūras un aprīkojuma klāsts LU Akadēmiskā centra Torņakalnā Dabas mājā un Zinātnes mājā lokalizētajās LU fakultātēs un PPMF (līdz LU Rakstu mājas uzcelšanai) infrastruktūra ar visu nepieciešamo tehnoloģisko aprīkojumu klātienēs, tiešsaistes un klātienēs kombinēto studiju īstenošanai un programmatūru interaktīvas klātienēs un e-mācīšanās (*interactive blended learning*) nodrošināšanai studentiem piemērotā laikā un vietā (*at own pace and place*).

Fakultāšu auditorijās, metodiskajos kabinetos, zīmēšanas, grafikas un gleznošanas studijās, mācību darbnīcās un laboratorijās ir pieejams IT aprīkojums (interaktīvās tāfeles, dokumentu kameras, baltās tāfeles, grafoprojektori, datu projektori, auditoriju apskaņošanas sistēmas, videotehnika), laboratoriju aprīkojums praktisko darbu organizēšanai, individuālās un grupu studiju telpas ar elektrības kontaktiem, atvērta bibliotēkas telpa. Visās telpās ir pieejami elektrības kontakti studentu un mācībspēku portatīvo datoru un planšetdatoru pieslēgšanai. Darbdienās visās LU fakultātēs dežurē datorspeciālisti, kuri nodrošina tehnisko atbalstu docētājiem un studentiem.

Studentiem ir iespēja izmantot vairākus resursus:

- kopētājus, datorus, printerus,
- divas stacionārās un vienu portatīvu prezentācijas programmas iekārtu,
- datorklasi ar interneta pieslēgumu, grafoprojektoriem, kvalitatīvas tāfeles (baltās un magnētiskās), papīra pārlietamās tāfeles;
- kompānijas *Scientific Software International* datu modelēšanas paketi *Hierarchical Linear & Nonlinear Modeling HLM6*;
- pētījumu datu apstrādes *IBM* programmas *SPSS 22*, *AQUAD*, *AMOS*, *Mplus*;
- kompānijas *Scientific Software International* IRT skalu veidošanas paketi *PARCSAL*;
- kompānijas *StataCorp LP* datu statistiskās apstrādes paketi *STATA 12*;
- kvalitatīvo datu apstrādes paketi *AQUAD 7*;
- vizualizācijas paketi *Adobe Professional*.

Papildus studentiem ir brīva pieeja datoriem visā fakultātes ēkā – gan bibliotēkā, gan atpūtas telpās. Tas norāda uz pietiekami mūsdienīgiem apstākļiem, lai studenti spētu veiksmīgi realizēt sev uzdotos uzdevumus un gūt jaunas zināšanas, izmantojot LU sniegtās tehnoloģiskās iespējas.

LU piedāvā studentiem un no 2015. gada 1. aprīļa arī darbiniekiem (akadēmiskajam un administratīvajam personālam) bezmaksas iespēju uz studiju (vai darba līguma) periodu iegūt lietošanā *Microsoft Office 365 ProPlus* programmatūru uz privātā datora. Lietotājs var aktivizēt produktu līdz 5 iekārtām vienlaicīgi.

Mūsdienīgas un ergonomiskas mēbeles ļauj mainīt auditorijas izkārtojumu un funkciju atkarībā no nepieciešamības.

Programmā studējošie līdz ar citiem studentiem var izmantot aktīvas atpūtas un fiziskās pilnveidošanās iespējas vairākās LU sporta bāzēs dažādās Rīgas vietās.

„Veselības un fiziskās aktivitātes integrētās metodikas” kursa studenti studiju programmas teorētisko daļu apgūs Latvijas Universitātes Pedagoģijas, psiholoģijas un mākslas fakultātes, Bioloģijas fakultātes, Medicīnas fakultātes telpās. Fakultātēs studentiem ir pieejamas modernas laboratorijas, kur veikt dažādus funkcionālos testus un izstrādāt zinātniskos pētījumus profesionāļu vadībā. Programmas realizācijā tiks izmantotas specifiskas iekārtas: augstas izšķirtspējas portatīvais sonogrāfs *Ge Logiq E BT12* (*General Electric*, ASV), kas nodrošina maģistrālo artēriju hemodinamisko parametru reģistrāciju katrā sirds darbības ciklā statiskas slodzes laikā. Nomainot zondi, var tikt izmantots muskuļu kūlīšu penācijas lenķu un ehogenitātes izvērtējumam sportistiem. Kardiopulmonālā sistēma *Master-CPX* ir moderns un pasaules sporta laboratorijās atzīts pētniecības standarts. Šī sistēma ir multifunkcionāla, kas ļauj dažādu slodžu laikā reģistrēt gan metabolismu, gan sirds asinsrites un elpošanas parametrus novērtēt šo sistēmu funkcijas. Sistēmas komplektācijā ietilpst speciāls skrejceliņš un automatizēts veloergometrs, antropometriskā sistēma kopējās tauku masas noteikšanai sportistiem. Izmantojot bioimpedances metodi, var noteikt gan zemādas taukaudu, gan viscerālo taukaudu daudzumu. Kombinācijā ar 3D skenēšanas metodi tas ļauj novērtēt arī samototipu.

LU Bibliotēkā ir atbilstoša literatūra, aktuālās zinātnes atziņas un profesionālās jomas prasībās balstītu studiju īstenošanai un zinātniskās pētniecības attīstīšanai un atbilst attiecīgās profesijas reglamentējošo normatīvo aktu prasībām. Studentiem un docētājiem ir piekļuve zinātniskajām datubāzēm, kur pieejami jaunākie pētījumi sporta jomā.

Tehnoloģiskajā nodrošinājumā ietilpst arī 8 krāsainie un vairāk nekā 20 melnbaltie lāzerprinteri, 3 skeneri, 6 kopētāji, funkcionālās pārbaudes instrumenti u. c. tehnika.

Pastāvīgi notiek auditoriju remonts un jaunu auditoriju iekārtošana, tehniskā aprīkojuma (tāfeļu, grafoprojektoru, datu projektoru, auditoriju apskaņošanas sistēmu, TV un video tehnikas) iegāde un uzstādīšana. Īstenotā bezvadu piekļuve Internetam ļauj nodrošināt nodarbību metodisko pilnveidi.

Praktiskās nodarbības studiju kursā „Veselība un fiziskas aktivitātes” plānots realizēt Pedagoģijas, psiholoģijas un mākslas fakultātes sporta zālē (Imantas 7. līnija 1), Biznesa vadības un ekonomikas fakultātes sporta zālē (Aspazijas bulv. 5), kā arī SIA “Elektrum Olimpiskais sporta centrs” (līgums nr. 6012/A55-283 stājas spēkā 2018. gada 31. augustā), Rīgas Sporta manēža (līgums nr. 6012-A55/340 stājas spēkā 2018. gada 1. oktobrī) un SK “Keizermežs” (līgums nr.

6012-A55/259 stājas spēkā 2018. gada 31. augustā). Nodarbības notiks arī Latvijas sporta komandu treniņu sporta centros, lai studenti varētu vērot, asistēt, analizēt sporta treniņu procesus. Studiju programmas īstenošanai paredzētais materiāltehniskais nodrošinājums un tā pieejamība studējošajiem un mācībspēkiem vērtējams kā pilnīgi atbilstīgs studiju virziena vajadzībām. Studiju procesa nodrošināšanai izveidotās un aprīkotās darba vietas studentiem ir pietiekamas.

Materiāltehniskā bāze LU filiālēs.

Esošā mācību materiāli tehniskā bāze ļauj pilnībā nodrošināt studiju programmā iekļauto studiju kursu teorētiskai un praktiskai apguvei nepieciešamos apstākļus. Telpas LU filiālēs atbilst Darba aizsardzības prasību noteikumiem, ko uzrauga Valsts darba inspekcija, ka arī MK noteikumiem par prasībām minimālajai gaisa temperatūrai izglītības iestādēs, par ko atbildīgs ir filiāles direktors. Par cik telpas temperatūru ietekmē tās platība, studentu skaits un ventilācija, tad samazināt vai paaugstināt temperatūru telpās var regulējot apkures sistēmu, kā arī regulāri vēdinot telpas vai izmantojot ventilāciju.

Auditorijās pieejamas kvalitatīvas vizuālās iekārtas – tāfeles, interaktīvās tāfeles, dokumentu kameras, ekrāni, multimediju projektori, portatīvie datori, audio un video aparatūra. Visās LU filiālēs pieejams bezvadu interneta tīkls, kas nodrošina pieslēgumu portatīvajiem datoriem, planšetdatoriem, personālajiem datu nesējiem, viedtālruniem. Iekšējais stacionārais datortīkls nodrošina komunikāciju studentu, pasniedzēju un administratīvā personāla starpā. LU filiāles atrodas dažādu pilsētu ēkās, kur auditorijas izvietotas dažādos stāvos. “Vides pieejamības vadlīnijas publiskām būvēm un telpām un publiskai ārtelpai” (Latvijas Cilvēku ar īpašām vajadzībām sadarbības organizācija SUSTENTO, 2018) nosaka, ka Vides pieejamība ir iespēja cilvēkiem ar kustību, redzes vai dzirdes traucējumiem pārvietoties vidē atbilstoši plānotajai būves funkcijai. Tomēr visbiežāk tas nozīmē, ka cilvēkiem ar invaliditāti tiek veidota speciāla vide, kas atšķiras no tās, ko lieto pārējie cilvēki. Konvencijā tiek lietots arī termins saprātīgs pielāgojums, kas nozīmē vajadzīgās un atbilstošās izmaiņas un korekcijas, ja tās konkrētā gadījumā ir nepieciešamas un neuzliek nesamērīgu vai nepamatotu slogu, lai nodrošinātu, ka personas ar invaliditāti vienlīdzīgi ar citiem var izmantot vai īstenot visas cilvēktiesības un pamatbrīvības. Balstoties uz saprātīgo pielāgojumu, LU filiāļu telpās nodarbības tiktu elastīgi plānotas un studiju process nodrošināts (1.stāvā ar kustību traucējumiem), lai studentiem, ja tas būtu nepieciešams, pielāgot studiju materiālus un studiju procesu atbilstoši nepieciešamībai, kas ļautu studēt attiecīgā studiju programmā, pēc iestājpārbaudījuma sekmīgas nokārtošanas.

Telpu un aprīkojuma resursi 2018./2019.ak.gadā.

LU filiāļu telpu un aprīkojuma resursi 2018./2019.ak.gadā

3.tabula. ALŪKSNES FILIĀLE

Telpas nosaukums	Telpu platība m²	Sēdvietu skaits	Projektors, TV, planšete, skandas	Ekrāns stacionārais	Sienas tāfeles /ar krītu rakst./
1.audit.	32,-	15	Projektors pārvietojamais	-	Baltā tāfele
2.audit.	79,5	50	Projektors pārvietojamais	-	Baltā tāfele
3.audit.	16,6	15	Pārvietojamais projektors	Ekrāns	Krīta tāfele
5.audit.	49,1	25	Pārvietojamais projektors	Ekrāns	Krīta tāfele
6.audit.	42,6	17 darba vietas + 16 datorgaldi	Interaktīvais Projektors stacionārais	Ekrāns	Baltā tāfele
7.audit.	60,1	60	Pārvietojamais projektors	Ekrāns TV	Krīta tāfele
8.audit.	16,6	10	-	-	Krīta tāfele
9.audit.	50,8	20	-	Ekrāns	Krīta tāfele
Birojs	106,80	-	Dators ar interneta pieslēgumu, bibliotēka, kopētājs, skeneris		
Studiju vides raksturojums	Interneta pieslēgums, pieejama e-studiju vide “Moodle”, studējošiem un docētājiem pieejams e-pastu bloks, LU darbinieku, pasniedzēju un studējošo adrešu grāmata; piekļuve visai ar studiju procesu saistītai informācijai, iespēja izmantot Interneta tīklu, LUIS lietotāja vārdu un paroli. Ir aprīkojums, kas nodrošina video konferences. Filiāle sadarbojas ar LU un novada bibliotēkām.				
KOPĀ	454,1	228			

Sadarbības līgumi noslēgti ar Alūksnes, Apes, Balvu, Baltinavas, Rugāju, Gulbenes, Viļakas novadiem.

4.tabula. CĒSU FILIĀLE

Telpas nosaukums	Telpu platība m ²	Sēdvietu skaits	Projektors, TV, planšete, skandas	Ekrāns stacionārais	Sienas tāfeles /baltā ar marķieri rakst./ /ar krītu rakst./ /interaktīvā/
1.audit.	79,3	52	Projektors stacionārais, TV, planšete pārvietojama, Skandas stacionārās,	Ekrāns stacionārais	/baltā ar marķieri rakst./ /ar krītu rakst./ /interaktīvā/
2.audit.	77,9	52	Projektors stacionārais, planšete pārvietojama Skandas stacionārās,	Ekrāns stacionārais	/baltā ar marķieri rakst./ /ar krītu rakst./ /interaktīvā/
3.audit.	20,2	13	Projektors pārvietojams, planšete pārvietojama Skandas pārvietojamas,	—	/baltā ar marķieri rakst./ /ar krītu rakst./ /interaktīvā/
4.audit.	34,0	22	Projektors pārvietojams, planšete pārvietojama Skandas pārvietojamas	—	/baltā ar marķieri rakst./ /ar krītu rakst./ /interaktīvā/
6.audit.	45,4	30	Projektors stacionārais, planšete pārvietojama Skandas stacionārās,	Ekrāns stacionārais	/baltā ar marķieri rakst./ /ar krītu rakst./ /interaktīvā/

6.a .audit.	34,6	23	Projektors pārvietojams, planšete pārvietojama Skandas pārvietojamas	—	/baltā ar marķieri rakst./ /ar krītu rakst./ /interaktīvā/
7.audit.	44,9	30	Projektors stacionārais, planšete pārvietojama Skandas pārvietojamas	Ekrāns stacionārais	/baltā ar marķieri rakst./ /ar krītu rakst./ /interaktīvā/
8.audit.	28,9	20	Projektors pārvietojams, planšete pārvietojama Skandas pārvietojamas	—	/baltā ar marķieri rakst./ /ar krītu rakst./ /interaktīvā/
11.sudit.	51,2	34	Projektors stacionārais, planšete pārvietojama Skandas stacionārās,	Ekrāns stacionārais	Interaktīvā tāfele
Datorklase	49,0	25		Lielformāta displejs, pārvietojama dokumentu kamera	
Konsultāciju telpa	21,3	14	—	—	—
Abonaments	35,2		—	—	—
Krātuve	14,2		—	—	—
Telpa praktiskām nodarbībām	32,9	22	Dators (1 gb)		
Docētāju telpa	22,0				
Birojs	35,4		Biroja aprīkojums		
Kopētava	11,2		Kopētājs,		

Sadarbības līgumi noslēgti: Cēsu novada pašvaldība.

5.tabula. KULDĪGAS FILIĀLE

Telpas nosaukums	Telpu platība m ²	Sēdvietu skaits	Projektors, TV planšete, skandas	Ekrāns stacionārais	Sienas tāfeles Flipchart, baltā tāfele, interaktīvā /ar krītu rakst./
10.audit.	35,5	22	Stacionārais projektors	Stacionārais ekrāns	Portatīvais dators, stacionārās skandas, WI-FI, pieslēgums, HDM, krīta tāfele
11.audit.	27,7	16	TV planšete +audio+video	-	Flipchart tāfele WI-FI
12.audit.	34,6	24	Stacionārais projektors	Stacionārais ekrāns	Portatīvais dators, stacionārās skandas, WI-FI, pieslēgums, HDM, krīta tāfele
13.audit.	63,4	45	Stacionārais projektors	Stacionārais ekrāns	Portatīvais dators, stacionārās skandas, WI-FI, pieslēgums, HDM, krīta tāfele
20.audit. datorklase	44,1	24 darba vietas+ 1 pasniedz., Office 10	Interaktīvā tāfele+ projektors, skandas	-	Portatīvais dators, printeris, WI-FI, pieslēgums, HDM, krīta tāfele
21.audit.	65,7	50	Stacionārais projektors	Stacionārais ekrāns	Portatīvais dators, stacionārās skandas, WI-FI, pieslēgums, HDM, krīta tāfele
22.audit.	36,6	24	Stacionārais projektors	Stacionārais ekrāns	Portatīvais dators, stacionārās skandas, WI-FI, pieslēgums, HDM, krīta tāfele
23.audit.	36,0	24	Stacionārais projektors	Stacionārais ekrāns	Portatīvais dators, stacionārās skandas, WI-FI, pieslēgums, HDM, krīta tāfele
24.audit.	45,8	32	Stacionārais projektors	Stacionārais ekrāns	Portatīvais dators, stacionārās skandas, WI-FI, pieslēgums, HDM, krīta tāfele
25.audit.	43,2	30	Stacionārais projektors	Stacionārais ekrāns	Portatīvais dators, stacionārās skandas, WI-FI, pieslēgums, HDM, krīta tāfele
26.audit.	20,1	12	TV planšete +audio+video	-	Krīta tāfele WI-FI
Zāle	94,8	110	Stacionārais projektors	Stacionārais ekrāns	Portatīvais dators, stacionārās skandas, WI-FI, pieslēgums, HDM, flipchart tāfele
Studiju vides raksturojums	—	—	<p>Interneta pieslēgums, e-studiju vide „Moodle”, zinātnisko rakstu bāzes; studējošiem un docētājiem pieejams e-pasts, vieta uz FTP servera, kuru var izmantot datu kopiju glabāšanai, tīmekļa serveris, LU darbinieku, pasniedzēju un studējošo adrešu grāmata; piekļuve visai ar studiju procesu saistītai informācijai, izmantojot Interneta tīklu, LUIS lietotāja vārdu un paroli.</p> <p>Filiāle sadarbojas ar LU bibliotēkām, t.i., studenti bibliotēku e-vietnēs pasūta nepieciešamo literatūru un tā tiek atsūtīta uz filiāli. Rezultātā visi studenti saņem nepieciešamo literatūru, kāda nepieciešama studiju procesa nodrošināšanai.</p>		

			Abonētie satura un informācijas avoti – Kuldīgas novada laikraksts “Kurzemnieks”		
Papildus aprīkojums	TV- 2 gb., DVD – 1 gb., audio- 2 gb., dokumentu kamera- 1 gb., printeris+ skeneris+ kopētājs- 1 gb. Biroja aprīkojums				
KOPĀ	547.5	414			

Sadarbības līgumi: Kuldīgas novada pašvaldība, Ventspils pilsētas dome, Ventspils novada pašvaldība, Talsu novada pašvaldība, Saldus novada pašvaldība, Brocēnu novada pašvaldība, Alsungas novada pašvaldība, Skrundas novada pašvaldība.

6.tabula. TUKUMA FILIĀLE

Telpas nosaukums	Telpu platība m²	Sēdvietu skaits	Projektors, TV planšete, skandas	Ekrāns stacionārais	Sienas tāfeles Flipchart, baltā tafele,interaktīvā /ar krītu rakst./
1.audit.	43.5	24 +25 stacionārie datori	Stac. projektors	Jā	Baltā
2. audit.	34.4	24	Stac. projektors	Jā	Ar krītu rakst.
3. audit.	43.3	36	Stac. projektors	Jā	Ar krītu rakst.
4. audit.	17.0	10	Stac. projektors	Jā	Baltā
5.,6. audit. (zāle)	94.4	85	Stac. projektors	-	Baltā
7. audit.	33.7	24	Stac. projektors	Jā	Baltā
8. audit.	30.6	25	TV planšete	-	Flipchart
Studiju vides raksturojums	33.5	6	Interneta pieslēgums, e-studiju vide „Moodle”, zinātnisko rakstu bāzes; studējošiem un docētājiem pieejams e-pasts, vieta uz FTP servera, kuru var izmantot datu kopiju glabāšanai, tīmekļa serveris, LU darbinieku, pasniedzēju un studējošo adrešu grāmata; piekļuve visai ar studiju procesu saistītai informācijai, izmantojot Interneta tīklu, LUIS lietotāja vārdu un paroli.		
Papildus aprīkojums	Dokumentu kamera- 1 gb., printeris, skeneris, kopētājs, portatīvie datori – 6 gb., pārnēsājamais projektors – 1 gb. Biroja aprīkojums (stacionārie datori – 3 gb.)				
KOPĀ	330.4	234			

7.tabula. BAUSKAS FILIĀLE

Telpas nosaukums	Telpu platība m ²	Sēdvietu skaits	Projektors, TV planšete, skandas	Ekrāns stacionārais	Sienas tāfeles Flipchart, baltā tafele,interaktīvā /ar krītu rakst./
1.audit.	35,9	18	TV planšete		Baltā
2.audit.	58,1	24	TV planšete		Baltā
3.audit.	16,8	8	Pārvietojamais, skandas		Baltā
4.audit.	36,4	16	Stacionārais		Interaktīvā
5.audit.	47,3	26	TV planšete		Baltā
6.audit.	83,2	46	Pārvietojamais	Jā	Baltā
Studiju vides raksturojums	11,7	2	Interneta pieslēgums- Lattelekom/ TET.		
Papildus aprīkojums	Dokumentu kamera- 1 gb., Minolta/Konika-(printeris, skeneris, kopētājs), portatīvie datori – 4 gb., pārnēsājamais projektors – 3 gb.				

	Biroja aprīkojums (stacionārie datori – 4 gb.)			
KOPĀ	289,4	140		6

Sadarbības līgums noslēgts ar Bauskas novada pašvaldību.

8.tabula. **JĒKABPILS FILIĀLE**

Telpas nosaukums	Telpu platība m²	Sedvietu skaits	Projektors, TV planšete, skandas	Ekrāns stacionārais	Sienas tāfeles /ar krītu rakst./
1. audit. Datorklase	35	13 datorgaldi studentiem 1 datorgalds pedagogam 8 darba vietas	Projektors pārvietojams Skandas	TV ekrāns (pie sienas)	Sienas baltā tāfele
2. audit.	30	28 darba vietas studentiem 1 darba vieta pedagogam ar portatīvo datoru (ar <i>WiFi</i>)	Projektors (stacionārs, griestiem) Skandas	Ekrāns (stacionārs, novelkams no griestiem)	Sienas, ar krītu rakstāmā tāfele Pārvietojama <i>FlipChart</i> tāfele, papīra tāfele
3. audit. Zāle	60	60 darba vietas studentiem (konferenču krēsli ar paliktni rakstīšanai) 1 darba vieta pedagogam ar portatīvo datoru (ar <i>WiFi</i>) Papildu vēl 20 krēsli Klavieres	Projektors (stacionārs, griestiem) Skandas	Interaktīvā tāfele	Pārvietojama <i>FlipChart</i> tāfele, papīra tāfele
4. audit.	35	28 darba vietas studentiem 1 darba vieta pedagogam ar portatīvo datoru (ar <i>WiFi</i>)	Projektors (stacionārs, griestiem) Skandas	TV ekrāns (pie sienas) Ekrāns (stacionārs novelkams no griestiem)	Sienas baltā tāfele Pārvietojama <i>FlipChart</i> tāfele, papīra tāfele
Biroja telpa	20	2 datorgaldi (filiāles direktoram un biroja administratorei) 2 datorkomplekti (piekļuve datubāzēm tikai ar lietotājvārdu un paroli, licencētas datorprogrammas, antivīrusa programma, Interneta pieslēgums) 4 darba vietas apmeklētājiem 2 slēgti skapji dokumentiem Kopētājs Printeris Skeneris 3 elektrības pagarinātāji Kases aparāts skaidras naudas darījumiem un norēķinu karšu termināls Mobilais tālrunis Tālruņa līnija			
Studiju vides raksturojums	Telpa blakus biroja telpai (15 m²) ir nodalīta ar stikla sienu un durvīm, kur atrodas telpa studentiem, pieejama filiāles darba laikā. Funkcionālais plānojums ir pielāgots studentu ērtībām – ir ierīkotas četras darba vietas un atpūtas stūrītis. Ir Interneta pieslēgums un <i>WiFi</i> . Studentiem katram ir savs lietotājvārds un parole, piekļūšanai augstskolas internetam filiāles telpās. Studentiem ir pieejams kopētājs, printeris, skeneris, faksa pakalpojumi (students par šiem pakalpojumiem norēķinās atbilstoši LU maksas pakalpojumu cenrādim). Veicot maksājumu par pakalpojumu, students saņem kases aparāta čeku. Lietotājiem pieejams BIS “Alise” reģiona elektroniskais kopkatalogs, LNB elektroniskie katalogi un datubāzes, Letonika, Lursoft laikrakstu bibliotēka, Nozare.lv, LETA, arhīvs, <i>Encyclopedia Britannica Library Edition</i> un Latvijas Universitātes Bibliotēkas resursi. Interneta pieslēgums, e-studiju vide „Moodle”, zinātnisko rakstu bāzes; studējošiem un				

	docētājiem pieejams e-pasts, vieta uz FTP servera, kuru var izmantot datu kopiju glabāšanai, tīmekļa serveris, LU darbinieku, pasniedzēju un studējošo adresu grāmata; piekļuve visai ar studiju procesu saistītai informācijai, izmantojot Interneta tīklu, LUIS lietotāja vārdu un paroli.				
Papildu telpas	<ul style="list-style-type: none"> • Palīgelpa saimniecības priekšmetu novietošanai • 2 sanitārie mezgli 				
KOPĀ	180	159			

Sadarbības līgums ar Jēkabpils pilsētas pašvaldību.

Latvijas Universitātes Madonas filiāles studiju vieta: Madonas novada pašvaldības Madonas pilsētas vidusskolā, adrese: Valdemāra bulvāris 6, Madona, Madonas nov., LV-480. (Nomas līgums 01.09.2016. Nr. LN-26/758).

9.tabula. **MADONAS FILIĀLE**

Telpas nosaukums	Telpu platība m²	Sēdvietu skaits	Projektors, TV planšete, skandas	Ekrāns stacionārais	Sienas tāfeles /ar krītu rakst./
217. audit. Datorklase	49,1	16 datorgaldi studentiem 1 datorgalds pedagogam	Projektors (pārvietojams) Skandas 16 planšetes (WiFi)	TV ekrāns (pie sienas)	Sienas, baltā tāfele
218. audit.	49,2	28 darba vietas studentiem 1 darba vieta pedagogam ar portatīvo datoru (ar WiFi)	Projektors (stacionārs, pie griestiem) Skandas	TV ekrāns (pie sienas)	Sienas, ar krītu rakstāmā tāfele
219. audit.	48,7	24 darba vietas studentiem 1 darba vieta pedagogam ar portatīvo datoru (ar WiFi)	Skandas	TV ekrāns (pie sienas)	Sienas, baltā tāfele
229. audit.	64,2	38 darba vietas studentiem 1 darba vieta pedagogam ar portatīvo datoru (ar WiFi)	Skandas	TV ekrāns (pārvietojams)	Sienas, ar krītu rakstāmā tāfele Pārvietojama FlipChart tāfele, papīra tāfele
Papildu skolā ir pieejami studiju procesa nodrošināšanai	<p>Trīs sporta zāles (sporta metodikas praktiskajām lekcijām) - Lielā sporta zāle (ar aprīkojumu) divas Mazās sporta zāles (ar mīksto segumu, vingrošanas zāle, brīvās cīņas paklājs, svaru zāle). 2 dušas telpas atsevišķi zēnu (3) un meiteņu (3) ģērbtuvē un tualetē.</p> <p>Divi mūzikas kabineti (mūzikas metodikas praktiskajām lekcijām) ar klavierēm, specializēto nošu tāfeli, audio atskaņotājs, skandas.</p> <p>Gada siltajos mēnešos ir pieejama Dabas klase (pie skolas, teltī izvietoti galdi un krēsli).</p> <p>Docētājiem ir pieejama Skolotāju istaba (ūdens, kafija).</p>				
Studiju vides raksturojums	<p>Studiju telpu funkcionālais plānojums ir pielāgots ēkas plānojumam četros stāvos, orientēts apmeklētāju ērtībām, pirmais stāvs pilnībā ir piemērots cilvēkiem ar funkcionāliem traucējumiem (nobrauktuve, pacelājs, durvis ir pietiekami plašas, pie durvīm nav pakāpienu, sliekšņi, kāpnes ir marķētas, secīga norāžu sistēma).</p> <p>Katrā skolas ēkas stāvā ir sanitārais mezgls, atsevišķs zēniem un meitenēm un personālam.</p> <p>Skolas foajē ir garderobe, trīs maksas kafijas automāti. Pie skolas ir apzīmēta autostāvvietā.</p> <p>Skolas tuvumā – 6 kafejnīcas (darbojas arī sestdienās); 3 viesnīcas, skolas viesnīca, hostelis.</p> <p>Skolas bibliotēkā izvietoti 30 datori apmeklētājiem, 12 portatīvie datori (datorklase), 5 printeri, 2 kopējamās iekārtas, 2 multifunkcionālās iekārtas. WiFi bibliotēkā un aptuveni 50m ārpus bibliotēkas telpām. Interneta ātrums 500 Mb/s. Studentiem ir pieejams LUIS un e-studiju vide Moodle, ielogojoties ar savu lietotājvārdu un paroli.</p> <p>Lietotājiem pieejams BIS "Alise" reģiona elektroniskais kopkatalogs, LNB elektroniskie katalogi un datubāzes, Letonika, Lursoft laikrakstu bibliotēka, Nozare.lv, LETA, arhīvs,</p>				

	<p><i>Encyclopedia Britannica Library Edition</i> u.c. resursi.</p> <p>Interneta pieslēgums, e-studiju vide „Moodle”, zinātnisko rakstu bāzes; studējošiem un docētājiem pieejams e-pasts, vieta uz FTP servera, kuru var izmantot datu kopiju glabāšanai, tīmekļa serveris, LU darbinieku, pasniedzēju un studējošo adresu grāmata; piekļuve visai ar studiju procesu saistītai informācijai, izmantojot Interneta tīklu, LUIS lietotāja vārdu un paroli.</p>				
Papildu aprīkojums	<p>Biroja aprīkojums:</p> <p>1 datorgalds un datorkomplekts filiāles direktoram</p> <p>Piekļuve datubāzēm tikai ar lietotājvārdu un paroli, licencētas datorprogrammas, antivīrusa programma</p> <p>5 grāmatu plaukti un slēgti skapji dokumentiem</p> <p>3 darbavietas apmeklētājiem</p> <p>3 portatīvie datori (ar <i>WiFi</i>)</p> <p>Interneta pieslēgums</p> <p>Kopētājs</p> <p>2 printeri</p> <p>2 skeneri</p> <p>Mobilais tālrunis</p> <p>Optiskais kabeļa internets un <i>WiFi</i></p> <p>Tālruņa līnija</p> <p>USB kabeļi un pārejas</p> <p>4 elektrības pagarinātāji</p>				
KOPĀ	211.2	149			

Sadarbības līgums ar Madonas novada pašvaldību.

III. Studiju saturs un īstenošanas mehānisms

3.1. Studiju programmas saturs

Pielikumā pievienoti

- *Studiju programmas atbilstības valsts izglītības standartam novērtējums (rekomendējošās formas paraugs 2. pielikumā).*
- *Studiju programmas atbilstības profesiju standartam (rekomendējošā forma paraugs 3. pielikumā).*
- *Studiju programmas plānojumu visām paredzētajām studiju programmas īstenošanas formām (rekomendējošās formas paraugs pilna laika studiju formai 4. pielikumā).*
- *Studiju kursu/moduļu apraksti (5.pielikumā).*
- *Studiju kursu/moduļu kartējums (6. pielikumā).*

Studiju programmas saturu veido studiju kursi 40 KP (MK noteikumi Nr.481)²⁹, dalot tos nozares teorētiskajosursos (6 KP), diplomdarba (diplomprojekta) izstrādē (10KP) un praksē (20KP) un integrētās mācību metodikasursos (4KP), kuri veidoti atbilstoši projekta “Kompetenču pieeja mācību saturā” („Skola2030”) izstrādātajām mācību jomām: Dabaszinātņu; matemātikas; valodu; tehnoloģiju; kultūras izpratne un pašizpaušme mākslās; sociālo zinību un vēstures; veselības un fiziskās aktivitātes (MK noteikumi Nr. 747)³⁰.

Pēc tam, kad studiju programmas izstrādātāju komanda bija formulējusi studiju programmas mērķi, uzdevumus un studiju rezultātus zināšanu, prasmju un kompetences izteiksmē atbilstīgi Eiropas kvalifikāciju ietvarstruktūras³¹ (EKI) un Latvijas kvalifikācijas ietvarstruktūras³² (LKI) 6. līmenim un *profesijas standartam „Skolotājs” (2018)*³³, un vienojusies, kādi saturam atbilstīgi studiju kursi nepieciešami, tika izveidoti studiju kursi.

Lai pārliecinātos, kā studijuursos tiks sasniegti studiju programmas studiju rezultāti, tika veikta studiju programmas kartēšana (6. pielikums). Kartēšanā tika pārbaudīts un uzskatāmi parādīts, kādi studiju programmas studiju rezultāti tiek sasniegti studijuursos. Kartēšanas rezultātā tika precizēti atsevišķi studiju programmas un studiju kursu rezultātu formulējumi. Programmas izstrādē iesaistītie docētāji apsprieda studiju kursu saturu programmas sasniedzamo rezultātu kontekstā, pilnveidoja izstrādātos studijuursos, lai novērstu to satura pārklāšanos un nodrošinātu to pēctecību un savstarpējo papildinātību.

²⁹ MK noteikumi Nr. 481 Noteikumi par otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības valsts standartu. <https://likumi.lv/doc.php?id=55887>

³⁰ MK noteikumi Nr. 747 (2018). Noteikumi par valsts pamatzglītības standartu un pamatzglītības programmu paraugiem.

³¹ Eiropas kvalifikāciju ietvarstruktūras līmeņu apraksti. http://www.nki-latvija.lv/content/files/EKI-limenu-apraksti_1.pdf

³² Latvijas kvalifikāciju ietvarstruktūras (LKI) līmenim atbilstošo zināšanu, prasmju un kompetenču apraksti. <http://www.nki-latvija.lv/content/files/LKI%20limenu%20aprakstu%20tabula%202017.pdf>

³³ Profesijas standarts “Skolotājs”. SASKANOTS: Profesionālās izglītības un nodarbinātības trīspusējās sadarbības apakšpadomes 2018. gada 23. maija sēdē, protokols Nr. 4. <https://visc.gov.lv/profizglitiba/dokumenti/standarti/2017/PS-048.pdf>

Atkārtoti veiktais studiju programmas un kursu rezultātu kartējums uzskatāmi parāda, ka, īstenojot studiju kursus, studentiem tiek nodrošinātas iespējas sasniegt visus plānotos studiju rezultātus.

Kartēšanas rezultāti (6. pielikums) parāda, ka studiju programmā iekļauto studiju kursu plānotie rezultāti atbilst studiju programmas sasniedzamajiem rezultātiem. Līdz ar to var secināt, ka studiju programmā ir nodrošināta iespēja studentiem sasniegt visus studiju programmā plānotos studiju rezultātus.

Nākotnes darba tirgū būs izteikts pieprasījums pēc multimodāliem speciālistiem, kuri spēs izpildīt vairāku amatu pienākumus, strādājot vienā noteiktā amatā. Tāpēc turpmāk skolās būs nepieciešami tādi skolotāji, kuri ne tikai spēj sniegt zināšanas savas kompetences ietvaros, bet arī spēj palīdzēt skolēniem izprast saistību starp dažādām jomām un nozarēm, parādīt iespējas lietot konkrētās iegūtās zināšanas dažādos veidos, atbilstoši konkrētās un citu nozaru aktualitātēm. Tas ir nozīmīgi, jo turpmāk pieprasījums pēc šādiem izglītības speciālistiem tikai pieaugs. Skolotājam nepieciešams būt multimodāli attīstītam, lai sekmētu cilvēkus apgūt nākotnes nepieciešamās prasmes un zināšanas³⁴.

Studiju programmas absolventi var turpināt studijas izglītības zinātņu maģistra studiju programmās. Absolventiem būs iespēja strādāt dažādās izglītības iestādēs dažādās izglītības pakāpēs atbilstoši mācību priekšmetam, kas apgūts iepriekšējās studijās. Jau šobrīd darba tirgū ir liels pieprasījums pēc eksakto zinātņu speciālistiem, tostarp arī izglītības iestādēs trūkst šo zinātņu nozaru skolotāju.³⁵

Kompetences pieejas mācību saturā ieviešana aktualizējusi skolotājiem nepieciešamās kompetences turpmākā darbā izvērtējumu. Skolotāju profesionālās darbības pamatā ir trīs kompetenti: 1) priekšmeta zināšanas, 2) priekšmeta metodikas zināšanas, un 3) pedagoģiskās zināšanas, taču pašu skolotāju kompetenci raksturo ne tikai noteiktas zināšanas, bet arī prasme vadīt mācību procesu, un nozīmīga loma ir iegūtajām zināšanām praktiskajā darbībā jeb prakses laikā. Šīs nostādnes pamato studiju programmas nepieciešamību, jo potenciālie studenti ir savas nozares speciālisti ar nepieciešamajām zināšanām. Studiju laikā praksē studenti apgūs pedagogam nepieciešamās zināšanas un prasmes, lai spētu īstenot mācību un audzināšanas procesu, kurā skolēnu mācīšanās rezultāts būtu kompetence.

Studiju programmas izveidē ņemta vērā jaunā kompetences pieeja mācību saturā un izvirzītās prasības skolotāju profesionālajai kompetencei, kā arī nodibinājuma "Iespējamā misija" pieredze, sagatavojot skolotājus praksē balstītās mācībās. Praksē balstītas mācības ir izvirzītas kā viena no

³⁴Darba tirgus informācija – Latvija.(2018)

<https://ec.europa.eu/eures/main.jsp?catId=2776&countryId=LV&acro=lmi&lang=lv&regionId=LV0&nuts2Code=%20&nuts3Code=&regionName=Valsts%20Līmenis>

³⁵ Brinkmane, I. (2014). Drīzumā pedagogu trūks, un par to ir jāsāk uztraukties! Izglītība un Kultūra. <http://www.izglitiba-kultura.lv/raksti/drizuma-pedagogu-truks-un-par-to-ir-jasak-uztraukties>

prioritātēm valstī, jo arvien vairāk darba tirgū pieprasa praktiskās profesionālās zināšanas un pieredzi. Turklāt strauja tehnoloģiju attīstība, kā arī ar to saistītās pārmaiņas darba tirgū prasa darbaspējīgajā vecumā esošo cilvēku pārkvalifikāciju un kvalifikācijas uzlabošanu. Studiju programma sekmēs jauno speciālistu pārkvalifikāciju, ņemot vērā konkrētā perioda darba tirgus vajadzības un skolotāju trūkumu izglītības iestādēs dažādās izglītības pakāpēs.

3.2. Studiju programmas īstenošanas mehānisms

Studiju programmas īstenošanā tiek ievērots darba vidē balstītu studiju princips, kad studējošā pedagoģiskā kompetence veidojas gan akadēmiskā studiju vidē, gan, paralēli strādājot skolā par atbilstošā mācību priekšmeta skolotāju. Tāpēc studiju plānojums paredz sesiju principu, mācības organizējot periodiskos posmos, kad notiek lekcijas un semināri.

Visu studiju kursu apgūvē tiek izmantotas daudzveidīgas studiju metodes – gan tradicionālās (lekcijas: ievadlekcijas, pārskata, problēMLEkcijas), gan interaktīvās (pāru un grupu darbs, projektu veidošana, diskusijas, lomu spēles, situāciju analīze, situāciju simulācija, lietišķās spēles u. tml.), gan laboratorijas un praktisko darbu mācību metodes. Šīs metodes atbilst inovatīvai augstskolu didaktikai, attīsta studenta kritiski analītisko domāšanu, kā arī parāda, kā izvēlēties sasniedzamajam mērķim atbilstošas metodes. Liela nozīme studiju procesā atvēlama interaktīvām problēMLEkcijām ar aktīvu studentu iesaisti, veicinot prasmi pamatot un aizstāvēt savu viedokli, abpusēji gūt atgriezenisko saikni par studiju procesa kvalitāti. Būtiski ir ar izmantotajām mācību metodēm studentiem radīt pozitīvu mācīšanās pieredzi, kuru viņi spētu nodot tālāk saviem skolēniem. Studentiem praktiskais pētnieciskais darbs tiek piedāvāts nelielās apakšgrupās vai individuāli, tā pilnveidojot studentu sadarbības un pētnieciskās darbības prasmes, kas ir nozīmīgas skolotāja profesionālajā darbībā.

Lekcijās plaši tiek izmantotas multimediju tehnoloģijas, studiju materiāli ir pieejami studentiem e-studiju vidē, kurā docētāji ievieto dažādus materiālus, kas palīdz apgūt studiju kursu saturu, kā arī ievieto testus un cita veida pārbaudes darbus. E-studiju vide sniedz iespēju studiju procesu individualizēt atbilstoši katra studenta vajadzībām un interesēm. Lekcijās tiek izmantoti videofilmu materiāli, lai sniegtu izpratni par docētāju stāstīto un vairāk tuvinātu teoriju praksei, tādējādi rosinot studentus iesaistīties diskusijās un stiprināt savu profesionālo kompetenci.

Studenti semestra sākumā tiek iepazīstināti ar prasībām kredītpunktu ieguvei jeb darbu sarakstu, kas veicami kursa apguvei semestra laikā (kursa apraksti ar prasībām tiek publicēti arī e-studiju vidē MOODLE un personīgajos profilos LUIS); katram darbam ir noteikts īpatsvars gala vērtējumā. Studiju darbības kontroli, novērtējumu docētāji veic, izmantojot dažādas formas un

metodes, kā, piemēram, seminārus, patstāvīgos darbus, kontroldarbus, problēmsituāciju risināšanu, testus, portfolio, lietišķās spēles, pētniecības un prakses projektu aizstāvēšanu u.c. Katra kursa apguves beigās tiek organizēts pārbaudījums eksāmena formā.

Studentcentrētā pieeja tiek ievērota, aktualizējot studiju programmas un to studiju kursus, īpašu vērību veltot studiju rezultātu jēgpilnai formulēšanai, tādējādi tiek veicināts arī dialogs starp docētāju un studentu par studiju saturu, organizācijas formām un metodēm. Savukārt korekti formulēti studiju rezultāti veicina studentu izpratni un līdzatbildību par savu mācīšanos, pašvērtēšanu un izpratni par saņemto novērtējumu. Docētāji izmanto studiju mērķim un plānotajiem studiju rezultātiem atbilstīgas metodes, pārbaudes formas un vērtēšanas kritērijus. Studenti studiju procesā saņem atbalstu un atgriezenisko saiti no docētājiem. Studiju procesā dominē metodes, kurās nozīmīga ir studentu darbība. Izmantotās metodes veicina studentu komunikāciju studiju uzdevumu veikšanā, risinot reālas nozares problēmas, modelējot mācību situācijas. Docētāju izmantotās metodes rosina studentu kritisko domāšanu un refleksiju, papildus tam, studiju procesā tiek ņemta vērā arī studentu mācīšanās vajadzību daudzveidība, tādējādi veicinot aktīvāku līdzdalību studiju procesā. Izvēlētās pedagoģiskās metodes vairo arī studentu mācīšanās motivāciju un pašrefleksiju.

Vērtēšanas metodes ir daudzveidīgas, atkarīgas no studiju kursa specifikas un izvirzītajām prasībām, kas atspoguļotas studiju kursa aprakstos sasniedzamo rezultātu un starppārbaudījumu un pārbaudījumu sistēmā. Vērtēšanas kritēriji ir iepriekš publiskoti. Starppārbaudījumu sistēma nodrošina nepārtrauktu summatīvu vērtēšanu studiju kursa apguves laikā, veicinot atgriezenisko saiti par studiju rezultātu apgūšanu. Studiju sasniegumu vērtēšanai tiek izmatota arī koleģiāla novērtēšana. Daudzveidīga studiju rezultātu vērtēšana veidota tā, lai studenti – topošie konkrētu mācību priekšmetu skolotāji – arī aprobētu daudzveidīgus vērtēšanas paņēmienus un gūtu pieredzi tos lietot savā profesionālajā darbībā.

Studiju kursu īstenošanā un pilnveidē tiek iesaistīti darba devēji (aicināti vadīt atsevišķas seminārnodarbības, nereti nodarbības tiek organizētas kā pieredzes apmaiņas vizītes darba vietās u. tml.).

Lai veicinātu studentu pētnieciskās kompetences attīstību, studentiem ir iespējaursos un paralēli darba vidē analizēt un padziļināti pētīt viņus interesējošas problēmas nozarē.

Studiju procesā tiek ņemtas vērā studentu priekšzināšanas pedagoģijā un psiholoģijā, iepriekšējā pedagoģiskā pieredze un studentu dažādās mācīšanās vajadzības, līdz ar to fleksibli tiek īstenotas izstrādātās studiju programmas. Pakāpeniski mainās arī studiju fiziskā vide: auditorijas ir ērti pārveidojamas grupu darbam, individuālajam darbam, studenti var izmantot digitālās tehnoloģijas. Tiek veicināta studentu mobilitāte (studiju rezultātu atzīšana), studenti iesaistās akadēmiskā

personāla iniciētos pētījumos un sociālās aktivitātēs sabiedrībā, tādējādi gūstot nozīmīgu pieredzi, izmantojot studijās apgūto praksē. Īstenojot iekšējo kvalitātes nodrošināšanas politiku, studiju programmas tiek īstenotas tā, lai studenti tiktu iedrošināti aktīvi iesaistīties studiju procesa pilnveidošanā. LU pastāv kārtība un procedūras studentu ierosinājumu iesniegšanai un sūdzību risināšanai, studentu apelāciju izskatīšanai. Studiju procesa pilnveidē tiek izvērtēti un ņemti vērā studentu aptauju rezultāti. Lai studiju procesa pilnveide notiktu pēc iespējas laicīgāk, anketēšana tiek veikta pēc vasaras mācībām, kā arī pēc katra semestra (ieskaitot tālākās attīstības iespējas norādīto indukcijas gadu) - kopā piecas reizes. Ja kurss turpinās visu studiju gadu (no vasaras mācībām līdz otrā semestra beigām), tajā ir veic trīs aptaujas. Šāda datu centralizēta ievākšana un apkopošana ir ne tikai kvalitātes kontroles rīks, bet arī pierādījums programmas efektivitātei. Studenti aicināti izteikt savus ieteikumus studiju programmu un procesa pilnveidei sarunās ar docētājiem, programmu direktoriem.

Studiju programma ir izveidota tā, lai varētu sasniegt izvirzītos studiju programmas mērķus, kas tiek panākts ar atsevišķu kursu rezultātu sasniegšanu, ievērojot studentcentrētas izglītības principus.

Studiju programmas īstenošanā tiek izmantotas daudzveidīgas mācīšanās metodes:

- lekcijas un semināri, diskusijas, grupu darbi u.c. aktīvās apmācības formas, kas ir papildinājums teorētiskajam materiālam par aktuālām problēmām izglītības zinātnē;
- patstāvīgie darbi – referāti, esejas, zinātnisko rakstu analīze, prezentāciju gatavošana, novērojumu veikšana un analīze, modelēšana, interviju ievākšana un analīze, pašanalīze u.c.;
- pētījuma projektu izstrādes un prezentācijas;
- zinātniski pētniecisko darbu izstrāde un aizstāvēšana.

Mācību metodes tiek izvēlētas atbilstīgi katra kursa izvirzītajiem mērķiem, specifikai un plānotajiem studiju rezultātiem. Jāuzsver, ka docētāji izmanto lekciju ne tikai par priekš-lasījumu, bet integrē tajā aktīvās mācību metodes, stimulējot diskusijas un organizējot darbu mazās grupās. Kooperatīvās mācību metodes plaši tiek izmantotas semināru nodarbībās. Ar šo metožu palīdzību otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības programmas “Skolotājs” docētāji rada demokrātisku un brīvu gaisotni mācību procesā, kas savukārt stimulē studentu personības izaugsmi. Līdz ar to studējošo noslodze atbilst 40 akadēmisko stundu darbam par vienu kredītpunktu (no kurām 16 akadēmiskās stundas (PLK) ir kontaktstundas, savukārt pārējās paredzētas patstāvīgajam darbam). Tiek piedāvātas daudzveidīgas studijās sasniegto rezultātu vērtēšanas formas, maksimāli integrējot vērtēšanas sistēmā materiālus, kas ir aktuāli studējošiem prakses laikā skolā. Tādējādi, studiju procesa ietvaros studējošais saņem atbalstu, kas konkrētajā pedagoģiskās prakses posmā ir aktuālākais (secīgi – mācību satura plānošana, efektīvas mācību stundas plānošana, mācību

priekšmeta metodika un mācību metožu lietojums, atbalsts klasvadībā, vērtēšana mācību procesā, sasniegumu analīze, mācību procesa diferencēšana, digitālo rīku izmantošana utt.). Pirms darba izstrādes studentiem ir pieejami vai pasniedzējs vienojas ar studentiem par skaidri definētiem vērtēšanas kritērijiem un/ vai snieguma līmeņa aprakstiem, kas ļauj gan pasniedzējam, gan studentam izvērtēt darba kvalitāti un reflektēt par savu darbu.

Studiju programmas “Skolotājs” vērtēšanas pamatprincipi ir šādi:

Pozitīvo sasniegumu summēšanas princips — iegūtā izglītība tiek vērtēta, summējot pozitīvos sasniegumus;

Vērtējuma obligātuma princips — nepieciešams iegūt pozitīvu vērtējumu par programmu pamatdaļās ietvertā obligātā satura apguvi;

Prasību atklātības un skaidrības princips — atbilstoši izvirzītajiem programmu mērķiem un uzdevumiem, kā arī mācību kursu mērķiem un uzdevumiem ir noteikts pamatprasību kopums iegūtās izglītības vērtēšanai;

Vērtēšanā izmantoto pārbaudes veidu dažādības princips — studiju programmas apguves vērtēšanā izmanto dažādus pārbaudes veidus;

Vērtējuma atbilstības princips — pārbaudes darbā tiek dota iespēja apliecināt analītiskās un radošās spējas, zināšanas, prasmes un iemaņas visiem apguves līmeņiem atbilstošos uzdevumos un situācijās. Pārbaudēs iekļaujamais satura apjoms atbilst kursu programmās noteiktajam saturam un profesiju standartā noteiktajām prasmju un zināšanu prasībām.

Studiju programmas apguves vērtēšanas pamatformas ir eksāmens un ieskaite. Minimālais mācību kursa apjoms, lai organizētu eksāmenu, ir 2 kredītpunkti, (MK izņēmums: Civilā aizsardzība un vides aizsardzība). (*Grozīts ar MK 29.05.2007. noteikumiem Nr.347*)

Eksāmenā studiju programmas apguve tiek vērtēta 10 ballu skalā:

- ļoti augsts apguves līmenis (10 — "izcili", 9 — "teicami");
- augsts apguves līmenis (8 — "ļoti labi", 7 — "labi");
- vidējs apguves līmenis (6 — "gandrīz labi", 5 — "viduvēji", 4 — "gandrīz viduvēji");
- zems apguves līmenis (3 — "vāji", 2 — "ļoti vāji", 1 — "ļoti, ļoti vāji").

Ieskaitē studiju kursa apguves līmeņa un prakses sasniegumu vērtējums ir "ieskaitīts" vai "neieskaitīts", vai arī vērtējums 10 ballu skalā. (*MK 29.05.2007. noteikumu Nr.347 redakcijā*)

Par katru apgūto mācību kursu un praksi ieskaita kredītpunktus, ja saņemts vērtējums "ieskaitīts" vai 10 ballu skalā tas nav bijis mazāks par 4 — "gandrīz viduvēji".

Studiju programmas beigās kārtojams valsts noslēguma pārbaudījums – diplomdarba darba aizstāvēšana, kurš tiek novērtēts 10 ballu skalā. Valsts noslēguma pārbaudījumu komisijas sastāvā ir komisijas vadītājs un vismaz četri komisijas locekļi. Komisijas vadītājs un vismaz puse no komisijas sastāva ir nozares darba devēji vai pārstāvji.

Diplomu par augstāko izglītību, kas apliecina iegūto Skolotāja profesionālās kvalifikācijas līmeni, saņem izglītojamais, kurš apguvis programmu un nokārtojis kvalifikācijas eksāmenu, iegūstot tajā vērtējumu, kas nav mazāks par 4 - "gandrīz viduvēji". *(MK 29.05.2007. noteikumu Nr.347 redakcijā)*

3.3. Studējošo prakses nodrošinājums

Studiju programmas koncepcija paredz darba vidē balstītas studijas, tāpēc pedagoģiskās prakses norise ir ļoti nozīmīga studiju daļa. To apliecina arī praksei plānotais studiju programmas apjoms – 20 KP (no 40KP).

Prakse tiek realizēta, studējošajam pilnu studiju gadu esot darba attiecībās ar izglītības iestādi, kurā studentiem tiek nozīmēts mentors, lai atbalstītu studentus iekļaušanās posmā jaunajā darba vidē, kā arī nodrošinātu profesionālu atbalstu prakses laikā. Prakse nodrošina studenta zināšanu, prasmju un kompetenču attīstību atbilstoši studiju programmas mērķiem un reālajām darba vides vajadzībām.

Prakses laikā studenti izstrādā individuālu pētījuma projektu, diskutē par to, tādējādi apliecinot iegūto zināšanu lietošanas prasmes zinātniskās izpētes darbā un spēju patstāvīgi iegūt, atlasīt, analizēt un kritiski vērtēt informāciju no dažādiem avotiem un to izmantot. Izstrādājot pētījuma projektu, studenti izmanto analītisko un kritisko domāšanu, kā arī zinātnisku pieeju problēmu risināšanā un projekta diskusiju laikā demonstrē efektīvas komunikācijas prasmes. Prakses laikā, ievācot izglītības nozares pētījumu datus un piedaloties pētījumos kā dalībnieki, studējošie apliecina izpratni par pētījumu ētiku.

Lai veicinātu tālāko profesionālo pilnveidi, prakses laikā notiek semināri, kuros dažādu mācību iestāžu pārstāvji diskutē ar studentiem par savu profesionālo pieredzi, turklāt studenti iepazīstas ar šo profesionāļu darbu viņu darbavietās.

Ir izstrādāts pedagoģiskās prakses nolikums (skatīt 7.pielikumā), kurā noteikti prakses uzdevumi un norises kārtība. Studējošais pedagoģisko praksi īsteno visa studiju gada laikā, strādājot izglītības iestādē nepilnu darba slodzi, ņemot vērā, ka studiju laiks ir īss un studējošajam nepieciešams gūt pietiekami lielu praktisko pieredzi pedagoģiskajā darbā, kas garantē pedagoģijas

pamatzināšanu, prasmju un kompetenču attīstību, nodrošinot efektīvu teorijas un prakses integrāciju.

Studiju plānojums paredz, ka studijas tiek uzsāktas vasarā. Studējošie pirms darba uzsākšanas izglītības iestādē apmeklē vismaz divas nedēļas ilgas intensīvas ievadstudijas, kas nodrošina sagatavotību pedagoģiskā darba uzsākšanai un nodrošina pamatu turpmākā praksē balstītā studiju satura apguvei. Papildus tam, lai pilnveidotu savas pedagoģiskās un priekšmeta metodikas un didaktikas zināšanas, prasmes un kompetences, studējošais prakses laikā saņem intensīvu individuālu atbalstu no mentora skolā, mācību priekšmeta metodiķa, kā arī LU prakses vadītāja, kas veicina jaunā pedagoga profesionālo izaugsmi. Papildus individuālajam atbalstam tiek realizēts arī atbalsts grupās (savstarpējā mācīšanās) – metodikas mācīšanās grupās gan skolā, gan semināros universitātē.

Pedagoģiskās prakses **mērķis** ir, strādājot par skolotāju un analizējot procesus skolā, attīstīt pedagoģiskajai darbībai nepieciešamo kompetenci un iegūt skolotāja kvalifikāciju.

Praksi īsteno saskaņā ar prakses līgumu, kurā noteikti prakses mērķi, uzdevumi, prakses sasniegumu vērtēšanas kārtība, kā arī pušu pienākumi un atbildība. Prakses mērķi studenti sasniedz, pamatojoties uz iegūtajām zināšanām, prasmēm, iemaņām un iepriekšējās darbības pieredzi.

Prakses vieta ir studenta darba vieta – izglītības iestāde, kurā students ir attiecīgās mācību jomas skolotājs un ar kuru LU ir noslēgts līgums par studējošā prakses nodrošināšanu.

Prakse tiek īstenota darba attiecību formātā konkrētā izglītības iestādē, kur studējošais plāno un vada mācību stundas, par to saņemot darba attiecībās noteikto atalgojumu.

Prakses laikā studentu atbalsta prakses organizators un prakses vadītājs no LU (mācību metodikas studiju kursu mācībspēki), kā arī izglītības iestādes vadītāja norīkots pieredzējis skolotājs – mentors ar prakses vadīšanai atbilstošu kompetenci, vēlams mentora kvalifikāciju.

2. līmeņa profesionālās augstākās izglītības studiju programmas “Skolotājs” pedagoģisko praksi veido 2 daļas (Pedagoģiskā prakse I (10 KP) un Pedagoģiskā prakse II (10 KP)). Arī 1. semestra studijuursos “Skolotāja profesionālā darbība”, “Izglītības psiholoģija” un “Mācību jomas integrētā metodika” ir iekļauti studiju uzdevumi, kuri balstās skolas prakses un pedagoģiskās pašpieredzes analizē, lai topošie skolotāji gūtu informāciju par skolu, mācību darba organizāciju, vērotu un analizētu mācību procesu, kā arī iepazītu audzināšanas darbu skolā un klases audzinātāja darbību.

Studiju kursu saturs plānots tā, lai darba vidē balstītu studiju ietvaros studējošais saņem atbalstu tam, kas konkrētajā pedagoģiskās prakses posmā ir aktuālākais (mācību satura plānošana, efektīvas mācību stundas plānošana, mācību priekšmeta metodika un mācību metožu lietojums,

atbalsts klasvadībā, vērtēšana mācību procesā, sasniegumu analīze, mācību procesa diferencēšana utt.).

Konkrētie pedagogiskās prakses uzdevumi norādīti studiju kursu aprakstos. Tie paredz studentu piedalīšanos prakses semināros, ikdienas darba pienākumu veikšanu skolā, kas ietver mācību stundu plānošanu un vadīšanu, skolēnu mācību sasniegumu vērtēšanu un analizēšanu, reflektēšanu par savu darbu un tā rezultātu izvērtēšanu, izmantojot teorētiskās zināšanas pedagogijā, psiholoģijā un mācību jomas metodikā. Pedagoģiskās prakses laikā nozīmīgs uzdevums ir arī plānot un organizēt pētījumu diplomdarba vai pieredzes darba izstrādei studiju noslēguma posmā skolotāja kvalifikācijas iegūšanai.

Pedagoģiskās prakses laikā nezūd saikne ar LU, jo 1. semestrī prakse noris paralēli studiju procesam, studenti piedalās prakses semināros. Arī “Pedagoģiskās prakses II” laikā paredzēts prakses semināru darbs, tādējādi pedagoģiskā prakse tiek īstenota paralēli visam studiju gadam.

Prakses ievadseminārā prakses vadītājs iepazīstina studentus ar prakses organizācijas vispārīgajiem noteikumiem, prakses organizācijas kārtību, prakses dokumentāciju, prakses saturu. Prakses seminārus vada prakses vadītājs. Studenti sagatavo pārskata dokumentus par praksē veiktajiem uzdevumiem, studenti gatavojas semināram un dalās pieredzē. Tiek analizētas problēmsituācijas un meklēti risinājumi pedagoģiskā procesa pilnveidei.

Prakses semināros ļoti nozīmīga vieta atvēlama studentu pieredzes apmaiņai, jo studentu grupa reizē ir savstarpēja atbalsta un mācīšanās grupa un var būt vērtīgs emocionālais un profesionālais atbalsts studiju procesā un karjeras uzsākšanas laikā.

Skolotāja-mentora uzdevums ir atbalstīt studējošo izglītības iestādes darbības iepazīšanā, regulāri vērot studējošā vadītās mācību stundas un atbalstīt to analīzē un pilnveidē. Mentors sadarbojas ar studējošā prakses vadītāju, regulāri sniedz informāciju par mācību stundās novēroto, sniegtajiem ieteikumiem un studējošā izaugsmi praksē, kā arī seko prakses vadītāja norādēm par mentordarbību. Lai mentora atbalsts studējošajam praksē būtu efektīvs, mentors vēro vismaz 1-2 studenta vadītās mācību stundas mēnesī, paredzot laiku katras mācību stundas analīzei, kā arī regulārām individuāla atbalsta sarunām ar studējošo, pārrunājot sasniegumus un izaicinājumus, sniedzot individuālu atgriezenisko saiti. Kā arī regulāri pārrunā studenta sniegumu ar LU prakses vadītāju.

Studentu atbalsts praksē tiek realizēts arī caur mācīšanās grupām, kur studenti strādā ar aktuālu prakses izaicinājumu risināšanu, saņemot savstarpēju atbalstu studiju grupas ietvaros, tādējādi nodrošinot iespēju studējošajiem gūt atbalstu drošā un profesionālā atbalsta grupā.

Prakses noslēguma seminārā students iepazīstina ar prakses rezultātiem, to izvērtēšanu veic prakses vadītājs. Prakses kopējo vērtējumu veido gan prakses vadītāja un mentora izglītības

iestādē vērtējums par ikdienas mācību procesa plānošanu, vadīšanu un analīzi, gan LU prakses vadītāja vērtējums par vērotajām stundām, prakses dienasgrāmatu un dalību semināros, kā arī studenta pašanalīzes un prezentācijas vērtējums noslēguma seminārā.

Īpaša vērība pedagoģiskās prakses norisē pievēršama sadarbībai starp skolu un augstskolu, studentu un skolotāju, kā arī starp studentiem savstarpēji ar mērķi iepazīt skolotāja darba specifiku, nodrošināt profesionālo prasmju attīstību. LU un izglītības iestādes sadarbība studenta prakses laikā ir potenciāls atbalsts skolotāju mentoru un prakses vadītāju profesionālajai pilnveidei un karjerai.

3.4. Studiju programmas kvalitātes nodrošināšanas sistēma

Īstenojot kvalitātes vadību, LU nodrošina darbību un metožu kopumu, kādā kvalitāte tiek plānota, ieviesta, sistemātiski novērtēta un nepārtraukti pilnveidota, tādējādi sekmējot LU noteikto mērķu sasniegšanu un tās darbībā iesaistīto pušu vajadzību apmierināšanu. LU kvalitātes vadība ieviesta un tiek īstenota kopš 2010.gada, bet kvalitātes politika formulēta kopš 2012.gada. LU kvalitāti definē kā izcilības mēru, kas raksturo spēju apmierināt tās darbībā iesaistīto pušu paredzamās vajadzības, un nodrošināt procesu atbilstību nozares regulējošām un standartu prasībām.

Kvalitātes politika

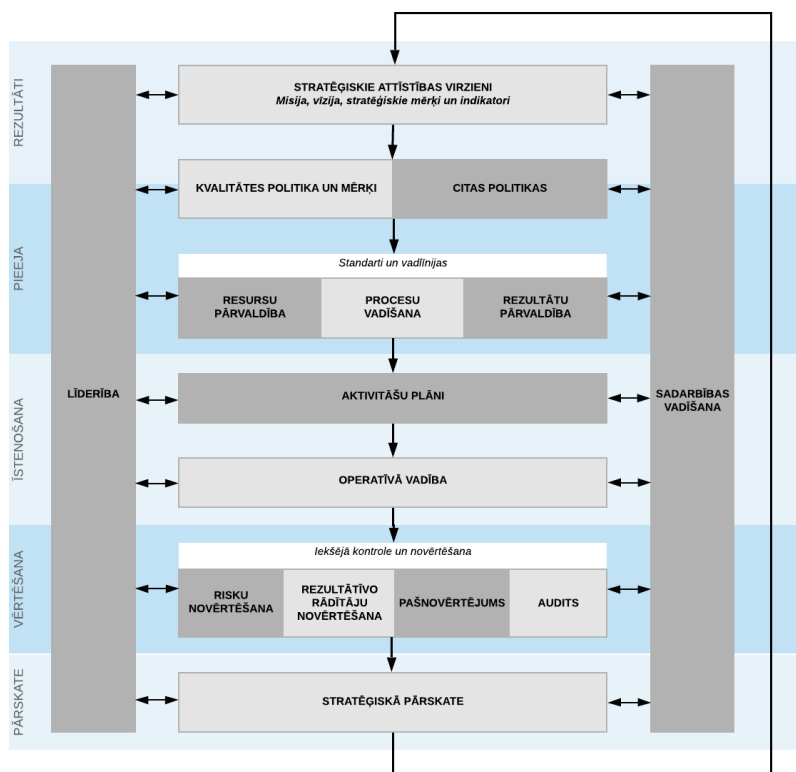
LU **kvalitātes politika** ir nepārtraukta attīstība virzībā uz izcilību, lai nodrošinātu visu ieinteresēto pušu vajadzībām atbilstīgu līdzsvarotu un ilgtspējīgu rezultātu (<https://www.lu.lv/studijukvalitate/saturs/kvalitates-nodrosinasanas-politika-un-pasakumi/>). Šī politika ir ar kvalitāti saistīto principu, mērķu un to sasniegšanai nepieciešamo rīcību kopums, ko LU īsteno atbilstoši augstākajā izglītībā un organizāciju pārvaldībā atzītiem starptautiskiem standartiem. (Skat. 1.att.)

1.attēls. LU kvalitātes politikas modeļa raksturojums.

Kvalitātes politikas mērķis ir sekmēt LU misijas īstenošanu, stratēģisko mērķu sasniegšanu un ilgtspējīgu attīstību, nosakot vadlīnijas un principus, pēc kuriem iespējams nodrošināt nemainīgi augstu darbības kvalitāti. Politika kopā ar citām politikām un procesu kopumu nodrošina LU darbības saskaņotu plānošanu un īstenošanu. Šī politika ir kvalitātes vadības sistēmas sastāvdaļa, tā attiecas uz visām LU darbības jomām un paredz tās īstenošanu visos LU pārvaldības līmeņos.

LU kvalitātes vadības sistēma tiek īstenota atbilstoši visaptverošās kvalitātes vadības principiem TQM (*Total Quality Management*), integrējot izcilības pieeju LU korporatīvās kultūras veidošanā. Visaptverošās kvalitātes vadības īstenošanai LU izmanto starptautiski atzītu un praktiski pielietojamu kvalitātes vadības metodoloģiju – EFQM (*European Foundation of Quality Management*) izcilības modeli. Atsevišķās jomās kvalitātes vadības sistēma tiek padziļināta, nodrošinot nozares aktuālo standartu un ietvaru ievērošanu, t.sk. Eiropas standartu un vadlīniju augstākās izglītības kvalitātes nodrošināšanai Eiropas augstākās izglītības telpā (*The Standards and guidelines for quality assurance in the European Higher Education Area*, turpmāk - ESG) ievērošanu studiju procesa nodrošināšanā. LU kvalitātes vadības cikliskuma un nepārtrauktības nodrošināšanā tiek izmantota starptautiski atzīta metodoloģija “Rezultāti – Pieveca – Īstenošana – Vērtēšana – Pārskate” (angliski: RADAR, *Results – Approach – Deployment – Assessment and Refine*). LU Kvalitātes vadības sistēmas shēma - 2.attēlā.

2.attēls. LU Kvalitātes vadības sistēmas shēma

LU stratēģiskās attīstības virzieni un tajos sagaidāmie **rezultāti** jeb iecerētie darbības mērķi ir noteikti LU Attīstības stratēģijā 2016.-2020. gadam (turpmāk – Stratēģija). Stratēģija izstrādāta, ievērojot Eiropas Savienības un Latvijas plānošanas dokumentos noteiktos attīstības virzienus un prioritātes. Balstoties uz konkurētspējas un SVID analīzi, LU noteikusi rīcības plānu un dažādas programmas mērķu sasniegšanai stratēģiskās attīstības virzienos. Stratēģijā noteikti arī stratēģisko mērķu sasniegšanai veicamie uzdevumi un tam nepieciešamie instrumenti. Atbilstoši noteiktajiem attīstības virzieniem LU attieksme un apņemšanās formulēta svarīgāko jomu politikās (Kvalitātes politika, Personāla vadības politika, Privātuma politika, Finanšu vadības un grāmatvedības politika, Sociālā politika, Atvērtās piekļuves politika, Informācijas tehnoloģiju drošības politika, Valodu politika). Rezultāti ietver galvenos LU darbības rādītājus galvenajos darbības virzienos³⁶, finanšu un pārvaldības jomās un ir saskaņoti ar LU darbībā iesaistīto pušu interesēm (stratēģijas izstrādē tika iesaistīti LU darbībā iesaistīto pušu pārstāvji, tādējādi pārstāvot to intereses). Rezultātu pārvaldībā tiek vākti un analizēti rādītāji - indikatori, kas noteikti stratēģisko mērķu sasniegšanas līmeņa noteikšanai. Tie raksturo sasniegumus, efektivitāti un ilgtspēju, kā arī labu

³⁶ https://www.lu.lv/fileadmin/user_upload/lu_portal/zinas/2018/julijis/LUstrat_Kopsavilk_250517.pdf

sniegumu ilgtermiņā. ³⁷Sasniegumus salīdzina ar citiem, īpaši ar pārākajiem nozarē, vietējā vai plašākā mērogā.

Rezultātu sasniegšanai izvēlētajos stratēģiskajos virzienos, LU izstrādā efektīvas un inovatīvas **pieejas un risinājumus**, integrējot aktuālos standartus un vadlīnijas, kā arī mūsdienīgas metodes resursu vadībā, procesu vadībā un kvalitātes rezultātu mērīšanā. LU vadība nodrošina rezultātu sasniegšanai nepieciešamo priekšnoteikumu radīšanu, kvalitātes nepieciešamības apzināšanos, kā arī politiku novadīšanu līdz darbiniekiem un to ievērošanas nodrošināšanu. LU ieviesta un tiek īstenota procesu vadības sistēma (*QuPeRs*), kuras ietvaros tiek nodrošināta kvalitātes vadības īstenošanai nepieciešamo procesu identificēšana, strukturēšana, procesu izstrāde, to efektivitātes mērīšana, analīze un pilnveide.

Uz stratēģisko mērķu sasniegšanu vērstas **darbības īstenošanai**, LU nodrošina iepriekš kopīgi pieņemtajai politikai atbilstošu pieeju un risinājumu izmantošanu. Darbības tiek plānotas, koordinētas un izvērtētas, veidojot un īstenojot ar stratēģiskajiem rīcības plāniem un programmām saskaņotus aktivitāšu plānus un operatīvas rīcības. Kvalitātes vadības sistēmas efektīva darbība tiek nodrošināta ar ieviestās kvalitātes vadības sistēmas regulāru uzraudzību, nepārtrauktu pilnveidi, kā arī iekšējo auditu veikšanu. LU izmanto uz faktiem balstītu lēmumu pieņemšanas pieeju, izmantojot procesu mērīšanu un rezultātu pārvaldību. LU **novērtē un pilnveido** īstenotās pieejas un risinājumus attiecībā pret stratēģisko mērķu un kvalitātes mērķu indikatoriem. Iekšējo kontroli nodrošina veicot pārskatus un pašnovērtējumus, ieviešot un īstenojot risku vadību un nodrošinot plānveida iekšējo kvalitātes auditu. Balstoties uz iekšējās kontroles rezultātiem LU vadība pieņem atbilstošus lēmumus par nepieciešamo iekšējās kontroles sistēmas un kvalitātes pārvaldības sistēmas pilnveidošanu. LU ieviesta un darbojas rezultātu pārvaldības sistēma, kuras mērķis ir sniegt iespēju uzraudzīt un analizēt LU, tās struktūrvienību un personāla darbību un sniegumu, lai nodrošinātu iespēju novērtēt LU virzību stratēģijā noteikto mērķu sasniegšanā, kā arī salīdzināt LU sniegumu ar citu augstākās izglītības iestāžu sniegumu dažādās darbības jomās un mērogos (LU iekšienē dažādu struktūrvienību ietvaros, nacionālā mērogā, starptautiskā mērogā). Strukturēta rezultātu pārvaldība nodrošina pastāvīgu LU sasniegto rezultātu uzraudzību un iespēju iegūto informāciju izmantot lēmumu pieņemšanā par atbilstošu aktivitāšu īstenošanas nepieciešamību. Galvenie rezultātu pārvaldības lietotāji ir LU vadība, prorektori, fakultāšu, institūtu un struktūrvienību vadītāji. Darbības rādītāju sistēmas lietotāji netieši ir arī citi LU organizatoriskās struktūras dažādu līmeņu darbinieki, kas iesaistīti rādītāju izpildē. Iekšējā kontrole un rezultātu pārvaldība nodrošina uzlabojumu un preventīvu darbību identificēšanu, kā

³⁷ https://www.lu.lv/fileadmin/user_upload/LU.LV/Post_doc_projekti/Pecdoktorantura_3.karta/LU_Attistibas_strategija_2016-2020.pdf

arī stratēģisko mērķu sasniegšanas līmeņa noteikšanu – ikgadējo stratēģisko pārskati, pamatojoties uz tās rezultātiem var tikt pieņemts lēmums par grozījumu nepieciešamību stratēģiskajos mērķos, rīcības plānos, programmās, t.sk. indikatoros.

LU darbībā iesaistītās puses ir vietējās un ārzemju fiziskās vai juridiskās personas, kuras izmanto LU pakalpojumus vai kuru sociālekonomisko situāciju ietekmē LU darbība. Kvalitātes politikas izpratnē klients var būt gan iekšējais – Latvijas Universitātes struktūrvienība vai darbinieks, gan ārējais – Latvijas Universitātes studenti, darba devēji, akadēmiskā sabiedrība, valdība kā sabiedrības pārstāvis kopumā u.c.

LU misijas īstenošanā ievēro šādu tās darbībā iesaistīto pušu intereses un vajadzības:

- Latvijas Republikas Saeima un valdība, Izglītības un zinātnes ministrija un citas valsts pārvaldes iestādes,
- augstākās izglītības kvalitātes nodrošināšanas organizācijas un tās apvienojošās asociācijas,
- LU studējošie, Latvijas studējošie un ārvalstīs studējošie, studējošo pārstāvniecības,
- studētgrībētāji Latvijā un ārvalstīs,
- studējošo un studētgrībētāju vecāki (aizbildņi) un mecenāti,
- Latvijas un ārvalstu augstskolas/koledžas, zinātniskie institūti, sadarbības tīkli, biedrības, akadēmiskas organizācijas,
- LU akadēmiskais un vispārējais personāls,
- industrijas, uzņēmumi un profesionālās asociācijas (darba devēji),
- LU absolventi,
- nevalstiskas organizācijas,
- plašsaziņas līdzekļi,
- sabiedrība.

Kvalitātes nodrošināšanas sistēmas izstrādē un pilnveidē galvenās iesaistītās puses ir darbinieki, studējošie, absolventi, darba devēji, sadarbības partneri un citi klienti.

10.tabula. Galveno LU kvalitātes vadībā iesaistīto pušu un to lomas raksturojums

Iesaistītā puse	Loma kvalitātes pilnveidē	Piemēru raksturojums
Latvijas Republikas Saeima un valdība, Izglītības un zinātnes ministrija (IZM) un citas valsts pārvaldes iestādes	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LU attīstības virzienu saskaņotība ar valsts attīstības politikas nostādnēm; ▪ Resursu nodrošināšana misijas īstenošanai un darbības pilnveidei; ▪ Salīdzinošo datu (nozaru statistikas) nodrošināšana; ▪ Iesaistīšana valsts politikas veidošanā. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Valsts attīstības politikas nostādnes, tautsaimniecības attīstības vajadzības, stratēģiskā specializācijas principi, kvalitātes nosacījumi tiek ņemti vērā: <ul style="list-style-type: none"> - stratēģisko attīstības virzienu, mērķu un indikatoru noteikšanā; - kvalitātes vadības sistēmas veidošanā un procesu īstenošanā; - studiju programmu izstrādē, īstenošanā un aktualizācijā; - budžeta vietu sadalē; - zinātnes virzienu noteikšanā; - tālākizglītības pakalpojumu veidošanā; - ārējā finansējuma apguvē; - u.c.; ▪ Sadarbība augstākās izglītības politikas un standartu dokumentu izstrādes

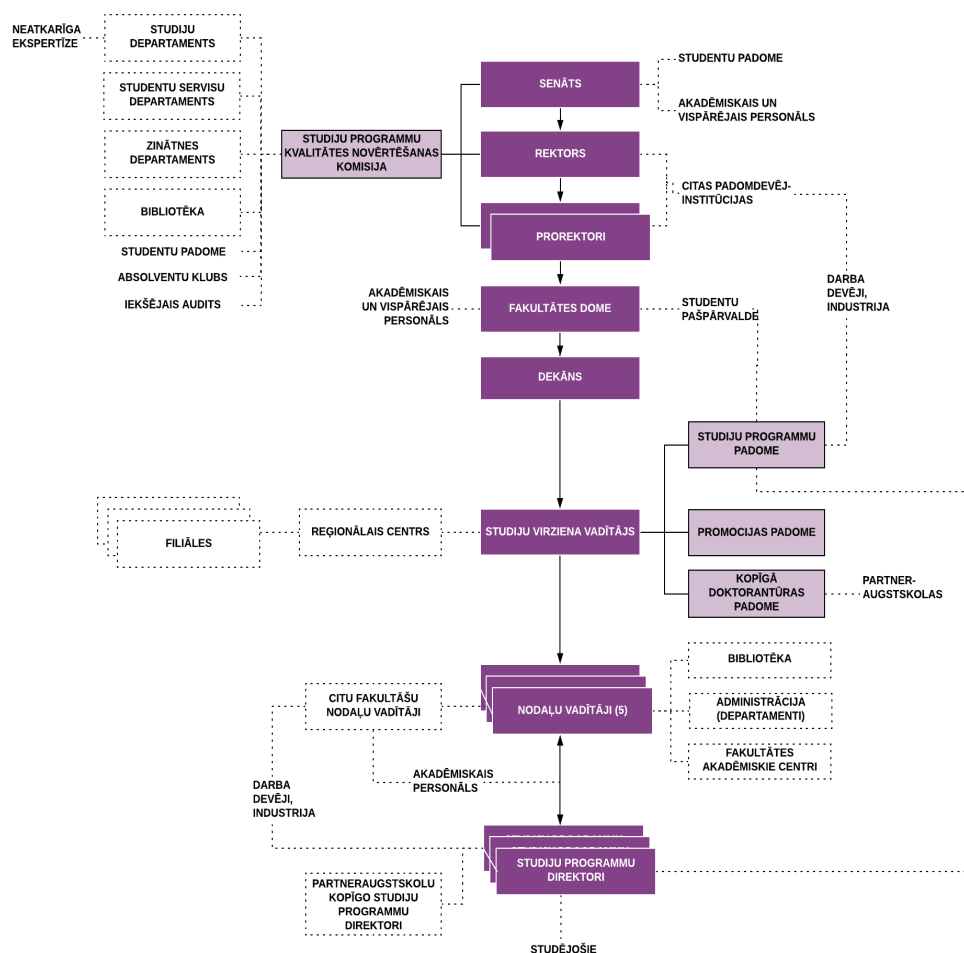
<i>Iesaistītā puse</i>	<i>Loma kvalitātes pilnveidē</i>	<i>Piemēru raksturojums</i>
		darba grupās, komisijās u.c.
<i>Kvalitātes nodrošināšanas organizācijas, t.sk. augstākās izglītības kvalitātes nodrošināšanas organizācijas un tās apvienojošas asociācijas, reitingu veidotāji</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vienotu standartu noteikšana, salīdzināmības nodrošināšana; ▪ Ārējā kvalitātes novērtēšana un kvalitātes garantēšana (akreditēšana, sertificēšana u.c.). 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vietēju un starptautisku kvalitātes standartu ievērošana un integrēšana kvalitātes vadības sistēmā; ▪ Iekšējās un ārējās kvalitātes novērtēšanas nodrošināšana; ▪ Savstarpēja salīdzināšana (reitingi, <i>benchmarks</i>); ▪ Dalība kvalitātes kritēriju un standartu izstrādē un pilnveidē (dažādās ārējās darba grupās, piemēram profesionālo standartu izstrādei, citu augstākās izglītības iestāžu studiju virzienu novērtēšanās u.c.); ▪ U.c.
<i>LU akadēmiskais un vispārējais personāls</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Atbilstošas kvalitātes nodrošināšana; ▪ Iesaiste kvalitātes kultūras veidošanā; ▪ Iesaiste stratēģiskajā plānošanā un kontrolē; ▪ Iesaiste kvalitātes novērtēšanā/izvērtēšanā; ▪ Iesaiste kvalitātes pilnveides vajadzību noteikšanā, plānošanā un īstenošanā. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Iesaiste stratēģisko attīstības virzienu, mērķu, indikatoru, kā arī kvalitātes elementu noteikšanā, saskaņošanā un īstenošanā; ▪ Pārstāvniecība galvenajās lēmēj institūcijās, ekspertīzēs, padomēs, komisijās, darba grupās u.c.; ▪ Dalība darbinieku aptaujās, pašnovērtējumu veikšana un profesionālās attīstības plānošana ▪ Resursu un procesu kvalitātes nodrošināšana atbilstoši saistošajām prasībām; ▪ Nepieciešamo mērījumu nodrošināšana un to izmantošanas lēmumu pieņemšanā nodrošināšana; ▪ Atgriezeniskās saites sniegšana darbiniekiem par stratēģisko mērķu izpildi, U.c. ▪ Studējošo pašpārvaldes iesaiste stratēģisko attīstības virzienu, mērķu, indikatoru, kā arī kvalitātes elementu noteikšanā, saskaņošanā un īstenošanā; ▪ Studējošo pārstāvniecība galvenajās lēmēj institūcijās, ekspertīzēs, padomēs, komisijās, darba grupās u.c. (piemēram, ekspertu no studējošo vidus iesaiste studiju programmu regulārā iekšējā novērtēšanā un jaunu studiju programmu izveidē); ▪ Visu studējošo apmierinātības monitorings (anketēšana), sūdzību un ieteikumu izskatīšana, atgriezeniskās saites nodrošināšana; ▪ Regulāra sadarbība ar Studējošo pašpārvaldi, informēšana par aktualitātēm, saskaņošana, kopīgu pasākumu organizēšana, dalība Studentu pašpārvaldes pasākumos; ▪ Studējošo karjeras informācijas un veiksmes stāstu apkopošana un popularizēšana; ▪ U.c.
<i>LU studējošie</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Iesaiste attīstības virzienu plānošanā; ▪ Iesaiste kvalitātes novērtēšanā; ▪ Iesaiste kvalitātes pilnveides vajadzību noteikšanā. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Absolventu pārstāvju iesaiste Padomnieku konventā, padomju un komisiju darbā, konsultēšanās ar absolventiem (piemēram, iesaiste Stratēģiskās padomes darbā, studiju programmu regulārā iekšējā novērtēšanā un jaunu studiju programmu izveidē, attīstības pasākumu plānošanas un koordinācijas grupās); ▪ Visu absolventu apmierinātības monitorings, beidzot studijas (anketēšana); ▪ Absolventu karjeras (plānots – arī nodarbinātības un atalgojuma līmeņa), veiksmes stāstu monitorings; ▪ Regulāra sadarbība ar Absolventu klubu, informēšana par aktualitātēm, saskaņošana, kopīgu pasākumu organizēšana, dalība Absolventu kluba pasākumos; ▪ Absolventu iesaiste studiju programmu īstenošanā (studiju kursu vadīšana, vieslekciju sniegšana, darbu vadīšana, dalība valsts novērtēšanas komisijās, prakses vadīšanā); ▪ U.c.
<i>LU absolventi</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Iesaiste attīstības virzienu plānošanā; ▪ Iesaiste kvalitātes novērtēšanā; ▪ Iesaiste kvalitātes pilnveides vajadzību noteikšanā. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Darba devēju apmierinātības monitorings (anketēšana, reitingi); ▪ Darba devēju iesaiste studiju programmu iniciēšanā un īstenošanā (studiju kursu vadīšana, vieslekciju sniegšana, darbu vadīšana, dalība pārbaudījumu komisijās, prakses nodrošināšanā, lietišķo pētījumu organizēšanā; ekskursiju organizēšanā uz uzņēmumiem; ▪ Darba devēju pārstāvju iesaiste Padomnieku konventā, padomju un komisiju darbā, konsultēšanās ar darba devējiem un tos apvienojošām organizācijām (piemēram, iesaiste Stratēģiskās padomes darbā, studiju programmu regulārā iekšējā novērtēšanā un jaunu studiju programmu izveidē, attīstības pasākumu plānošanas un koordinācijas grupās); ▪ Sadarbības vadīšana, stratēģiskā partnerība, karjeras dienu organizēšana; ▪ Darba devēju iesaiste pētniecības virzienu definēšanā un pētījumos; ▪ Daba devēju iesaiste prakses aizstāvēšanas komisijās; ▪ U.c.
<i>Darba devēji/ industrija</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Iesaiste attīstības virzienu plānošanā; ▪ Iesaiste kvalitātes novērtēšanā; ▪ Iesaiste kvalitātes pilnveides vajadzību noteikšanā. 	
<i>Sadarbības partneri</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Iesaiste attīstības virzienu plānošanā ▪ Iesaiste resursu un procesu kvalitātes un efektivitātes nodrošināšanā; ▪ Atgriezeniskās saites sniegšana par industrijas vajadzībām un kvalitātes kritērijiem. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Iesaiste pētniecības virzienu definēšanā un pētījumu veikšanā; ▪ Iesaiste sadarbības projektu iniciēšanā un īstenošanā (piemēram, efektīvas sadarbības projekti); ▪ Sadarbība resursu koplietošanā (jaunā kompleksa laboratoriju, auditoriju izmantošana); ▪ Dalība nozaru asociācijās; ▪ U.c.

<i>Iesaistītā puse</i>	<i>Loma kvalitātes pilnveidē</i>	<i>Piemēru raksturojums</i>
<i>Citi klienti (t.sk. Bibliotēkas, tālākizglītības pakalpojumu, viesnīcas pakalpojumu u.c.)</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Iesaiste kvalitātes novērtēšanā. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Apmierinātības monitorings

LU padomdevēja institūcijas statusā LU darbojas rektora izveidota **Kvalitātes konsultatīvā komisija** (turpmāk – Kvalitātes vadības komisija), kura konsultē rektoru, kvalitātes vadītāju, iekšējo auditoru un par rezultātu pārvaldību atbildīgo vadošo ekspertu LU kvalitātes pilnveides jautājumos. Tās darbības mērķis ir veicināt LU kvalitātes vadības sistēmas attīstību, tās saskaņošanu ar aktuālajām nozares prasībām, kvalitātes vadības standartiem un vadlīnijām, LU stratēģiskajiem attīstības virzieniem, kā arī darba devēju, LU studējošo un Latvijas sabiedrības interesēm. Kvalitātes vadības komisijā darbojas vismaz pa vienam pārstāvim no LU fakultātēm, LU zinātniskajiem institūtiem, LU akadēmiskajiem centriem, LU studējošajiem, LU Studiju departamenta, LU Zinātnes departamenta, LU Personāla departamenta, neatkarīgiem kvalitātes vadības ekspertiem, darba devējiem, kā arī sociālajiem partneriem. Komisijas galvenās tiesības ir uzklaut pārskatus par LU kvalitātes vadības sistēmas attīstību, paust LU ieinteresēto pušu viedokli ar LU kvalitātes vadības sistēmu saistītos jautājumos, informēt par aktualitātēm un labāko pieredzi kvalitātes vadības jomā, norādīt uz LU kvalitātes vadības sistēmas pilnveidojamajām jomām, ierosināt LU par kvalitāti atbildīgo darbinieku rīcību u.c. Komisijas pienākumos ietilps izskatīt un apspriest LU kvalitātes vadības sistēmas konceptuālo dokumentu projektus (t.sk. Kvalitātes politiku un Kvalitātes rokasgrāmatu), konsultēt LU rektoru, kā arī kvalitātes vadītāju, iekšējo auditoru un par rezultātu pārvaldību atbildīgo vadošo ekspertu par darbībām LU kvalitātes vadības sistēmas pilnveidei, popularizēt LU kvalitātes vadības sistēmas ieguvumus u.c.

Studiju kvalitātes nodrošināšanas sistēma.

Studiju virziena pārvaldībā un studiju procesa kvalitātes nodrošināšanā ir iesaistītas dažāda līmeņa LU pārvaldes institūcijas, padomdevēj institūcijas, kā arī studiju virziena vadītājs, fakultātes nodaļu vadītāji, studiju programmu direktori, LU administrācija, LU studentu pašpārvalde un arī studiju programmās studējošie un absolventi (*skatīt 3.att.*).

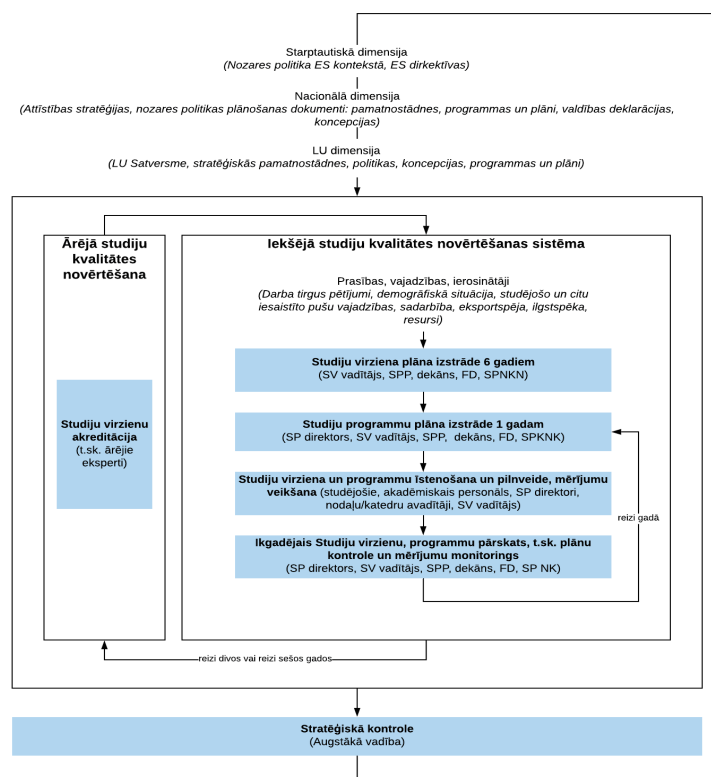

3. attēls. Studiju virziena pārvaldība Latvijas Universitātē

Studiju programmu direktoru atbildības sfēra saistīta ar studiju programmas izstrādes un īstenošanas nodrošināšanu, studiju programmas pārskatīšanu, izvērtēšanu un pilnveidi (*Senāta lēmums Nr. 249 "Noteikumi par Latvijas Universitātes studiju programmas direktoru" 25.05.2009.*). Savukārt studiju virziena vadītājs nodrošina studiju virziena pārskatīšanu, izvērtēšanu un tā attīstības plānošanu, studiju virziena ārēju novērtēšanu, kā arī sadarbības veicināšanu starp studiju virzienā īstenoto studiju programmu direktoriem un akadēmisko personālu. Studiju programmu padomes funkcijās ietilpst studiju virziena un tajā iekļauto studiju programmu attīstības veicināšana, t.sk. kvalitātes nodrošināšanas un pilnveides pārskatu, jaunu studiju programmu izveides un studiju programmu izmaiņu izvērtēšana (*Senāta lēmums Nr. 248 "LU Studiju programmu padomes nolikums" 25.05.2009.*). Fakultātes dekāns atbildīgs par fakultātes studiju darba organizēšanu, saimniecisko, finanšu darbību un lietvedību (*LU Satversme, apstiprināta LU Satversmes sapulces sēdē 29.03.1996*). Fakultātes domes kompetencē ir apstiprināt studiju programmu izmaiņas, kā arī izvērtēt kvalitātes nodrošināšanas un pilnveides pārskatus (*LU Satversme, apstiprināta LU Satversmes sapulces sēdē 29.03.1996*). LU Studiju

programmu kvalitātes novērtēšanas komisija (turpmāk – SPKNK) izvērtē jaunās studiju programmas, būtiskas izmaiņas esošajās studiju programmās, kā arī izvērtē un apstiprina kvalitātes nodrošināšanas un pilnveides pārskatus, sniedzot ieteikumus fakultātes domei un LU vadībai par programmu turpmāko attīstību u. c. (LU rīkojums Nr. 1/151 “LU Studiju programmu kvalitātes novērtēšanas komisijas nolikums” 05.04.2016.). Konceptuālos studiju procesu reglamentējošos dokumentus, studiju virzienu pašnovērtējuma ziņojumus u.c. izvērtē un apstiprina LU Senāts. (LU Satversmes sapulces lēmums Nr. 6 “LU senāta nolikums” 10.05.2001.).

LU ir izveidota **studiju virzienu un tajos ietverto studiju programmu kvalitātes novērtēšanas un pilnveidošanas sistēma**, kura iekļaujoties LU kvalitātes vadības sistēmā, garantē visu studiju virziena pārvaldības līmeņu atbildīgo iesaisti regulārā studiju kvalitātes novērtēšanā, plānošanā un pilnveidē. Studiju virziena kvalitātes iekšējo kontroli realizē virzienā esošo studiju programmu direktori, studiju virziena vadītājs, Studiju programmu padomes, dekāns, fakultāšu domes, SPKNK, ārējās kvalitātes novērtēšanas gadījumā – arī LU Senāts, visos līmeņos iesaistot studentu pašpārvaldi. Studiju kvalitātes novērtēšana balstās uz plānošanas un pārskatīšanas cikliem gan studiju virziena, gan katras studiju programmas dimensijā (*skat. 4.att.*).

Saīsinājumi:

FD – Fakultātes dome

SP direktors – Studiju programmas direktors

4.attēls. LU Studiju virzienu kvalitātes novērtēšanas un pilnveidošanas sistēma

Studiju virziena pilnveides aktivitātes tiek plānotas sešu gadu periodam balstoties uz LU Attīstības stratēģiju, nozares un darba tirgus tendencēm, studiju virziena rezultātiem, iesaistīto pušu vajadzībām, kā arī iekšējā un ārējā (akreditācijā, licencēšanā) kvalitātes novērtēšanā sniegtajiem ieteikumiem. **Studiju programmu plāni** tiek izstrādāti katram gadam saskaņā ar studiju virziena attīstības plānu 6 gadiem un ņemot vērā aktuālās situācijas.

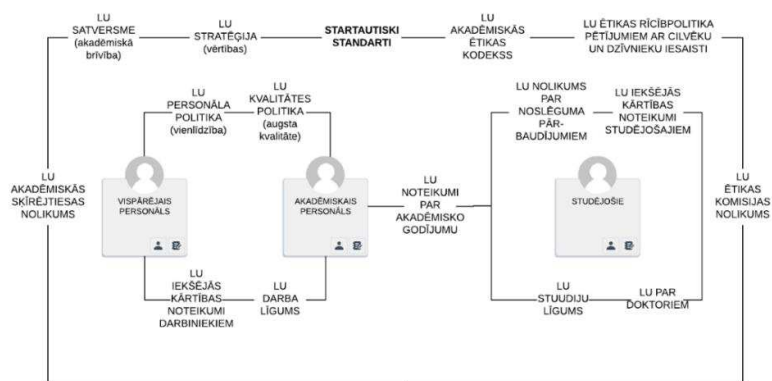
Studiju programmu īstenošana notiek saskaņā ar LU augstākās izglītības kvalitātes nodrošināšanas procedūrām. Tās LU tiek identificētas, formalizētas un ieviestas atbilstoši Latvijas likumdošanas prasībām, ESG standartiem un vadlīnijām, kā arī iekšējai nepieciešamībai. Studiju programmu īstenošanas kārtību nosaka LU iekšējie tiesību akti, tajā skaitā par:

- jaunu studiju un izglītības programmu sākšanu;
- uzņemšanas nosacījumiem, imatrikulāciju un reģistrēšanos studijām;
- studiju kursu un moduļu, studiju prakšu plānošanu, īstenošanu un aktualizēšanu;
- pārbaudījumu, gala pārbaudījumu organizēšanu un rotācijas norisi;
- eksmatrikulāciju, diploma un apliecinājumu izsniegšanu;
- iepriekš iegūtās izglītības vai profesionālās pieredzes pielīdzināšanu;
- studiju programmu pašnovērtēšanas procesu;
- studējošo priekšlikumu un sūdzību iesniegšanu, administratīvo lēmumu apstrīdēšanu;
- promocijas procesu.

LU **jaunu studiju programmu izveide** notiek saskaņā ar LU Studiju programmu un tālākizglītības programmu nolikumā (*Senāta lēmums Nr. 102, apstiprināts 24.04.2017*) noteikto kārtību un ietver vairākus posmus:

- studiju programmas koncepcijas izstrāde, saskaņojot ar jomas prorektoru un fakultātes dekānu, un tās apstiprināšana fakultātes domē;
- studiju programmas koncepcijas izvērtēšana, piesaistot ekspertus, un apstiprināšana LU Studiju programmu kvalitātes novērtēšanas komisijā (SP KNK);
- pilna apjoma studiju programmas izstrāde, izvērtēšana, piesaistot ekspertu, un apstiprināšana gan fakultātes domē, gan SP KNK un LU Senātā.

Studiju programmas ietvaros tiek nodrošināta konsekventa **akadēmiskā godīguma principu ievērošana** studējošo un personāla rīcībā, nepieļaujot maldināšanu un krāpšanos, nodrošinot objektivitāti, atbildību, veicinot savstarpēju cieņu un uzticēšanos, tādējādi sekmējot Latvijas izglītības un zinātnes kvalitāti un prestižu (*skatīt 5.att.*).

5.attēls. LU akadēmiskā godīguma dokumentācija

LU sistemātiski tiek nodrošināšana atbilstošu mērījumu veikšana, tai skaitā ieinteresēto pušu apmierinātības līmeņa noteikšanai. Studiju procesa novērtēšanai LU ir noteikta regulāro aptauju organizēšanas kārtība. Anketēšana tiek nodrošināta centralizēti, studentu anketēšana – anonīmi.

Regulāri tiek organizētas šādas **aptaujas**:

- pirmā studiju gada studējošo aptauja par studiju uzsākšanu;
- pirmā studiju gada studējošo aptauja par pirmo studiju pieredzi;
- aptauja par studiju kursiem un mācībspēku darbu, tajā skaitā, aptauja par studiju praksi un aptauja par kursa darbiem un noslēguma darbiem (turpmāk – aptauja par kursiem);
- pēdējā studiju gada studējošo aptauja par studiju programmu;
- aptauja tiem studējošajiem, kuri izteikuši vēlmi pārtraukt studijas pēc pašu vēlēšanās, vai tiem, kuri jau ir pārtraukuši studijas, turpmāk – studijas pārtraukušo aptauja;
- absolventu aptauja;
- darba devēju aptauja.

Mērījumu rezultāti tiek izmantoti operatīvu uzlabojumu veikšanai atbilstošas kompetences akadēmiskā personāla nodrošināšanai, studiju procesa plānošanas, studentu servisa nodrošināšanas u.c. pilnveidei, kā arī attīstības plānošanai.

Regulārai studiju programmu analīzei un aktualizācijai, kā arī studiju procesa pilnveides nepieciešamību noteikšanai tiek īstenotas daudzveidīgas aktivitātes, t.sk. aktīva starptautiskā sadarbība ar analogām studiju programmām ārvalstīs, darba devēju un sociālo partneru iesaiste studiju satura izveidē, līdzdalība studentu sasniegumu novērtēšanā visa studiju procesa laikā,

kvalifikācijas darbu izstrādē, praktisku pētījumu nodrošināšanā u.c. Starp virziena programmu realizācijā iesaistītajiem pasniedzējiem tiek nodrošināta sadarbība, tostarp tiek īstenots savstarpējs mācībspēku novērtējums (hospitēšana) un mācībspēku novērtēšana fakultātes nodaļās. Vienlaikus tiek nodrošināta nepārtrauktas atgriezeniskās saites uzturēšana iesaistīto pušu informēšanai par studējošo un absolventu sasniegtajiem mācīšanās rezultātiem un kompetenci, kā arī apmierinātības rādītājiem.

Ik gadu tiek nodrošināta studiju virziena attīstības plāna 6 gadiem un studiju programmas plāna 1 gadam pārskate, tai skaitā izvērtējot aktuālos mērījumu rezultātus. Šī informācija tiek analizēta **Studiju virziena ikgadējā pārskatā** (turpmāk – Pārskats, tā kārtība apstiprināta ar *LU rīkojumu Nr. 1/255 “Par studiju virzienu ikgadējo pārskatu” 13.07.2018.*), kura sagatavošanu vada studiju virziena vadītājs, iesaistot studiju programmu direktorus. Studiju programmu pārskatīšanas mērķis ir to satura un īstenošanas kvalitātes novērtēšana un pilnveide. Pārskatā tiek atspoguļota un analizēta programmu īstenošana, aktualitātes, atspoguļotas programmu izmaiņas un pilnveides process, ieinteresēto pušu vērtējums. Pārskats tiek izvērtēts Studiju programmas padomē, kā arī pēc saskaņošanas ar fakultātes dekānu – apstiprināts fakultāšu domēs. Pēc pārskata atbilstības kontroles Studiju departamentā, tas tiek virzīts izvērtēšanai Studiju programmu kvalitātes nodrošināšanas komisijā (turpmāk – SPKNK). Komisijas izvērtēšanas procesā tiek iesaistīti gan iekšējie, gan ārējie eksperti.

Tas viss kopā liecina, ka LU ir izstrādāts loģisks un pārbaudīts studiju procesa kvalitātes pārraudzības modelis, kurā ir iesaistītas gan dažāda līmeņa pārvaldes institūcijas un vadītāji, mācībspēki, studiju programmu direktori, LU studentu pašpārvalde un arī katras studiju programmas studējošie un absolventi.

Ņemot vērā programmas unikalitāti, t.i., praksē balstītas studijas, sadarbībā ar nodibinājumu „Iespējamā misija” ir izstrādātas jaunas, dinamiskas izvērtēšanas pieejas un rīki, kas ļautu programmu novērtēt daudzpusīgi, bieži un elastīgi. Aptaujas tiks savienotas ar pašvērtējumiem, kas ļautu katrai iesaistītajai pusei (studējošiem, mentoriem, mācībspēkiem u.c.) efektīvāk virzīt savu profesionālo izaugsmi. Izvērtējuma anketas nav garas, lai neapgrūtinātu to aizpildītājus. Aptaujāšana tiks veikta piecas reizes (vasaras mācības, I semestris, II semestris, indukcijas gada 1.semestris, indukcijas gada 2.semestris³⁸) par katru programmas komponenti (kursu, metodikas vai mācību grupas vadītājs, mentora darbs, izglītības iestādes novērtējums), kas ļauj ātri ievākt datus un reaģēt. Aptaujas tiek ievāktas centralizēti. Tas ļauj novērtēt atsevišķus programmas aspektus, piemēram, sadarbību ar studentu vērtē - mentors, mācību grupu vadītājs, prakses

---

³⁸ Atbildīgie par anketēšanu indukcijas gadā būs tikai nodibinājums „Iespējamā misija”

vadītājs. Nepietiekamas kvalitātes radītu problēmu risināšanai paredzēti vairāki posmi: pirmā nepietiekamā (zem $\frac{3}{5}$) vidējā vērtējuma (aptauju kopsummā par konkrētu aspektu kādā no 5 periodiem) gadījumā, balstoties uz anketu rezultātiem, studiju programmas direktors tiekas ar mācībspēku un aicina viņu iesaistīties profesionālajā pilnveidē. Tāpat arī pašvērtējums, kas jāveic katrai programmā iesaistītai pusei, ir vērsts uz izagsmi. Taču pēc nākamā vidējā izvērtējuma, kas ir nepietiekams (zem $\frac{3}{5}$), ir jāiesaista attiecīgās fakultātes dekāns vai nodaļas vadītājs, lai kopīgi definētu problēmas būtību un lemtu par tālākām darbībām. Pēc trešā nepietiekamā vidējā vērtējuma (zem $\frac{3}{5}$) ir jāraksta iesniegums par radušos situāciju, minot situācijas detaļas, kā rezultātā jāizvērtē mācībspēka atbilstība programmai un iespēju turpināt darbu.

3.5. Ieinteresēto pušu iesaiste studiju programmas pilnveidē

Latvijas Universitātes kvalitātes vadības politika ietver studentu līdzdalību studiju procesa novērtēšanā un pilnveidē. Studiju programmas izstrādē iesaistīti līdzšinējie studenti, kas šobrīd studē profesionālajā bakalaura studiju programmā “Skolotājs” un ir 2. un 3. kursa studenti, un uzsākuši darba gaitas izglītības iestādē. Studenti norādīja iespējamus uzlabojumus un aktualitātes, kas būtu jāiekļauj studiju programmā, ņemot vērā pēdējo divu gadu laikā realizēto pieeju arī bakalaura studiju programmā īstenot praksē balstītas studijas, katrā studiju semestrī studentiem dodot iespēju doties uz izglītības iestādēm un iegūt nepieciešamās zināšanas un prasmes praksē, identificēt, analizēt un rast iespējamus risinājumus mikrovidē esošām problēmām. Studentu sniegtie ieteikumi tika ņemti vērā studiju programmas izstrādē, aktualizējot prakses nozīmīgumu studiju procesā.

Kvalitātes vadības sistēmas sastāvdaļa ir studentu aptaujas. Aptaujas ir instruments, ar ko LU palielina studējošo ietekmi uz studiju procesa un tā organizēšanas pilnveidi un kvalitātes nodrošināšanu, ko var raksturot kā līdzdarbību studiju kvalitātes uzlabošanā. Beidzot studiju programmu, studentiem nepieciešams aizpildīt studiju programmas noslēguma aptauju, kurā students var izteikt savu viedokli par studiju programmu kopumā, tās kvalitāti un iegūtajām zināšanām un prasmēm, kas ilgtermiņā būs nepieciešamas profesionālajā darbībā. Minētās aptaujas studentiem jāaizpilda obligāti, to nosaka LU rektora I. Muižnieka rīkojums Nr. 1/8 “Par grozījumiem LU 22.08.2016. rīkojumā Nr. 1/334 “Par regulāro aptauju organizēšanas kārtību studiju procesa novērtēšanai Latvijas Universitātē”” 13.01.2017.³⁹, tādējādi nodrošinot visu studentu viedokļu apkopojumu, sekmējot iespējas monitorēt studiju programmu kvalitāti. Latvijas

---

³⁹ Par grozījumiem LU 22.08.2016. rīkojumā Nr. 1/334 "Par regulāro aptauju organizēšanas kārtību studiju procesu novērtēšanai Latvijas Universitātē ". Latvijas Universitātes rektora rīkojums Nr. 1/8. Pieņemts 13.01.2017.

Universitātes Informatīvajā sistēmā studenti nevar reģistrēties nākamajam studiju semestrim, ja nav veikta studiju kursu novērtēšana. Līdzīgi ir ar studiju programmas noslēguma aptauju, kas studentiem ir jāaizpilda pirms noslēguma darba augšupielādes. Ja aptauja nav aizpildīta, students nevar augšupielādēt noslēguma darbu un tādejādi studentam tiek liegta iespēja nodot noslēguma darbu un beigt studiju programmu. Latvijas Universitātes Informatīvās sistēmas uzstādījumi ļauj saņemt no visiem studentiem viedokli par studiju programmu, tādejādi veicinot iespēju pilnveidot studiju programmu.

Līdz šim studiju kursu novērtējumu izskatīja studiju programmas direktors, kuram ir pieeja šīm aptaujām apkopotā veidā, un veica pārrunas ar docētājiem, ja tas nepieciešams, lai veiktu izmaiņas kursa saturā, organizācijā vai izskatītu iespēju docētāju maiņai. Arī turpmāk plānots ņemt vērā studentu kursu un programmas izvērtējumu, pieņemot uz studiju programmas attīstību vērstus lēmumus.

Studējošajiem ir iespēja ne tikai izteikt savu viedokli un priekšlikumus, aizpildot aptaujas, bet arī izteikt savus priekšlikumus vai sūdzības rakstiski. Studiju procesa kvalitātes nodrošināšanai LU ir izstrādāta “Studējošo priekšlikumu un sūdzību iesniegšanas un izskatīšanas kārtība” (18.02.2002. Nr. 1/21)⁴⁰. Kārtība paredz, kādā formā, par ko un kam iesniedzamas sūdzības un priekšlikumi, kā tie reģistrējami un izvērtējami. Priekšlikumus un sūdzības par studiju saturu un kvalitāti jāiesniedz LU rektoram, par akadēmisko kalendāru – mācību prorektoram, savukārt fakultātes dekānam par nodarbību sarakstu, studiju organizāciju fakultātē vai fakultātes īstenoto studiju programmu kvalitātes pilnveidošanu. Atbildes priekšlikumu vai sūdzību iesniedzējiem tiek sniegtas 15 darba dienu laikā vai 30 darba dienu laikā, ja ir nepieciešama papildu informācija.

Studējošajiem ir iespēja ne tikai izteikt priekšlikumus un sūdzības par studiju procesa organizēšanu un saturu, izteikt savu viedokli par studiju kursiem un novērtēt studiju programmas kvalitāti kopumā, bet arī saskaņā ar “Studiju kursu pārbaudījumu organizēšanas kārtību Latvijas Universitātē” (29.06.2015. Nr. 211)⁴¹ iesniegt sūdzību par studiju kursu starppārbaudījumu un pārbaudījumu procesuālās norises vai vērtēšanas kārtības pārkāpumiem. Ir noteikta sūdzību izskatīšanas kārtība.

LU ievēro demokrātijas, līdzdalības un līdzatbildības principus studiju procesa organizēšanā un nodrošināšanā. Studentiem ir tiesības iesniegt apelāciju par noslēguma pārbaudījuma norisi vai par to, ka dekāns nav devis atļauju kārtot noslēguma pārbaudījumus. Izstrādātais “Nolikums par noslēguma pārbaudījumiem Latvijas Universitātē” (27.12.2011. Nr. 183)⁴² nosaka kārtību, kādā

⁴⁰ Studējošo priekšlikumu un sūdzību iesniegšanas un izskatīšanas kārtība. Latvijas Universitātes rīkojums Nr. 1/21. Pieņemts 18.02.2002.

⁴¹ Studiju kursu pārbaudījumu organizēšanas kārtība Latvijas Universitātē. Latvijas Universitātes Senāta lēmums Nr. 211. Pieņemts 29.06.2015.

⁴² Nolikums par noslēguma pārbaudījumiem Latvijas Universitātē. Latvijas Universitātes Senāta lēmums Nr. 183. Pieņemts 27.11.2011.

studējošajam ir tiesības iesniegt apelāciju apelācijas komisijai vai sūdzību rektoram par apelācijas komisijas lēmumu.

Studentiem ir iespēja ne tikai rakstiski izteikt savus priekšlikumus un sūdzības, kuru izvērtēšanas lēmumus izskata un izvērtē reizi gadā dekānu pārskatos, turklāt visas sūdzības un priekšlikumi tiek reģistrēti struktūrvienībās vai komisijās, kurās tie tiek iesniegti, kā arī atzīmēti sūdzību izskatīšanas rezultāti un pieņemtie lēmumi, bet arī savus priekšlikumus un sūdzības izteikt vai rakstiski iesniegt studiju programmas direktoram. LU PPMF pēdējo 5 gadu laikā ir vērojama cieša studiju programmu direktoru un studentu sadarbība studiju procesa uzlabošanai, kā piemēram, studiju programmas direktoru un studentu vakari, kad tiek pārrunāts studiju process. Studiju programmas direktoru un studentu sadarbība ir uzteicama, turklāt tā ir sekmējama arī turpmāk, mudinot studentus iesaistīties studiju procesa pilnveidē.

IV. Mācībspēki

4.1. Mācībspēku atlases kritēriji

Studiju programmas viens no nozīmīgākajiem kvalitātes nodrošināšanas faktoriem ir mācībspēki, kuri ir augsti kvalificēti speciālisti attiecīgo zinātņu nozaru, tostarp arī izglītības zinātņu teorētisko nostādņu jautājumos, bet arī praktiķi, un ir līdz šim darbojušies, realizējot profesionālās bakalaura, profesionālās maģistra un otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības studiju programmas “Skolotājs”. Mācībspēki, kas ir strādājuši ar topošajiem skolotājiem un esošo skolotāju tālākizglītībā, sekmīgi spēj sabalansēt teorētiskos un praktiskos jautājumus, akcentējot zināšanas, kas nepieciešamas skolotājiem profesionālajā darbībā.

Darba vidē balstītas studijas rada nepieciešamību nepieciešamību ne tikai pēc zinošiem mācībspēkiem, kas seko līdzi jaunākajām aktualitātēm teorētiskajā literatūrā nozarē, bet arī pēc teorētiķa-praktiķa, kas orientējas aktuālajos izglītības jautājumos skolas, novadu, valsts un Eiropas mērogā.

Lai nodrošinātu kvalitatīvu un inovatīvu studiju programmas īstenošanu, programmā iesaistāmo mācībspēku atlasei izmantoti vairāki kritēriji, lai studiju kursus vadītu kvalificēti, zinātniski un metodiski sagatavoti docētāji, noteiktās studiju jomas speciālisti, kuri savā darbā izmanto mūsdienīgas pieejas.

Kā obligātie mācībspēku atlases kritēriji ir:

1. mācībspēku kvalifikācijas atbilstības normatīvo aktu noteiktajām prasībām;
2. zinātniskās pētniecības virziens/intereses atbilst studiju programmas/kursa saturam;
3. atbilstošas valsts valodas un svešvalodu zināšanas.

Tāpat studiju programmas realizācijā iesaistāmo mācībspēku radošajai un zinātniskajai biogrāfijai jāapliecina vismaz viena no turpmāk minētajiem papildkritērijiem izpildi, ņemot vērā docējamā kursa specifiku:

1. profesionālā pilnveide augstskolu didaktikas /mācību metodikas jomā;
2. praktiska pieredze darbā skolā (vai citā izglītības iestādē);
3. zinātniskā/ praktiskā pieredze skolas pedagoģijā, iekļaujošajā izglītībā,;
4. piedalīšanās konferencēs, pētnieciskajos projektos;
5. dalība Eiropas Sociālā fonda projektā “Kompetenču pieeja mācību saturā”;
6. radošā darbība mākslinieciskās jaunrades jomā.

Studiju programmā iesaistītā akadēmiskā personāla nodrošināšanā ir nepieciešama izteikta orientācija uz inovācijām izglītības jomā, teorijas un prakses sasaistes nodrošināšanu, atbalstu

darba vidē balstītai skolotāju izglītībai, lai efektīvi rosinātu skolotāja profesionālās kompetences apguvi studiju procesā.

Informācija par studiju procesā iesaistītajiem mācībspēkiem apkopota 10.pielikumā.

Ziņas par iesaistāmo mācībspēku atbilstību norādītajiem izvēles kritērijiem apkopotas 11.tabulā, (precizējoša informācija atrodama mācībspēku biogrāfijās).

11.tabula. Iesaistāmo mācībspēku atbilstību norādītajiem izvēles kritērijiem

Nr.	Vārds Uzvārds	Grāds un/ vai profesionālā kvalifikācija	Amats	Profesionālā pilnveide augstskolu didaktikas /mācību metodikas jomā	Praktiska pieredze darbā skolā	Zinātniskā/praktiskā pieredze skolas pedagogģijā/ iekļaujošajā izglītībā	Piedalīšanās konferencēs, pētnieciskos projektos	Dalība projektā “Kompetenču pieeja mācību saturā”	Radošā darbība mākslīnieciskās jaunrades jomā
1.	Anita Auziņa	Mag.izgl.zin.	Lektors	X		X	X		
2.	Austra Avotiņa	Dr. paed.	Asociētā profesore	X	X	X	X	X	X
3.	Ilvis Ābeļkalns	Dr.sc.admin.	Docents	X		X	X	X	
4.	Guntars Bernāts	Dr.paed.	Vadošais pētnieks	X	X	X	X		X
5.	Rita Birziņa	Dr.paed., Mg.biol.	Vadošā pētniece	X		X	X		
6.	Inese Dudareva	Dr.phys.	Lektors, pētnieks	X	X	X	X	X	
7.	Oksana Fiļina	Dr.paed. Mag.philol.	Asociētā profesore	X		X	X	X	
8.	Ilze Gaile	Mag.chem.	Pasniedzēja	X		X	X	X	
9.	Margarita Gavriļina	Dr.paed. Mag.philol.	Profesore	X		X	X		
10.	Ausma Golubeva	Dr.sc.admin.	Docente	X		X	X		
11.	Ingrīda Irbe	Mag. art.	Lektore	X		X	X		X
12.	Gunta Kalvāne	Dr.ģeogr.	Docente	X	X	X	X		
13.	Baiba Kalķe	Dr.paed.	Asociētā profesore	X	X	X	X		
14.	Kaspars Kiris	Mag.izgl.	Pasniedzējs	X	X	X	X		

15.	Agita Klempere-Sipjagina	Mag.izgl.zin.	Lektore	X		X	X		
16.	Māriete Kokina-Lilo	Mag.art. (AIC pielīdzināts)	Lektore	X		X	X		X
17.	Aira Kumerdanka	Mag. paed.	Pasniedzēja	X		X	X	X	
18.	Ilze Liepa-Nagle	Mag.paed.	Pasniedzēja	X	X	X	X	X	
19.	Jāzeps Logins	Dr. chem.	Docents	X	X	X	X		
20.	Ilona Ļaha	Dr.philol.	Pasniedzēja	X			X		
21.	Ieva Margeviča-Grinberga	Dr.paed.	Asociētā profesore	X	X	X	X	X	
22.	Baiba Martinsone	Dr. psych.	Asociētā profesore	X		X	X	X	
23.	Staņislava Mārsone	Dr.paed. Mag.hist.	Docente	X	X	X	X		
24.	Jānis Mencis	Dr.paed. Mg.math.	Asociētais profesors	X		X	X		
25.	Linda Mihno	Mag. admin.	Lektore	X	X	X	X		
26.	Andrejs Mūrnieks	Dr. sc. adm.	Docents	X		X	X	X	X
27.	Ieva Niedre	Mag. art.	Eksperte					X	X
28.	Antra Ozola	Dr.sc.admin.	Asociētā profesore, vadošā pētniece	X		X	X	X	
29.	Alla Placinska	Dr.philol.	Profesore	X			X		
30.	Dace Siliniece	Mag. paed.	Lektore	X		X	X		
31.	Ieva Sproģe	Dr.paed. Mag.philol.	Eksperte	X		X	X		
32.	Ilze Stikāne	Dr. philol.	Profesore	X		X	X		
33.	Elita Stikute	Dr.paed.	Docente	X	X	X	X		
34.	Lolita Šelvaha	Mag. paed.	Lektora	X		X	X		
35.	Ilze Šūmane	Dr.paed.	Docente	X	X	X	X	X	
36.	Gunta Treimane	Mag.paed. Mag.sc.ing.	Lektore	X	X	X	X		

37.	Māra Urdziņa-Deruma	Dr.paed.	Asociētā profesore, vadošā pētniece	X		X	X	X	
-----	----------------------------	----------	-------------------------------------	---	--	---	---	---	--

Kā liecina apkopotie dati, iesaistāmie mācībspēki mērķtiecīgi un regulāri iesaistās dažādās profesionālā pilnveides aktivitātēs augstskolu didaktikas, mācību metodikas, zinātniskajām interesēm atbilstošajās jomās gan LU, gan citās Latvijas augstskolās un institūcijās, gan ārzemju augstskolās

12 no studiju programmā iesaistītajiem mācībspēkiem (A.Avotiņa, G.Kalvāne, K. Kiris, B.Kaļķe, S.Maršone, E.Stikute, I. Šūmane, I.Margeviča-Grinberga, J.logins, I.Dudareva, L.Mihno, G.Treimane) līdztekus akadēmiskajam darbam augstskolā ir aktīva praktiskā pieredze darbam skolā, kas nodrošina dziļu izpratni par skolotāja darba būtību, studiju procesā nodrošinot tiešu teorijas un prakses vienotību, pedagoģijas praksē aktuālu jautājumu risināšanu studiju procesā.

Lielākā daļa programmā iesaistīto mācībspēku (piem., A.Auziņa, A. Avotiņa, I. Ābelkalns, G.Bernāts, R. Birziņa, I. Gaile, M. Gavriļina, A. Golubeva, I. Irbe, G. Kalvāne, B. Kaļķe, K. Kiris, A. Klempere-Sipjagina, M. Kokina-Lilo, A. Kumerdanka, J.Logins, I. Margeviča-Grinberga, B. Martinsone, S. Māršone, J. Mencis, A. Mūrnieks, A. Ozola, D. Silinieci, I. Stikāne, E. Stikute, L. Šelvaha, I. Šūmane, G. Treimane, Māra Urdziņa-Deruma, A. Zīlīte jau līdz šim ir piedalījušies dažādu skolotāju izglītības programmu realizācijā ar lielu pieredzi dažādu izglītības zinātņu nozares studiju kursu, mācību priekšmetu metodikas izstrādē un docēšanā, pedagoģiskās prakses vadīšanā, kas apliecina docētāju zinātnisko un praktisko pieredzi, to apliecina arī docētāju publikācijas skolas pedagoģijas jomā (piem., R.Birziņa, A.Golubeva, B.Kaļķe, B.Martinsone, A.Ozola, E.Stikute, I.Šūmane).

Latvijas izglītības politikā nozīmīgs virziens ir iekļaujošās izglītības realizēšana, tāpēc arī skolotāju izglītībā tam veltāma liela uzmanība, vairāki no programmā iesaistītajiem mācībspēkiem ir saistīti ar iekļaujošās izglītības izglītības daudzveidīgu aspektu izpēti (piem., I. Šūmane, R.Birziņa, I.Dudareva, I.Gaile, I.Margeviča-Grinberga, J.Mencis, G.Bernāts, M.Gavriļina).

Par aktīvu zinātnisko darbību inovāciju veicināšanai izglītībā liecina programmā iesaistāmo mācībspēku piedalīšanās dažādos pētnieciskajos projektos un konferencēs. Programmas realizācijā nozīmīga varētu būt mācībspēku iesaiste tādos projektos kā ERASMUS+ projekts "Starptautiskais e-balstītais diploms un profesionālie sertifikāti speciālās izglītības un iekļaušanās jomā" (R. Birziņa, I.Margeviča-Grinberga),"Inovātīva un praksē balstīta pedagogu izglītības ieguve un mentoru profesionālā pilnveide" (R.Birziņa, I.Gaile, I. Irbe, A.Klempere – Sipjagina, J.Logins, J.Mencis, I.Stikāne, I.Margeviča-Grinberga), "Izglītība iekļaujošās zināšanu sabiedrības

un inovāciju kultūras veidošanai - jaunas pieejas izglītības politikai un procesam” (I.Dudareva, I. Gaile, J.Logins), COMENIUS Regio Projekt: “Schulerfolg sichern in Leipzig und Riga” (G.Bernāts, I. Šūmane), “Sistēmiska mācību satura matemātikā un dabaszinātņu mācību priekšmetos saskaņošana vispārējā izglītībā un elektronisku mācību un atbalsta materiālu izstrāde” (I.Dudareva), “Mācību grāmatas kvalitatīvai cilvēka izglītībai” (B.Kaļķe), ES NordPlus “*Adult project Reducing Teacher Drop-out rate*” (A.Klempere – Sipjagina), “Sistēmiska mācību satura matemātikā un dabaszinātņu mācību priekšmetos saskaņošana vispārējā izglītībā un elektronisku mācību un atbalsta materiālu izstrāde” (A.Kumerdanka), “Augstskolu kapacitātes stiprināšana iekšējo kvalitātes nodrošināšanas sistēmu un tipoloģijas ieviešanā, izmantojot Boloņas procesa principus” (J.Logins), “Atbalsta programmu izstrāde un īstenošana sociālās atstumtības riskam pakļauto jauniešu atbalsta sistēmas izveidei”(B.Martinsone, I.Stikāne), „*Supporting teachers for developing intra-personal competencies and character education at school* (ARETE CATALYST)” (I.Margeviča – Grinberga), Erasmus+ “*Entrance to Future Education*” (I.Margeviča – Grinberga) „Atbalsts izglītojamo individuālo kompetenču attīstībai” (I.Margeviča – Grinberga), “*School-aged Children’s Internet Use in Relation to Socioemotional Development and Parenting Practices in Latvia, Lithuania and Taiwan: A Longitudinal Study*” (B.Martinsone), “Pētījums par bērniem ar speciālām vajadzībām sniedzamo atbalsta pakalpojumu izmaksu modeli iekļaujošas izglītības īstenošanas kontekstā (B.Martinsone, I.Šūmane), “*Cross cultural school climate study*” (B.Martinsone), ESF projekta "Izglītojamo ar funkcionāliem traucējumiem atbalsta sistēmas izveide" (J.Mencis, I.Šūmane), „Dalība starptautiskos izglītības pētījumos” (L.Mihno, A.Ozola).

Jaunajā skolotāju sagatavošanas pieejā nozīmīga vieta atvēlama inovācijām izglītībā, tostarp mācību satura jautājumiem. 13 programmā iesaistāmie mācītbspēki (A.Avotiņa, I. Ābeļkalns, O.Ļilina, I.Gaile, I.Dudareva, A.Kumerdanka, I.Margeviča-Grinberga, A.Murnieks, I.Niedra, A.Ozola, I.Šūmane, M.Urdziņa-Deruma, J.Logins) ir Eiropas Sociālā fonda projektā “Kompetenču pieeja mācību saturā” gan kā eksperti, gan mācību satura izstrādātāji, gan mācību satura aprobētāji. Projekta ieguvumi par kompetenču pieejā balstītās izglītības būtību tiek iekļauti studiju kursu saturā.

Tādās integrētās mācību jomās kā kultūras izpratne un pašizpaušme mākslā un tehnoloģiju mācību joma nozīmīga ir arī pašu mācītbspēku mākslinieciskā jaunrade, ko realizē mācītbspēki A.Murnieks, I.Niedra, M.Kokina-Lilo, I. Irbe, G.Bernāts, A.Avotiņa.

Mācītbspēki ar zemāku zinātnisko aktivitāti ir konkrēto jomu profesionāļi, speciālisti un darba devēji, piemēram, I.Irbe, I.Liepa, A.Auziņa.

4.2. Mācībspēku kvalifikācijas atbilstība normatīvo aktu prasībām

Studiju programmas īstenošanā iesaistītais personāls uzskaitīts 10. pielikumā, norādot mācībspēka zinātnisko grādu un/ vai profesionālo kvalifikāciju, amatu, īstenotos studiju kursus, modulus.

Kā apliecina tabulas dati (skat. 10.pielikums), studiju virziena īstenošanā iesaistīti vairāku LU fakultāšu darbinieki: 3 profesori, 8 asociētie profesori, 8 docenti, 9 lektori, 1 - zin. asistents, 2 – vadošie pētnieki un 6 pasniedzēji. Kopā programmā paredzēts iesaistīt 37 mācībspēkus, no tiem 24 jeb 64% ir ar zinātņu doktora grādu dažādās zinātņu nozarēs.

Papildus mācībspēku atbilstībai normatīvo aktu prasībām, tika veikta studējošo aptauju rezultātu analīze par programmā iesaistītajiem mācībspēkiem, kas ļāva pārliccināties par konkrēto mācībspēku piemērotību darbam programmā. Visu programmā iesaistīto mācībspēku profesionālās kompetences vērtējums ir virs 5 no 7.

4.3. Mācībspēku kvalifikācijas paaugstināšana

„Latvijas Universitātes Attīstības stratēģijā 2016.–2020.gadam” viens no būtiskākajiem aspektiem attīstības virzienā „Cilvēkresursu attīstība” ir LU akadēmiskā personāla profesionālās pilnveides sistēmas attīstība. LU apzinās, kā mainās augstskolas docētāja loma, kas ir nozīmīga studiju kvalitātes nodrošināšanā, lai veicinātu studentu zināšanu, prasmju un kompetences iegūšanu, tāpēc atbilstīgi LU stratēģijai LU Studiju departaments sadarbībā ar LU Pedagoģijas, psiholoģijas un mākslas fakultātes (PPMF) Pieaugušo pedagoģiskās izglītības centru (PPIC) ievieš vienotu LU docētāju profesionālās pilnveides sistēmu visā Latvijas Universitātē, veicot izmaiņas iekšējos normatīvajos dokumentos un piedāvājot akadēmiskajam personālam profesionālās pilnveides iespējas. LU akadēmiskā personāla profesionālā pilnveide LU tiek organizēta saskaņā ar Latvijas Republikas Ministru kabineta noteikumiem Nr. 569 „Noteikumi par pedagogiem nepieciešamo izglītību un profesionālo kvalifikāciju un pedagogu profesionālās kompetences pilnveides kārtību”, kuros 16. punktā noteikts: „Augstskolu un koledžu pedagogiem līdz ievēlēšanas termiņa beigām akadēmiskajā amatā jāapgūst profesionālās pilnveides programmas par inovācijām augstākās izglītības sistēmā, augstskolu didaktikā vai izglītības darba vadībā 160 akadēmisko stundu apjomā (tai skaitā vismaz 60 kontaktstundas). Profesionālā pilnveide var ietvert profesionālās pilnveides mērķim atbilstošu starptautisko mobilitāti un piedalīšanos konferencēs un semināros, ko apliecina iesniegtie dokumenti”.

LU Studiju departaments un LU PPMF PPIC ikdienā nodrošina informatīvo, konsultatīvo un metodisko atbalstu LU docētājiem augstskolas didaktikas jomā. LU PPMF PPIC piedāvā

akadēmiskajam personālam apgūt profesionālās pilnveides programmu „Augstskolas didaktika: mūsdienu teorijas un prakse”, kā arī tālākizglītības programmas „Studiju programmu attīstības pedagoģiskie aspekti augstākajā izglītībā”, „Studentu kuratora kompetences profesionālā pilnveide”, „Docētāju profesionālās kompetences inovācijas Eiropas Augstākās izglītības telpā”, „Integrēta mācību satura un akadēmiskās angļu valodas apguve”. Pēc tālākizglītības programmas „Studiju rezultātu formulēšanas un novērtēšanas metodika” apguves programmu direktori un akadēmiskais personāls mērķtiecīgi veic savu studiju kursu aktualizāciju un studiju programmu un studiju kursu rezultātu kartēšanu.

LU akadēmiskajam personālam ir iespēja angļu valodas prasmes papildināt LU Humanitāro zinātņu fakultātes Lietišķās valodniecības centra tālākizglītības programmā „Akadēmiskā personāla angļu valodas zinātniskās un akadēmiskās kapacitātes pilnveide”.

Jaunie docētāji un dažādu LU doktora studiju programmu doktoranti katru pavasara semestri arvien aktīvāk izmanto iespēju apgūt tālākizglītības programmu „Ievads docētāja darbā”.

Lai veicinātu docētāju koleģiālo mācīšanos un labās prakses pedagoģiskajā darbā apzināšanu, izstrādāta un īstenota tālākizglītības programmu „Docētāju koleģiālās mācīšanās pieredzes veicināšana”, kuras ietvaros akadēmiskais personāls veic koleģiālās hospitācijas, tādējādi tiek mērķtiecīgi veicināta docētāju pedagoģiskās pieredzes apmaiņa, LU kā organizācijas, kas mācās, attīstība.

Kā īpaša mērķgrupa docētāju tālākizglītībā LU tiek izvirzīti docētāji, kuri strādā ar pirmā kursa studentiem, tāpēc arī viņiem tiek piedāvāta tālākizglītības programma „Profesionālā pilnveide darbam ar pirmā kursa studentiem”.

Īpaši atzinīgi docētāji tālākizglītības programmās vērtē iespēju modelēt studiju procesu, izmēģināt jaunas mācību metodes.

Visas programmas izstrādātas, iepriekš analizējot docētāju profesionālās pilnveides vajadzības augstākās izglītības attīstības tendenču kontekstā. LU akadēmiskā personāla profesionālās pilnveides sistēmas ieviešanas ietvaros LU Studiju departaments veicis LU akadēmiskā personāla elektronisku aptauju, kuras rezultātā iegūta informācija par visu fakultāšu docētāju aktuālajām profesionālās pilnveides vajadzībām, kā arī vairāki docētāji izteikuši gatavību iesaistīties tālākizglītības satura izstrādē un piedāvāšanā saviem kolēģiem atbilstīgi profesionālās un didaktiskās pilnveides vajadzībām.

Šīs programmas novitāte ir tās pašvērtējuma aptauju ieviešanas forma, kura dod iespēju uzlabot tālākizglītības efektivitāti, sasaisot profesionālās pilnveides vajadzības ar atšķirībām starp pašnovērtējumu un summēto vidējo novērtējumu par mācībspēka sniegumu.

Pēc katras programmas īstenošanas tiek veikta tās dalībnieku aptauja un rezultātu novērtējums. Līdzdalība tālākizglītības programmās ir docētāju brīvprātīga izvēle vai ar rekomendāciju no programmas direktora. Raksturīgs, ka arī fakultātes savam akadēmiskajam personālam organizē tematiskos seminārus par docētāju pilnveidei aktuālām tēmām.

Lai veicinātu kopīgu izpratni par jauno programmu un tās īstenošanas metodēm, kvalitātes kontroles mehānismiem, sadarbības partneriem un ilgtermiņa attīstības perspektīvām, pirms vasaras mācību sākuma tiks organizētas ievadmācības visiem programmas mācībspēkiem un iesaistītajām pusēm, lai stiprinātu vienotu programmas vīziju un ļautu uzdot jautājumus un dalītos pieredzē.

V. Pielikumu saraksts

Pielikums	Pielikuma Nr.
I. Studiju programmas atbilstība studiju virzienam	
Studiju programmas salīdzinājums ar citu augstskolu vai koledžu studiju programmām	1. pielikums
II. Studiju saturs un īstenošanas mehānisms	
Studiju programmas atbilstības valsts izglītības standartam novērtējums	2. pielikums
Studiju programmas atbilstība profesiju standartam	3. pielikums
Studiju programmas plānojums visām paredzētajām studiju programmas īstenošanas formām	4. pielikums
Studiju kursu, moduļu apraksti	5. pielikums
Studiju kursu, moduļu kartējums	6. pielikums
Studiju prakses nolikums	7. pielikums
Studiju programmas atbilstība Standartu un vadlīniju kvalitātes nodrošināšanai Eiropas augstākās izglītības telpā (ESG) 1. daļas standartiem	8. pielikums
Darba devēju nodomu līgumi par studējošo prakses nodrošināšanu (<i>ja piemērojams</i>)	9. pielikums
III. Mācībspēki	
Studiju programmas īstenošanā iesaistīto mācībspēku saraksts	10. pielikums
Mācībspēku biogrāfijas (<i>Curriculum Vitae</i>) Europass formātā	
Mācībspēku ar studiju programmu saistīto pēdējo sešu gadu zinātnisko publikāciju saraksts recenzējamās izdevumos vai pētniecības un mākslinieciskās jaunrades sasniegumu saraksts	
Studiju programmas atbilstība normatīvo aktu prasībām	
Studiju programmas atbilstība normatīvo aktu prasībām	11. pielikums